

COBISS[®]

Kooperativni online bibliografski sistem i servisi

COBISS3/Katalogizacija

V6.19-00

Priručnik za korisnike

Institut informacijskih znanosti, Maribor, Slovenija

IZUM[®]

© IZUM, 2018.

Naslov originala: COBISS3/Katalogizacija, V6.19-00; september 2018

COBISS, COMARC, COBIB, COLIB, IZUM su zaštićene robne marke u posedu javnog zavoda IZUM.

Oracle i Java su zaštićene robne marke korporacije Oracle Corp ili njenih vlasnički povezanih kompanija.

Druge upotrebljene robne marke pripadaju njihovim vlasnicima.

Priručnik uključuje sve dopune od izdavanja prve verzije priručnika u avgustu 2011. do danas. Sadržaj je usklađen s funkcionisanjem programske opreme COBISS3, V6.19-00 i važi i za sve sledeće verzije programske opreme do opoziva ili do objavljivanja nove elektronske verzije priručnika.

© IZUM, poslednje promene sadržaja: septembar 2018; prevod: novembar 2018.

ISSN 2350-3521

SADRŽAJ

PREDGOVOR	PREDGOVOR-1
O UPUTSTVIMA	O UPUTSTVIMA-1
1 UVOD	1-1
2 SISTEM UZAJAMNE KATALOGIZACIJE	2-1
2.1 Baze podataka	2.1-1
2.1.1 Bibliografske baze podataka.....	2.1-1
2.1.1.1 Strane bibliografske baze podataka.....	2.1-1
2.1.2 Normativne baze podataka	2.1-2
2.1.2.1 Strane normativne baze podataka.....	2.1-3
2.1.3 Arhivske baze podataka.....	2.1-3
2.2 Bibliografski zapisi	2.2-1
2.2.1 Unos novog bibliografskog zapisa.....	2.2-1
2.2.2 Uređivanje postojećeg bibliografskog zapisa	2.2-1
2.3 Normativni zapisi.....	2.3-1
2.4 Način rada obnavljanjem	2.4-1
2.5 Dozvole za uzajamnu katalogizaciju.....	2.5-1
2.6 Privilegije.....	2.6-1
3 INTERFEJS ZA KATALOGIZACIJU	3-1
3.1 Naslovni red.....	3.1-1
3.2 Red menija	3.2-1
3.2.1 Meni Pretraživanje.....	3.2-3
3.2.2 Meni Zapis.....	3.2-4
3.2.3 Meni Uređivanje.....	3.2-5
3.2.4 Meni Pogled.....	3.2-7
3.2.5 Meni Podešavanja.....	3.2-8
3.2.6 Meni Spremište.....	3.2-9
3.3 Red alata	3.3-1
3.4 Spremište zapisa	3.4-1
3.5 Editor zapisa	3.5-1
3.6 Statusni red	3.6-1
4 PRETRAŽIVAČ	4-1
4.1 Izorno pretraživanje	4.1-1
4.1.1 Polja za pretraživanje.....	4.1-2
4.1.2 Pretraživanje po većem broju polja za pretraživanje	4.1-4
4.1.3 Dodatni operatori.....	4.1-5
4.1.4 Limitiranje	4.1-6
4.2 Komandno pretraživanje.....	4.2-1
4.2.1 Logički operatori	4.2-3
4.2.2 Kontekstni operatori	4.2-3
4.2.3 Pretraživanje po periodu.....	4.2-4
4.2.4 Limitiranje kod komandnog pretraživanja.....	4.2-5

4.3	Skeniranje.....	4.3-1
4.4	Pregled pojmova	4.4-1
4.5	Pohranjivanje upita	4.5-1
4.6	Izbor prikaza rezultata pretraživanja	4.6-1
5	PRIKAZIVAČ	5-1
5.1	Osnovni prikaz	5.1-1
5.2	Prikaz u MARC formatu	5.2-1
5.3	Standardni prikaz	5.3-1
6	SPREMIŠTE ZAPISA	6-1
6.1	Radni zapis.....	6.1-1
6.2	Dodavanje zapisa u spremište	6.2-1
6.2.1	Dodavanje zapisa iz pretraživača.....	6.2-1
6.2.2	Dodavanje zapisa za isti bibliografski izvor	6.2-1
6.2.2.1	Verzija zapisa iz COBIB-a	6.2-1
6.2.2.2	Verzija zapisa iz lokalne baze podataka	6.2-2
6.2.2.3	Izvorna verzija zapisa	6.2-2
6.2.3	Dodavanje privremeno pohranjenog zapisa.....	6.2-2
6.3	Uklanjanje jezičaka iz spremišta	6.3-1
6.3.1	Uklanjanje izabranog jezička.....	6.3-1
6.3.2	Uklanjanje svih, osim izabranog jezička	6.3-1
6.3.3	Uklanjanje svih jezičaka	6.3-1
6.4	Proveravanje zapisa.....	6.4-1
6.5	Poređenje zapisa.....	6.5-1
6.6	Upotreba spremišta zapisa prilikom uređivanja	6.6-1
6.6.1	Kopiranje teksta	6.6-1
6.6.2	Kopiranje polja	6.6-1
6.6.3	Kopiranje potpolja	6.6-1
6.6.4	Kopiranje sadržaja potpolja	6.6-2
6.7	Druge mogućnosti za rad u spremištu.....	6.7-1
6.7.1	Osvežavanje zapisa	6.7-1
6.7.2	Promena prikaza	6.7-1
6.7.3	Štampanje zapisa	6.7-1
6.7.4	Štampanje više zapisa istovremeno	6.7-2
6.7.5	Isključivanje podataka	6.7-3
6.7.6	Prikaz spiska biblioteka	6.7-5
6.7.7	Proveravanje duplikata	6.7-6
6.7.8	Ispis iz arhivske baze podataka.....	6.7-6
6.8	Podешavanje parametara spremišta.....	6.8-1
7	EDITOR ZAPISA	7-1
7.1	Upravljanje zapisima.....	7.1-1
7.1.1	Metoda Uredi zapis.....	7.1-1
7.1.2	Metoda Preuzmi zapis.....	7.1-1
7.1.3	Metoda Priredi u novi zapis	7.1-1
7.1.4	Metoda Kreiraj zapis.....	7.1-2
7.1.5	Metoda Izbriši zapis.....	7.1-2
7.1.6	Metoda Dodaj lokalni zapis u COBIB	7.1-2
7.1.7	Metoda Proveri zapis	7.1-3
7.1.8	Metoda Privremeno pohrani zapis	7.1-3

7.1.9	Metoda Pohrani kao šablon	7.1-4
7.1.10	Metoda Pohrani zapis	7.1-4
7.1.11	Metoda Promeni masku za unos	7.1-6
7.1.12	Metoda Napusti zapis bez pohranjivanja	7.1-7
7.2	Otvaranje i zatvaranje polja i potpolja	7.2-1
7.3	Unos podataka.....	7.3-1
7.3.1	Unos sadržaja potpolja.....	7.3-1
7.3.1.1	Prozor Skup COBISS znakova.....	7.3-2
7.3.1.2	Program za proveru pravopisa (spell checker)	7.3-4
7.3.2	Unos kodiranih podataka	7.3-5
7.3.2.1	Šifrnici u padajućem spisku	7.3-5
7.3.2.2	Šifrnici u odvojenom prozoru	7.3-5
7.3.2.3	Neobavezujući šifrnici	7.3-6
7.3.2.4	Šifrnici za nekodirana potpolja	7.3-6
7.3.3	Menjanje vrednosti indikatora	7.3-7
7.3.4	Unos u polja pod normativnom kontrolom.....	7.3-8
7.3.4.1	Unos novog polja	7.3-10
7.3.4.2	Povezivanje postojećih polja	7.3-13
7.3.4.3	Prevezivanje polja	7.3-13
7.3.5	Unos pomoću numeratora.....	7.3-14
7.3.6	Specifičnosti prilikom unosa u polja COMARC/B formata.....	7.3-14
7.3.6.1	Polja za povezivanje kod kontinuiranih izvora (4XX).....	7.3-15
7.3.6.2	ISBN (010)	7.3-16
7.3.6.3	Država izdavanja (102)	7.3-16
7.3.7	Vrednosti koje korisnik unapred definiše	7.3-16
7.4	Dodavanje polja i potpolja	7.4-1
7.5	Brisanje polja i potpolja	7.5-1
7.6	Kopiranje i lepljenje.....	7.6-1
7.6.1	Kopiranje	7.6-1
7.6.1.1	Kopiranje teksta	7.6-1
7.6.1.2	Kopiranje polja.....	7.6-1
7.6.1.3	Kopiranje potpolja.....	7.6-1
7.6.1.4	Kopiranje sadržaja potpolja.....	7.6-2
7.6.2	Lepljenje	7.6-2
7.6.2.1	Dodavanje teksta lepljenjem	7.6-2
7.6.2.2	Dodavanje polja lepljenjem.....	7.6-2
7.6.2.3	Dodavanje potpolja lepljenjem.....	7.6-3
7.6.3	Posebno lepljenje.....	7.6-4
7.7	Određivanje redosleda polja i potpolja	7.7-1
7.8	Sužen i proširen prikaz zapisa.....	7.8-1
7.9	Uvid u priručnike	7.9-1
7.9.1	Priručnici COMARC	7.9-1
7.9.2	Drugi priručnici	7.9-2
7.10	Podešavanje parametara editora zapisa.....	7.10-1
7.11	Menjanje karakteristika polja i potpolja.....	7.11-1
8	KATALOGIZACIJA	8-1
8.1	Zapis postoji u lokalnoj bazi podataka.....	8.1-1
8.2	Preuzimanje zapisa.....	8.2-1
8.2.1	Zapis postoji u COBIB-u	8.2-1
8.2.2	Zapis postoji u mreži COBISS.Net.....	8.2-2

8.2.3	Zapis postoji u Online katalogu Kongresne biblioteke ili bazi podataka WorldCat.....	8.2-4
8.2.4	Zapis postoji u ISSN bazi podataka	8.2-7
8.3	Kreiranje zapisa.....	8.3-1
8.3.1	Zapis kreiramo od početka.....	8.3-1
8.3.2	Zapis kreiramo priređivanjem sličnog zapisa	8.3-2
8.3.3	Kreiramo šablon za novi zapis	8.3-4
8.4	Ispravljanje i dopunjavanje zapisa	8.4-1
8.4.1	Zapis iz COBISS3/Katalogizacija	8.4-1
8.4.2	Zapis iz COBISS2/Katalogizacija	8.4-2
8.4.3	Uređivanje neposredno u COBIB-u.....	8.4-4
8.5	Razrešavanje duplikata	8.5-1
8.5.1	Duplikat ne postoji u našoj lokalnoj bazi podataka	8.5-1
8.5.2	Duplikat se nalazi u našoj lokalnoj bazi podataka	8.5-2
8.6	Razrešavanje lokalnih zapisa	8.6-1
8.6.1	Lokalni zapis je duplikat.....	8.6-1
8.6.2	Lokalni zapis nije duplikat.....	8.6-2
9	NORMATIVNA KONTROLA	9-1
9.1	Interfejs za katalogizaciju	9.1-1
9.2	Pretraživač.....	9.2-1
9.3	Prikazivač.....	9.3-1
9.3.1	Osnovni prikaz.....	9.3-1
9.3.2	Prikaz u MARC formatu.....	9.3-1
9.3.3	Standardni prikaz	9.3-2
9.4	Spremište zapisa.....	9.4-1
9.4.1	Preuzimanje odgovornosti za zapis.....	9.4-1
9.4.2	Otkazivanje odgovornosti za zapis	9.4-2
9.4.3	Povezivanje odrednica za lična imena u više bibliografskih zapisa istovremeno.....	9.4-2
9.5	Editor zapisa.....	9.5-1
9.5.1	Upravljanje zapisima	9.5-2
9.5.1.1	Metoda Uredi zapis	9.5-2
9.5.1.2	Metoda Kreiraj zapis	9.5-2
9.5.1.3	Metoda Preuzmi zapis	9.5-2
9.5.1.4	Metoda Priredi u novi zapis.....	9.5-2
9.5.1.5	Metoda Izbriši zapis	9.5-2
9.5.1.6	Metoda Promeni masku za unos.....	9.5-2
9.5.2	Unos pomoću numeratora.....	9.5-2
9.5.3	Specifičnosti prilikom unosa u polja COMARC/A formata	9.5-3
9.5.3.1	Podaci o izvoru (810)	9.5-3
9.6	Pripreme za rad s normativnom kontrolom.....	9.6-1
9.7	Preuzimanje zapisa.....	9.7-1
9.7.1	Zapis postoji u bazi podataka LC/NAF	9.7-1
9.8	Kreiranje zapisa.....	9.8-1
9.8.1	Kreiramo kompletni zapis.....	9.8-1
9.8.2	Kreiramo kratki zapis za lično ime	9.8-2
9.8.3	Kreiramo šablon za novi zapis.....	9.8-4
9.9	Ispravljanje i dopunjavanje zapisa	9.9-1
9.10	Razrešavanje duplikata	9.10-1
9.11	Razdruživanje zapisa.....	9.11-1
9.12	Usklađivanje bibliografskih s normativnim zapisima.....	9.12-1

10	NORMATIVNA KONTROLA PREDMETNIH OZNAKA	10-1
10.1	Interfejs za katalogizaciju	10.1-1
10.2	Pretraživač	10.2-1
10.3	Prikazivač.....	10.3-1
10.3.1	Osnovni prikaz.....	10.3-1
10.3.2	Prikaz u MARC formatu.....	10.3-1
10.3.3	Standardni prikaz.....	10.3-2
10.4	Spremište zapisa	10.4-1
10.4.1	Otkazivanje odgovornosti za zapis	10.4-1
10.4.2	Postupci redakcije.....	10.4-1
10.4.3	Prikaz relacija	10.4-1
11	PRIVREMENO POHRANJENI ZAPISI	11-1
11.1	Automatsko pohranjivanje zapisa	11.1-1
11.2	Ručno pohranjivanje zapisa	11.2-1
11.3	Pozivanje zapisa za dalje uređivanje.....	11.3-1
11.4	Definisanje vrednosti unapred	11.4-1
11.5	Preimenovanje privremeno pohranjenog zapisa	11.5-1
11.6	Brisanje privremeno pohranjenog zapisa.....	11.6-1
12	RAD SA ZAPISIMA U BRAUZERU	12-1
12.1	Segmenti i klase	12.1-1
12.1.1	Pretraživanje po ključu	12.1-2
12.1.2	Prikazi rezultata pretraživanja i unapred definisani atributi	12.1-2
12.1.2.1	Dodavanje i menjanje prikaza rezultata pretraživanja	12.1-3
12.1.2.2	Brisanje prikaza rezultata pretraživanja	12.1-4
12.1.3	Prikazi rezultata pretraživanja i korisnički definisani atributi	12.1-5
12.1.3.1	Dodavanje i menjanje korisnički definisanih atributa	12.1-5
12.1.3.2	Uređivanje spiska polja i potpolja	12.1-8
12.1.3.3	Pravila za prikaz korisnički definisanih atributa	12.1-8
12.1.3.4	Brisanje korisnički definisanih atributa.....	12.1-10
12.1.4	Otvaranje interfejsa za katalogizaciju.....	12.1-10
12.1.5	Priprema zapisa za ispis.....	12.1-10
12.1.6	Prikaz informacija o bazi podataka.....	12.1-11
12.1.7	Eksport zapisa.....	12.1-11
12.1.8	Verifikacija tipologije.....	12.1-14
12.1.9	Numeratori.....	12.1-14
12.1.9.1	Dodavanje numeratora	12.1-15
12.2	Radni prostor.....	12.2-1
12.2.1	Učitavanje zapisa	12.2-1
12.2.2	Izbor zapisa.....	12.2-1
12.3	Atributi klase.....	12.3-1
12.4	Upiti	12.4-1
12.5	Prečice.....	12.5-1
12.5.1	Dodavanje zapisa u prečice	12.5-1
12.5.2	Upotreba prečice.....	12.5-1
12.6	Relacije	12.6-1
13	ZAPISI U VIŠE PISAMA (LATINICA I ĆIRILICA).....	13-1
13.1	Zapisi u latinici	13.1-1
13.1.1	Unos podataka	13.1-1

13.1.2	Pretraživanje podataka.....	13.1-1
13.2	Zapisi u ćirilici ili u kombinaciji ćirilice i latinice.....	13.2-1
13.2.1	Unos podataka.....	13.2-1
13.2.1.1	Unos u polja pod normativnom kontrolom.....	13.2-2
13.2.1.2	Unos u normativni zapis na alternativnim pismima.....	13.2-4
13.2.2	Pretraživanje podataka.....	13.2-6
13.2.2.1	Bibliografski zapisi.....	13.2-7
13.2.2.2	Normativni zapisi.....	13.2-7
13.2.3	Preuzimanje i uređivanje bibliografskih zapisa u COBISS.SR i COBISS.CG sistemima.....	13.2-8
13.2.3.1	Lokalne baze podataka nacionalnih i narodnih biblioteka.....	13.2-9
13.2.3.2	Lokalne baze podataka univerzitetskih i specijalnih biblioteka.....	13.2-10
14	KORISNIČKA PODEŠAVANJA.....	14-1
14.1	Preporučena podešavanja.....	14.1-1
14.1.1	Promena veličine prozora.....	14.1-1
14.1.2	Izbor fonta.....	14.1-1
14.2	Individualna podešavanja.....	14.2-1
14.2.1	Veličina slova.....	14.2-1
14.2.2	Izgled interfejsa za katalogizaciju.....	14.2-1
14.2.3	Prikaz zapisa u editoru.....	14.2-1
14.2.4	Prikaz zapisa u spremištu.....	14.2-2
14.2.5	Prikaz zapisa u rezultatima pretraživanja.....	14.2-2
14.2.6	Definisanje prikaza rezultata pretraživanja.....	14.2-2
15	VEZA S DRUGIM SEGMENTIMA PROGRAMSKE OPREME COBISS.....	15-1
15.1	COBISS2/Katalogizacija.....	15.1-1
15.2	COBISS3/Fond.....	15.2-1
15.3	COBISS3/Ispisi.....	15.3-1
15.4	COBISS2/Ispisi.....	15.4-1

Dodaci

A	INDEKSI ZA PRETRAŽIVANJE.....	DODATAK A-1
A.1	Bibliografske baze podataka.....	Dodatak A.1-1
A.1.1	Osnovni indeks.....	Dodatak A.1-1
A.1.1.1	Bibliografski podaci.....	Dodatak A.1-1
A.1.1.2	Podatki o sadržaju (predmetne odrednice, klasifikacija).....	Dodatak A.1-2
A.1.2	Dodatni indeksi.....	Dodatak A.1-2
A.1.2.1	Podaci o zapisu.....	Dodatak A.1-2
A.1.2.2	Bibliografski podaci.....	Dodatak A.1-3
A.1.2.3	Identifikacioni podaci.....	Dodatak A.1-4
A.1.2.4	Podaci o sadržaju (predmetne odrednice, klasifikacija).....	Dodatak A.1-5
A.1.2.5	Kodirani podaci.....	Dodatak A.1-5
A.1.2.6	Podaci o stanju fonda.....	Dodatak A.1-8
A.1.3	Sufiksi za limitiranje pretraživanja.....	Dodatak A.1-10
A.2	Normativna baza podataka CONOR.....	Dodatak A.2-1
A.2.1	Osnovni indeks.....	Dodatak A.2-1
A.2.2	Dodatni indeksi.....	Dodatak A.2-1
A.2.2.1	Podaci o zapisu.....	Dodatak A.2-1

A.2.2.2	Normativni podaci.....	Dodatak A.2-2
A.2.2.3	Kodirani podaci.....	Dodatak A.2-2
A.2.3	Sufiksi za limitiranje pretraživanja.....	Dodatak A.2-2
A.3	Normativna baza podataka SGC.....	Dodatak A.3-1
A.3.1	Osnovni indeks.....	Dodatak A.3-1
A.3.2	Dodatni indeksi.....	Dodatak A.3-2
A.3.2.1	Podaci o zapisu.....	Dodatak A.3-2
A.3.2.2	Normativni podaci.....	Dodatak A.3-2
A.3.2.3	Identifikacioni podaci.....	Dodatak A.3-3
A.3.2.4	Kodirani podaci.....	Dodatak A.3-4
A.3.3	Sufiksi za limitiranje pretraživanja.....	Dodatak A.3-4
B	PROGRAMSKE KONTROLE.....	DODATAK B-1
B.1	Bibliografske baze podataka.....	Dodatak B.1-1
B.1.1	Kontrole u odnosu na karakteristike polja i potpolja.....	Dodatak B.1-1
B.1.2	Kontrole prilikom unosa u potpolje.....	Dodatak B.1-2
B.1.3	Kontrole prilikom pohranjivanja zapisa.....	Dodatak B.1-4
B.2	Normativna baza podataka CONOR.....	Dodatak B.2-1
B.2.1	Kontrole u odnosu na karakteristike polja i potpolja.....	Dodatak B.2-1
B.2.2	Kontrole prilikom unosa u potpolje.....	Dodatak B.2-1
B.2.3	Kontrole prilikom pohranjivanja zapisa.....	Dodatak B.2-2
B.3	Normativna baza podataka SGC.....	Dodatak B.3-1
B.3.1	Kontrole u odnosu na karakteristike polja i potpolja.....	Dodatak B.3-1
B.3.2	Kontrole prilikom unosa u potpolje.....	Dodatak B.3-1
B.3.3	Kontrole prilikom pohranjivanja zapisa.....	Dodatak B.3-2
C	SKUP COBISS ZNAKOVA.....	DODATAK C-1
C.1	Znaci za upravljanje.....	Dodatak C.1-1
C.2	Latinica.....	Dodatak C.2-1
C.3	Ćirilica.....	Dodatak C.3-1
C.4	Drugi znaci.....	Dodatak C.4-1
D	SPISAK PREČICA ZA IZVOĐENJE NEKIH POSTUPAKA I METODA.....	DODATAK D-1
E	ATRIBUTI ZA PRIKAZ REZULTATA PRETRAŽIVANJA.....	DODATAK E-1
E.1	Bibliografske baze podataka.....	Dodatak E.1-1
E.2	Normativna baza podataka CONOR.....	Dodatak E.2-1
E.3	Normativna baza podatkaka SGC.....	Dodatak E.3-1
F	PREUZIMANJE IZ STRANIH BAZA PODATAKA.....	DODATAK F-1
F.1	Online katalog Kongresne biblioteke.....	Dodatak F.1-1
F.1.1	Pretraživač.....	Dodatak F.1-1
F.1.2	Prikazivač.....	Dodatak F.1-1
F.1.2.1	Osnovni prikaz.....	Dodatak F.1-1
F.1.2.2	Prikaz u MARC formatu.....	Dodatak F.1-2
F.1.2.3	Prikaz u originalnom MARC formatu.....	Dodatak F.1-2
F.1.3	Spremište zapisa.....	Dodatak F.1-2
F.2	WorldCat.....	Dodatak F.2-1
F.2.1	Pretraživač.....	Dodatak F.2-1
F.2.2	Prikazivač.....	Dodatak F.2-1
F.2.2.1	Osnovni prikaz.....	Dodatak F.2-1

F.2.2.2	Prikaz u MARC formatu	Dodatak F.2-2
F.2.2.3	Prikaz u originalnom MARC formatu	Dodatak F.2-2
F.2.3	Spremište zapisa	Dodatak F.2-2
F.3	ISSN	Dodatak F.3-1
F.3.1	Pretraživač	Dodatak F.3-1
F.3.2	Prikazivač	Dodatak F.3-1
F.3.2.1	Osnovni prikaz	Dodatak F.3-2
F.3.2.2	Prikaz u MARC formatu	Dodatak F.3-2
F.3.2.3	Prikaz u originalnom MARC formatu	Dodatak F.3-2
F.3.3	Spremište zapisa	Dodatak F.3-2
F.4	LC/NAF	Dodatak F.4-1
F.4.1	Pretraživač	Dodatak F.4-1
F.4.2	Prikazivač	Dodatak F.4-1
F.4.2.1	Osnovni prikaz	Dodatak F.4-1
F.4.2.2	Prikaz u MARC formatu	Dodatak F.4-2
F.4.2.3	Prikaz u originalnom MARC formatu	Dodatak F.4-2
F.4.3	Spremište zapisa	Dodatak F.4-2
G	CORES	DODATAK G-1
G.1	Interfejs za katalogizaciju	Dodatak G.1-1
G.2	Pretraživač	Dodatak G.2-1
G.3	Prikazivač	Dodatak G.3-1
G.3.1	Osnovni prikaz	Dodatak G.3-1
G.3.2	Prikaz u MARC formatu	Dodatak G.3-1
G.4	Spremište zapisa	Dodatak G.4-1
G.5	Editor zapisa	Dodatak G.5-1
G.5.1	Upravljanje zapisima	Dodatak G.5-1
G.6	Postupci u radu sa zapisima iz baze podataka CORES	Dodatak G.6-1
G.6.1	Preuzimanje zapisa	Dodatak G.6-1
G.6.2	Ispravljanje i dopunjavanje zapisa	Dodatak G.6-2
G.7	Normativna kontrola	Dodatak G.7-1
G.7.1	Usklađivanje zapisa iz baze podataka CORES s normativnim zapisima	Dodatak G.7-1
G.8	Indeksi za pretraživanje	Dodatak G.8-1
G.8.1	Osnovni indeks	Dodatak G.8-1
G.8.2	Dodatni indeksi	Dodatak G.8-1
G.9	Programske kontrole	Dodatak G.9-1
G.10	Atributi za prikaz rezultata pretraživanja	Dodatak G.10-1
H	METADAT	DODATAK H-1
H.1	Prozor METADAT	Dodatak H.1-1
H.2	Spremište zapisa	Dodatak H.2-1
H.3	Editor zapisa	Dodatak H.3-1
H.4	Postupci u radu sa zapisima iz baze podataka METADAT	Dodatak H.4-1
H.4.1	Preuzimanje zapisa	Dodatak H.4-1
H.4.2	Ispravljanje i dopunjavanje zapisa	Dodatak H.4-2
I	ISPISI	DODATAK I-1
I.1	Ispisivanje	Dodatak I.1-1
I.1.1	Priprema i ispis	Dodatak I.1-1
I.1.2	Priprema i ispis po satnici	Dodatak I.1-1
I.1.3	Pretraživanje pohranjenih datoteka sa ispisima	Dodatak I.1-3

TABELE

Tabela 3.2-1: Pregled metoda u meniju Pretraživanje.....	3.2-3
Tabela 3.2-2: Pregled metoda u meniju Zapis.....	3.2-4
Tabela 3.2-3: Pregled metoda u meniju Uređivanje.....	3.2-5
Tabela 3.2-4: Pregled metoda u meniju Pogled.....	3.2-7
Tabela 3.2-5: Pregled metoda u meniju Podešavanja.....	3.2-8
Tabela 3.2-6: Pregled metoda u meniju Spremište.....	3.2-9
Tabela A.1-1: Osnovni indeks u bibliografskim bazama podataka – bibliografski podaci....	Dodatak A.1-1
Tabela A.1-2: Osnovni indeks u bibliografskim bazama podataka – podaci o sadržaju.....	Dodatak A.1-2
Tabela A.1-3: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – podaci o zapisu.....	Dodatak A.1-2
Tabela A.1-4: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – bibliografski podaci ...	Dodatak A.1-3
Tabela A.1-5: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – identifikacioni podaci	Dodatak A.1-4
Tabela A.1-6: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – podaci o sadržaju	Dodatak A.1-5
Tabela A.1-7: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – kodirani podaci	Dodatak A.1-5
Tabela A.1-8: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – podaci o stanju fonda .	Dodatak A.1-8
Tabela A.1-9: Sufiksi za limitiranje pretraživanja u bibliografskim bazama podataka	Dodatak A.1-10
Tabela A.2-1: Osnovni indeks u normativnoj bazi podataka CONOR	Dodatak A.2-1
Tabela A.2-2: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka CONOR – podaci o zapisu	Dodatak A.2-1
Tabela A.2-3: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka CONOR – normativni podaci .	Dodatak A.2-2
Tabela A.2-4: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka CONOR – kodirani podaci	Dodatak A.2-2
Tabela A.2-5: Sufiksi za limitiranje pretraživanja u normativnoj bazi podataka CONOR	Dodatak A.2-3
Tabela A.3-1: Osnovni indeks u normativnoj bazi podataka SGC.....	Dodatak A.3-1
Tabela A.3-2: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka SGC – podaci o zapisu	Dodatak A.3-2
Tabela A.3-3: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka SGC – normativni podaci	Dodatak A.3-2
Tabela A.3-4: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka SGC – identifikacioni podaci .	Dodatak A.3-3
Tabela A.3-5: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka SGC – kodirani podaci	Dodatak A.3-4
Tabela A.3-6: Sufiksi za limitiranje pretraživanja u normativnoj bazi podataka SGC	Dodatak A.3-4
Tabela B.1-1: Bibliografske baze podataka – kontrole u odnosu na karakteristike polja i potpolja.....	Dodatak B.1-2
Tabela B.1-2: Bibliografske baze podataka – kontrole prilikom unosa u potpolje	Dodatak B.1-4
Tabela B.1-3: Bibliografske baze podataka – kontrole prilikom pohranjivanja zapisa.....	Dodatak B.1-10
Tabela B.2-1: Normativna baza podataka CONOR – kontrole prilikom unosa u potpolje	Dodatak B.2-2
Tabela B.2-2: Normativna baza podataka CONOR – kontrole prilikom pohranjivanja zapisa	Dodatak B.2-4
Tabela B.3-1: Normativna baza podataka SGC – kontrole prilikom unosa u potpolje	Dodatak B.3-1
Tabela B.3-2: Normativna baza podataka SGC – kontrole prilikom pohranjivanja zapisa....	Dodatak B.3-3
Tabela C.1-1: Skup COBISS znakova – znaci za upravljanje.....	Dodatak C.1-1
Tabela C.2-1: Skup COBISS znakova – latinica.....	Dodatak C.2-1
Tabela C.3-1: Skup COBISS znakova – ćirilica	Dodatak C.3-1
Tabela C.4-1: Skup COBISS znakova – drugi znaci.....	Dodatak C.4-1
Tabela D-1: Spisak prečica (vrućih tipki) za izvođenje nekih postupaka i metoda.....	Dodatak D-1
Tabela E.1-1: Spisak atributa i podataka za prikaz rezultata pretraživanja u bibliografskim bazama podataka	Dodatak E.1-1
Tabela E.2-1: Spisak atributa i podataka za prikaz rezultata pretraživanja u normativnoj bazi podataka CONOR.....	Dodatak E.2-1

Tabela E.3-1: Spisak atributa i podataka za prikaz rezultata pretraživanja u normativnoj bazi podataka SGC	Dodatak E.3-1
Tabela G.8-1: Osnovni indeks u bazi podataka CORES	Dodatak G.8-1
Tabela G.8-2: Dodatni indeksi u bazi podataka CORES.....	Dodatak G.8-1
Tabela G.10-1: Spisak atributa za prikaz rezultata pretraživanja u bazi podataka CORES .	Dodatak G.10-1

2 SISTEM UZAJAMNE KATALOGIZACIJE

Online uzajamna katalogizacija zasnovana je na kooperativnom prikupljanju i distribuisanoj obradi podataka, što omogućuje racionalnu podelu posla i uštedu u zahtevnom postupku obrade bibliotečke građe. Za svaku jedinicu dovoljna je samo jedna obrada, nakon čega je zapis preko uzajamne (kooperativne) baze podataka COBIB online dostupan svim učesnicima u sistemu.

Za uzajamnu katalogizaciju COBISS karakteristična je tesna povezanost lokalnih baza podataka pojedinih biblioteka s COBIB-om. Uvođenjem novog segmenta COBISS3/Katalogizacija ta povezanost je postala još tešnja. Nije ažuriran samo korisnički interfejs, već i sam koncept uzajamne katalogizacije. Sve ispravke i dopune bibliografskih zapisa u lokalnim bazama podataka automatski se beleže i u COBIB-u, dok su se u programskoj opremi COBISS2/Katalogizacija upisivale na zahtev katalogizatora. Izuzetak su za sada samo podaci koji se odnose na sadržinsku obradu, a predviđeno je i uvođenje polja koja imaju status lokalnih polja i koja se beleže samo u lokalnim bazama podataka.

Baze podataka sadrže bibliografske zapise za različite vrste bibliografskih izvora (monografske publikacije, serijske publikacije, integrativni izvori, članci i drugi sastavni delovi, neknjižna građa, antikvarna građa), za potrebe vođenja personalnih bibliografija autora, a takođe zapise za izvedena dela.

Za vođenje bibliografija istraživača u sistemu COBISS propisana je *jedinstvena tipologija dokumenata/dela* na osnovu koje se bibliografske jedinice klasifikuju. Svakoј bibliografskoј jedinici odredi se tip (izvorni naučni članak, pregledni naučni članak, stručni članak, naučna ili stručna monografija, naučno ili stručno izlaganje na konferenciji itd.), koji mora da odgovara važećoj definiciji.

COBIB i sve lokalne baze podataka biblioteka učesnica imaju istu strukturu bibliografskih zapisa i zbirnih podataka o fondu. Pored tih podataka, lokalne baze podataka sadrže i jedinstveno strukturisane detaljne podatke o fondu koji su značajni za lokalne funkcije biblioteka i prikazivanje u sistemu COBISS/OPAC.

Za razmenu podataka u sistemu COBISS koriste se format COMARC/B za bibliografske podatke i format COMARC/A za normativne podatke koji su zasnovani na formatu UNIMARC, te format COMARC/H za podatke o fondu koji je razvio IZUM. Za međunarodnu razmenu bibliografskih podataka koriste

se formati MARC 21 i UNIMARC. Prilikom implementacije klijenta Z39.50 ugrađena je konverzija iz formata MARC 21 u format COMARC, a prilikom implementacije servera Z39.50 konverzija iz formata COMARC u format MARC 21.

U procesu uzajamne katalogizacije odvija se unos podataka preko lokalnih baza podataka, a istovremeno se podaci upisuju i u COBIB. Serveri su, po pravilu, locirani u informacionom servisu. Pri tom se izvodi online indeksiranje sa oko 100 indeksa za pretraživanje za bibliografske podatke, normativne podatke i podatke o fondu.

Katalogizator, koji želi da doda zapis u lokalnu bazu podataka, najpre proveriti da li je bibliografski zapis već u COBIB-u. Ako jeste, prenosi ga u svoju lokalnu bazu podataka i dodaje detaljne podatke o fondu. Ako zapis ne postoji u COBIB-u, on ga kreira nakon čega se zapis upisuje u COBIB i u lokalnu bazu podataka.

U postupku kreiranja zapisa možemo da proverimo da li zapis već postoji u nekoj od uzajamnih baza podataka u okviru mreže COBISS.Net.

Ako je bibliotečki informacijski servis sklopio odgovarajući ugovor sa ISSN centrom u Parizu, prilikom kreiranja zapisa za serijske publikacije koristi se međunarodna baza podataka ISSN koja važi za najkompletniji i najautoritativniji izvor za identifikaciju serijskih publikacija. Iz nje se relevantni podaci prenose u COBIB i u lokalne baze podataka. Takođe je moguće i preuzimanje bibliografskih zapisa iz WorldCat-a preko OCLC-ovog servera Z39.50 istovremeno u COBIB i lokalnu bazu podataka, mada i u tom slučaju bibliotečki informacijski servis mora da ima sklopljen odgovarajući ugovor. Zapisi se mogu preuzimati i iz Online kataloga Kongresne biblioteke.

Moguće su i retrospektivne konverzije iz mašinski čitljivih zapisa koje je biblioteka uradila pre uključivanja u COBISS sistem, ako ti zapisi ispunjavaju minimalne kriterijume kvaliteta i kompatibilnosti s formatom COMARC. Konverzije se, po pravilu, izvode samo u lokalnim bazama podataka.

Kvalitet, ujednačenost i konzistentnost lokalnih baza podataka i COBIB-a obezbeđuju se na različite načine: normativnom kontrolom ličnih imena i naziva korporacija, kontrolom dupliranih zapisa, programskim kontrolama za formate COMARC, redakcijom zapisa, globalnim šifranicima za sve standardizovane podatke (npr. države, jezici, UDK), lokalnim šifranicima za sve podatke koji su jedinstveni u okviru biblioteke, automatskim numeratorima, kontrolom jedinstvene identifikacije serijskih publikacija itd, a prvenstveno i sistematičnim obrazovanjem kreatora zapisa koji za taj posao moraju da dobiju dozvolu.

Potpoglavja:

- Baze podataka
- Bibliografski zapisi
- Normativni zapisi
- Način rada obnavljanjem
- Dozvole za uzajamnu katalogizaciju
- Privilegije

2.1 BAZE PODATAKA

U sistem uzajamne katalogizacije uključene su:

- bibliografske baze podataka,
- normativne baze podataka,
- arhivske baze podataka.

Uzajamna bibliografska baza podataka COBIB, lokalne baze podataka i baza podataka CORES deo su svih sistema COBISS.

2.1.1 Bibliografske baze podataka

COBIB je uzajamna bibliografska baza podataka koja sadrži bibliografske podatke i zbirne podatke o fondu, dodate iz svih lokalnih baza podataka.

Lokalne baze podataka su baze podataka pojedinih biblioteka. Svaka lokalna baza podataka sama za sebe predstavlja celinu (tj. katalog biblioteke), a u odnosu na COBIB je njen deo.

Unos podataka o bibliografskim izvorima odvija se u COBIB-u, a istovremeno se zapis upisuje i u lokalnu bazu podataka. Za isti bibliografski izvor u lokalni bazi podataka i COBIB-u kreira se samo jedan zapis koji je zatim, preko COBIB-a, na raspolaganju svim bibliotekama u sistemu COBISS.

CORES je specijalizovana baza podataka koja sadrži podatke o sadašnjim i bivšim urednicima i drugim osobama te korporacijama koji učestvuju u nastajanju kontinuiranih izvora. Za pojedini kontinuirani izvor postoji jedan zapis koji sadrži osnovne identifikacione podatke i podatke o odgovornosti. Baza se ažurira tekuće, i to za potrebe vođenja personalnih bibliografija.

ELINKS je baza podataka o internet linkovima na elektronske publikacije. Prvenstveno obuhvata internet adrese serijskih publikacija i elektronskih knjiga do kojih je omogućen pristup ograničenom broju korisnika, na osnovu različitih ugovora između bibliotečkih konzorcijuma i ponuđača informacionih servisa. Baza podataka takođe obuhvata internet adrese drugih elektronskih publikacija.

2.1.1.1 Strane bibliografske baze podataka

Programska oprema COBISS omogućuje preuzimanje zapisa iz drugih uzajamnih bibliografskih baza podataka u mreži COBISS.Net i drugih stranih bibliografskih baza (Online katalog Kongresne biblioteke, WorldCat, ISSN).

COBISS.Net je naziv mreže koja međusobno povezuje autonomne (nacionalne) bibliotečko-informacione sisteme COBISS različitih država i njihove informacione sisteme o istraživačkoj delatnosti. *Sporazum o uspostavljanju mreže COBISS.Net* i slobodnom protoku bibliografskih zapisa, koji se kreiraju u autonomnim bibliotečko-informacionim sistemima Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije, Slovenije i Srbije, potpisan je u

Beogradu februara 2003. godine, a novembra 2006. godine sporazum je potpisala i Nacionalna biblioteka Bugarske. Po posebnom ugovoru između IZUM-a i Akademije nauka Albanije, početkom decembra 2012. godine uspostavljen je i u mrežu COBISS.Net uključen sistem COBISS.AL u koji su se uključile i druge albanske biblioteke.

ISSN je baza podataka koju održava Međunarodni ISSN centar u Parizu. Svaki ISSN, koji je dodeljen serijskoj publikaciji, registruje se u međunarodnoj bazi podataka koja se zvanično naziva ISSN registar, a koja je svojevrsteno bila poznata kao International Serials Data System. Baza podataka se konstantno dopunjuje i ima godišnji prirast između 40.000 i 60.000 ISSN-ova, što odgovara istom broju zapisa za publikacije. Za oblikovanje i održavanje baze podataka ISSN zaduženi su nacionalni i regionalni ISSN centri. Posebnim aranžmanima su u sistem uključene i države koje formalno nisu članice međunarodnog centra.

Ako je biblioteka potpisala ugovor s ponuđačem baze podataka, zapisi se mogu preuzimati i iz međunarodnog kataloga WorldCat (OCLC).

WorldCat je online uzajamni katalog u kojeg je uključeno više od 10.000 biblioteka iz celog sveta, koje su povezane sa OCLC-om (Online Computer Library Center). Katalog sadrži zapise za svu vrstu građe na najrazličitijim jezicima. Zapisi, koji su u formatu MARC 21, uređeni su prema različitim kataloškim pravilima. Prilikom preuzimanja u COBIB i lokalnu bazu podataka, podaci u zapisima konvertuju se u format COMARC/B.

Online katalog Kongresne biblioteke (Library of Congress Online Catalog) je bibliografska baza podataka Kongresne biblioteke (Library of Congress), koja predstavlja istraživačku biblioteku američkog kongresa i ujedno je najveća biblioteka na svetu. Katalog sadrži više miliona zapisa za različitu vrstu građe na različitim jezicima, prvenstveno za monografske publikacije, rukopise, fotografije, kartografsku građu, video i zvučne snimke. Zapisi su u formatu MARC 21 i urađeni su prema anglo-američkim kataloškim pravilima (AACR). Prilikom preuzimanja u COBIB i lokalnu bazu podataka, podaci u zapisima konvertuju se u format COMARC/B.

2.1.2 Normativne baze podataka

Normativne baze podataka namenjene su normativnoj kontroli imena, poput ličnih imena, naziva korporacija, naslova, predmetnih odrednica, geografskih naziva itd. Njihovo uključivanje u sisteme COBISS odvija se postepeno i na različite načine.

Tokom 2003. godine u COBISS.SI uključena je baza podataka **CONOR.SI** koja sadrži normativne zapise za lična imena i nazive korporacija koji se pojavljuju kao autori u bibliografskim zapisima. Polje za autore može se povezivati s pripadajućim normativnim zapisima.

U COBISS.SI predviđena je i normativna kontrola predmetnih oznaka. U Sloveniji se u tu svrhu razvija *Opšti rečnik COBISS.SI (SGC)*¹. Normativna

¹ Naziv u originalu: *Splošni geslovník COBISS.SI (SGC)*

baza podataka **SGC** sadrži zapise za predmetne pristupne tačke na slovenačkom i engleskom jeziku. Osnovu čine zapisi za porodična imena, opšte i geografske nazive. Osnovu za izgradnju normativne baze podataka **SGC** predstavlja prevod datoteke Sears H. W. Wilsona iz 2001. godine u kojoj su se nalazili zapisi za predmetne pristupne tačke iz publikacije *Sears List of Subject Headings* iz 2000. godine. Programska oprema COBISS za sada omogućuje samo pretraživanje i navigaciju po **SGC-u**, a normativna kontrola predmetnih oznaka još nije uspostavljena. COBISS3/Katalogizacija omogućuje i redakciju **SGC-a** koju obavlja urednički odbor rečnika.

Nakon uspostavljanja sistema uzajamne katalogizacije u Bugarskoj, konverzijom su, pored lokalne baze podataka i COBIB-a uspostavljeni i normativna baza podataka za lična imena i nazive korporacija (**CONOR.BG**) te normativna baza podataka za predmetne pristupne tačke (**COSUB.BG**). Bibliografski zapisi su povezani samo sa zapisima iz **CONOR.BG**, a ne i sa zapisima iz **COSUB.BG**.

Normativna kontrola ličnih imena uspostavljena je i u COBISS.AL.

U Srbiji takođe postoji normativna baza podataka za lična imena i nazive korporacija (**CONOR.SR**). U Srbiji se za sada odbija redakcija normativnih zapisa, a normativna kontrola još nije uspostavljena.

U svim drugim sistemima COBISS, u okviru COBISS.Net, u kojima trenutno još ne postoje normativne baze podataka, odvija se redakcija relevantnih podataka u bibliografskim bazama podataka. Tako, će redigovani podaci kasnije poslužiti kao osnova za uspostavljanje odgovarajućih normativnih baza podataka.

2.1.2.1 Strane normativne baze podataka

U programskoj opremi COBISS, omogućeno je preuzimanje zapisa iz normativne datoteke imena **LC/NAF**² – Library of Congress/NACO Authority File.

LC/NAF je normativna datoteka u kojoj se nalazi više miliona normativnih zapisa za imena, koje su unele biblioteke – učesnice u programu NACO (Name Authority Cooperative Program), jednom od međunarodnih programa kooperativne katalogizacije PCC (Program for Cooperative Cataloging) koji usklauđuje Kongresna biblioteka (Library of Congress). Datoteka sadrži zapise za lična imena, nazive korporacija, sastanaka i političko-teritorijalnih jedinica, te zapise za jedinstvene naslove, naslove knjižnih zbirki i pristupne tačke za ime/naslov. Datoteka se dopunjuje više puta godišnje, a zapisi u njoj su u formatu MARC 21.

2.1.3 Arhivske baze podataka

Arhivske baze podataka namenjene su pohranjivanju svih verzija bibliografskih i normativnih zapisa. Arhivske baze podataka pune se prilikom kreiranja,

² Datoteka je ranije bila uključena u sistem COBISS.SI pod nazivom LC NAMES.

ažuriranja ili brisanja zapisa. Svaka verzija zapisa, koju katalogizator pohrani u bazu podataka COBIB, CONOR ili SGC, pohranjuje se i u arhivsku bazu u kojoj dobija svoj identifikacioni broj, a prethodne verzije se ne prekrivaju.

U sistemu COBISS.SI, za svaki bibliografski zapis iz baze podataka COBIB.SI i za svaki normativni zapis iz baze podataka CONOR.SI mogu da se proveriti i ispišu sve prethodne verzije zapisa od 2007. godine nadalje. Za normativne zapise iz baze podataka SGC mogu se proveriti i ispisati sve prethodne verzije zapisa od aprila 2018. godine nadalje, a takođe i neke starije verzije koje su arhivirane prilikom većih promena u rečniku.

2.3 **NORMATIVNI ZAPISI**

Normativna kontrola omogućuje doslednu upotrebu odrednica prilikom katalogizacije, a istovremeno i lakše održavanje odrednica u bibliografskim zapisima. Zasniva se na vezi između bibliografskih i normativnih zapisa. Normativni zapisi sadrže pristupne tačke koje su jedinstveno određene za upotrebu u celom sistemu uzajamne katalogizacije, a sadrži i druge podatke kao što su varijantne pristupne tačke, srodne pristupne tačke, napomene itd. U katalogizaciji s normativnom kontrolom, menjanje odrednica, dodavanje varijantnih odrednica ili drugih podataka moguće je samo u normativnom zapisu.

Normativna kontrola je za sada uspostavljena za lična imena i nazive korporacija koji se pojavljuju kao autori u bibliografskim zapisima.

Za lična imena, kratke normativne zapise sa ograničenim skupom znakova kreiraju svi katalogizatori koji mogu da kreiraju bibliografske zapise. Za oblikovanje kompletnih normativnih zapisa za lična imena ili nazive korporacija potrebna nam je posebna privilegija. S privilegijom za kreiranje kompletnih normativnih zapisa, za normativni zapis možemo da preuzmemo odgovornost i da ga s tim zaključamo. Takav zapis kasnije mogu da uređuju samo katalogizatori iz biblioteke koja je zapis zaključala. Postupak koristimo kod zapisa za lična imena i nazive korporacija koje dobro poznajemo.

O usklađivanju bibliografskih baza podataka s normativnom bazom podataka brine poseban program. Kada u normativnom zapisu promenimo normativnu, varijantnu ili srodnu pristupnu tačku, polja u bibliografskim zapisima programski se promene u COBIB-u te, a ako su pojedine biblioteke to tražile i u lokalnim bazama podataka (v. pogl. 9.12).

Normativna kontrola za predmetne oznake i za korporacije, koje se pojavljuju kao autori u bibliografskim zapisima, još nije uspostavljena.

6.7 DRUGE MOGUĆNOSTI ZA RAD U SPREMIŠTU

U spremištu zapisa imamo mogućnost da zapis i osvežimo, da ga prikažemo u standardnom formatu, da ga odštampamo, proverimo u kojim se lokalnim bazama podataka nalazi i kakvo je stanje fonda u COBISS+. Takođe možemo da proverimo da li je zapis eventualni duplikat postojećeg zapisa. Kada izaberemo zapis iz COBIB-a, možemo da proverimo i ispišemo i njegove arhivske verzije.

6.7.1 Osvežavanje zapisa

Zapis u spremištu možemo uskladiti sa stanjem u bazi podataka. Stanje se razlikuje ako je zapis, koji smo upisali u spremište, neko naknadno dopunio i ponovo pohranio u bazu podataka.

Postupak

1. Označimo zapis koji želimo da osvežimo.
2. Izaberemo metodu **Spremište / Osveži zapis**.

Radni zapis ne možemo da prekrijemo s trenutnim stanjem u bazi podataka.

6.7.2 Promena prikaza

U spremištu zapisa možemo prikazati zapis u standardnom ili u COMARC formatu.

Postupak

1. Potražimo i izaberemo zapis.
2. Izaberemo metodu **Spremište / Prikaži u standardnom formatu**.

Sa standardnog na COMARC format prelazimo tako što izaberemo metodu **Spremište / Prikaži u COMARC formatu**. Radni zapis se pokazuje u COMARC formatu odmah kada u zapisu iz editora izaberemo neko polje.

6.7.3 Štampanje zapisa

Zapis, koji se nalazi u spremištu zapisa, možemo da odštampamo u COMARC ili u standardnom formatu.

Postupak

1. Potražimo i označimo zapis.
2. Izaberemo metodu **Spremište / Odštampaj zapis**.

Zapis možemo da odštampamo u standardnom formatu ako smo izabrali metodu **Spremište / Prikaži u standardnom formatu**.

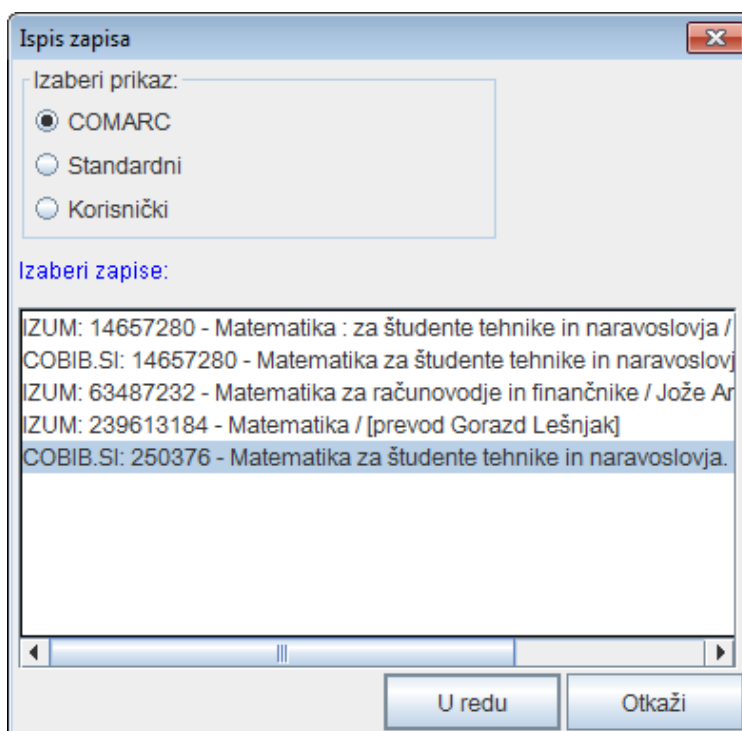
6.7.4 Štampanje više zapisa istovremeno

Ako se u spremištu nalazi više zapisa, možemo ih odštampati istovremeno.

Postupak

1. Potražimo i označimo zapis.
2. Izaberemo metodu **Spremište / Pripremi zapise za ispis**.

Otvora se prozor **Ispis zapisa**.

Slika 6.7-1: Prozor Ispis zapisa

3. Kod "Izaberi prikaz" izaberemo prikaz u kojem ćemo ispisati zapise:
 - *MARC* za ispis u COMARC formatu
 - *Standardni* za ispis u standardnom formatu
 - *Korisnički* za ispis u obliku spiska atributa
4. Kod "Izaberi zapise" označimo jedan ili više zapisa (v. korak 10 kod postupka u pogl. 4).
5. Kliknemo dugme **U redu**.

Otvora se prozor **Ispis zapisa** u kojem su prikazani izabrani zapisi u izabranom prikazu ispisa.
6. Kliknemo dugme **Ispis**.

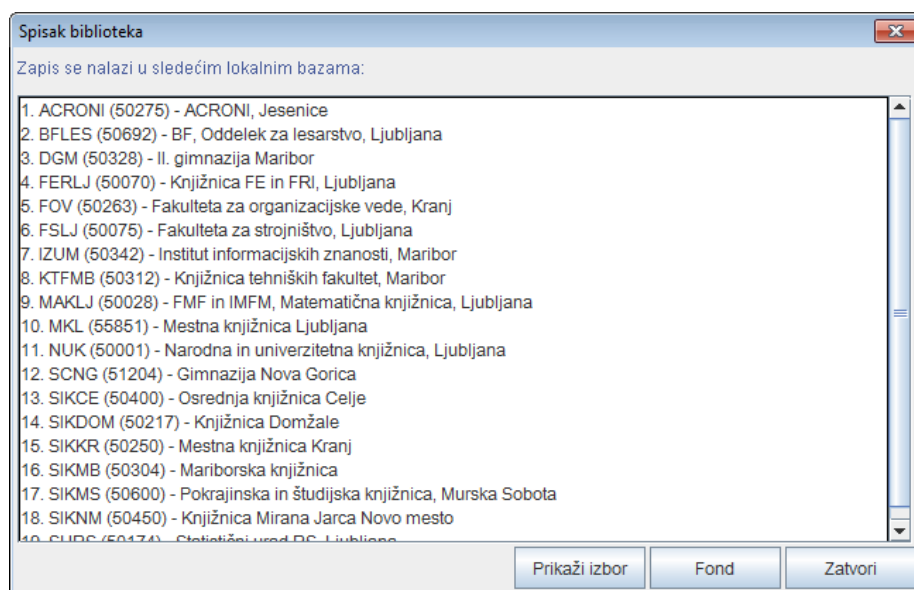
6.7.6 Prikaz spiska biblioteka

Za svaki bibliografski zapis u spremištu se može proveriti u kojim se lokalnim bazama podataka nalazi i kakvo je stanje fonda po bibliotekama (podatak u COBISS+).

Postupak

1. Potražimo i označimo zapis.
2. Izaberemo metodu **Spremište / Prikaži spisak biblioteka**.

Otvara se prozor **Spisak biblioteka** u kojem se ispisuju sve lokalne baze podataka u kojima se nalazi izabrani zapis.

Slika 6.7-3: Prozor Spisak biblioteka

3. Ako spisak želimo da ograničimo na užu grupu biblioteka, kliknemo dugme **Prikaži izbor**.

U sistemu COBISS.SI biblioteke su raspoređene po istim grupama kao na pristupnoj strani COBISS+. Spisak je ograničen samo na grupu biblioteka u koju spada naša biblioteka. Npr. katalogizator iz Univerzitetne knjižnice Maribor dobiće samo spisak biblioteka Univerziteta u Mariboru.

Ako ponovo želimo da ispišemo spisak svih biblioteka, kliknemo dugme **Prikaži sve**.

4. Ako želimo da proverimo kakvo je stanje fonda u pojedinoj biblioteci, kliknemo dugme **Fond**.

Otvara se prozor web brauzera u kojem se u COBISS+ prikazuje izabrani zapis zajedno sa fondom u bibliotekama.

6.7.7 Proveravanje duplikata

Za svaki bibliografski zapis iz lokalne baze podataka, COBIB-a, stranih baza podataka, COBISS.Net-a i baze METADAT, u spremištu može da se proveriti da li je zapis potencijalni duplikat nekog zapisa u COBIB-u.

Postupak

1. Potražimo i izaberemo zapis.
2. Izaberemo metodu **Spremište / Proveri duplikate**.

U COBIB-u se aktivira pretraživanje zapisa koji bi mogli da budu duplikati.

Ako takvi zapisi ne postoje, program nas o tome obaveštava, a u suprotnom se otvara prozor sa spiskom potencijalnih duplikata koje treba proveriti.

3. Kliknemo dugme **U redu**.

Mogućnosti ...

I u editoru zapisa možemo da proverimo da li je bibliografski zapis, koji kreiramo ili uređujemo, duplikat postojećeg zapisa. To činimo tako što u jezičku **Radni zapis** izaberemo metodu **Spremište / Proveri duplikate**.

6.7.8 Ispis iz arhivske baze podataka

U nekim COBISS sistemima omogućeno je i arhiviranje zapisa.¹ Ako je arhivska baza podataka raspoloživa, za svaki bibliografski zapis iz baze podataka COBIB mogu da se proveriti i ispišu njegove prethodne verzije.

Postupak

1. Potražimo i izaberemo zapis iz COBIB-a.
2. Izaberemo metodu **Spremište / Ispis iz arhiva**.

Upozorenje:

*Metoda **Spremište / Ispis iz arhiva** ne vidi se kada je u spremištu izabran zapis iz lokalne baze podataka.*

Otvora se prozor **Ispis zapisa**.

3. Kod "Izaberi prikaz" izaberemo prikaz u kojem ćemo ispisati arhivske verzije izabranog zapisa.
4. Kliknemo dugme **U redu**.

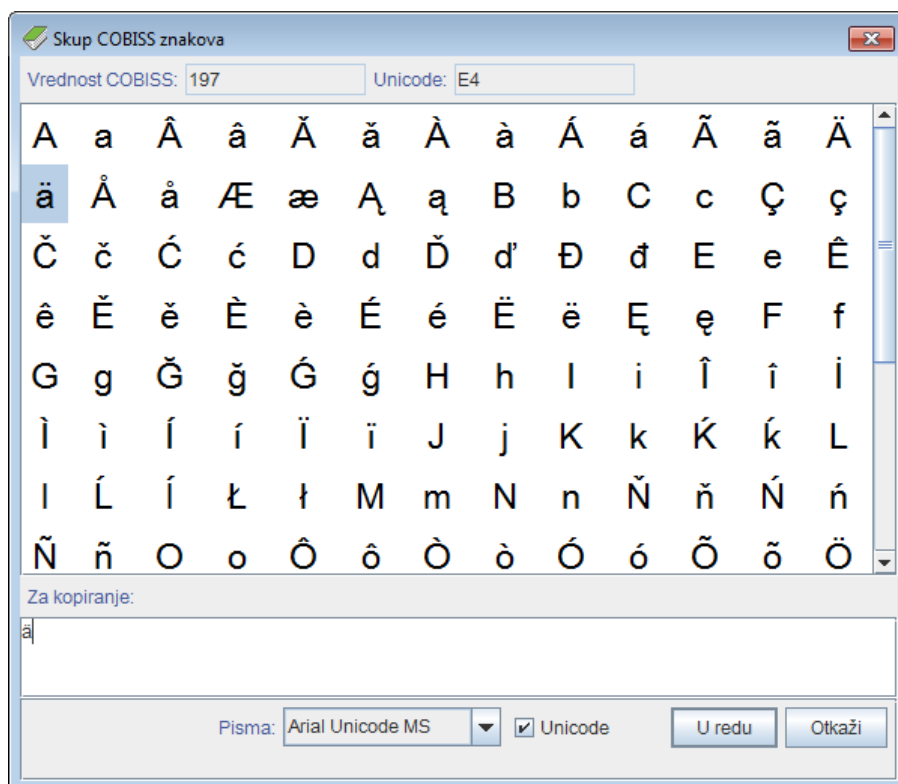
Otvora se prozor **Ispis zapisa** sa spiskom arhivskih zapisa u izabranom prikazu ispisa.

5. Kliknemo dugme **Ispis**.

Ako smo prethodno izabrali *MARC* prikaz, na ispisu vidimo strukturu arhivskih zapisa. Svaka verzija zapisa iz COBIB-a u arhivskoj bazi podataka dobija novi identifikacioni broj i dodatno polje 999 s potpoljima

¹ Arhivska baza bibliografskih zapisa na raspolaganju je u sistemu COBISS.SI. Arhivirane su sve verzije zapisa iz COBIB-a od 2007. godine nadalje.

c, t i x. U potpolje c upisan je identifikacioni broj iz COBIB-a, u potpolje t datum i čas upisa zapisa u arhivsku bazu podataka, u potpolje x podatak o tome da li je zapis iz COBIB-a u arhivsku bazu upisan prilikom kreiranja, ažuriranja ili brisanja zapisa.

Slika 7.3-1: Prozor Skup COBISS znakova

4. Kod "Pisma" izaberemo vrstu pisma za prikaz COBISS znakova. Podrazumevana vrednost je *Arial Unicode MS*. Možemo izabrati bilo koje od pisama instaliranih na našem računaru, s tim što u nekim pismima nisu definisani svi znaci iz skupa COBISS znakova. Znake, koji nedostaju u izabranom pismu, zamenjuje znak "?".
5. Ako označimo okvir za aktiviranje "Unicode", spisak kod "Pisma" ograničen je samo na pisma po Unicode standardu.
6. Iz spiska znake biramo tako što svaki znak kliknemo dva puta. Izabrani znaci prenose se na odgovarajuće mesto u polju za unos "Za kopiranje". Znake, koji postoje na tastaturi, možemo ukucati i neposredno u polje za unos "Za kopiranje".
7. Kliknemo dugme **U redu**.

Sadržaj iz polja za unos "Za kopiranje" dodaje se u polje za unos u editoru ili pretraživaču, i to u veličini i pismu koje smo izabrali za prikaz teksta u korisničkom interfejsu, a ne u pismu koje smo podesili u prozoru **Skup COBISS znakova**.

Ako pismo, izabrano za prikaz teksta u korisničkom interfejsu, ne uključuje znak COBISS koji smo izabrali u prozoru **Skup COBISS znakova**, izabrani znak će u editoru ili pretraživaču u polju za unos biti prikazan kao "□".

7.3.1.2 Program za proveru pravopisa (spell checker)¹

Programska oprema omogućuje upotrebu programa za proveru pravopisa za slovenački jezik koji usput proverava štamparske greške i pogrešno upisane reči. U rečnik su uključene i često korišćene skraćenice koje se pojavljuju u katalogizaciji.

Program za proveru pravopisa uključen je u potpolja u koja unosimo:

- podatke na jeziku katalogizacije
- podatke koji su prepisani s publikacije, mada samo u slučaju kada je publikacija na slovenačkom jeziku
- predmetne odrednice

Upozorenje:

Za proveru naslova i drugih podataka, koji su prepisani s publikacije, u potpolje 101a prethodno treba uneti kod za slovenački jezik.

Uslov

U meniju **Podešavanja** mora biti označen okvir za aktiviranje "Program za proveru pravopisa (spell checker)".

Postupak

1. U editoru aktiviramo polje za unos i upišemo tekst.

Pogrešno napisanu, odnosno nepoznatu reč, program oboji crveno odmah nakon unosa, kada pritisnemo tipku za razmak, odnosno kada dodamo interpunkciju.

2. Ako želimo da proverimo slične reči, koje su na raspolaganju u rečniku, kliknemo na crveno obojenu reč i istovremeno pritisnemo tipku <Ctrl> i desnu tipku miša.

Otvora se meni s predlozima od kojih izaberemo odgovarajuću reč, odnosno oblik reči.

Upozorenje:

Program za proveru pravopisa funkcioniše kod pogrešno upisanih reči u slovenačkom jeziku. Kada tekst na slovenačkom jeziku sadrži citate iz drugih jezika, strane reči, simbole i slično, program za proveru pravopisa će ih označiti kao neodgovarajući tekst. Slično je s naslovima koji su na stranom jeziku i koji se nalaze u zapisu za izvor na slovenačkom jeziku.

Dodavanje reči u lični rečnik nije moguće.

3. Izabrani tekst potvrdimo i zaključimo unos.

¹ Program za proveru pravopisa za slovenački jezik na raspolaganju je samo u sistemu COBISS.SI.

Neka nekodirana potpolja već su povezana s takvim šifrarnicima, a šifrarnik i link možemo formirati i sami.

Tekstove kodiramo i upisujemo u lokalni šifrarnik (v. priručnik *Osnovna uputstva COBISS3*, pogl. 4.7), a zatim lokalni šifrarnik metodom **Podešavanja / Odredi karakteristike potpolja** povezujemo sa odgovarajućim potpoljem (v. pogl. 7.11). U prozoru **Karakteristike potpolja** mora biti označen okvir za aktiviranje kod "Pomoć prilikom unosa".

Primer:

Za unos u potpolje 200b – *Opšta oznaka građe* pripremljen je šifrarnik sa sledećim elementima:

"br" – *Brajevo pismo*
"cm" – *Kartografska građa*
"er" – *Elektronski izvor*
"gr" – *Grafika*
"mm" – *Multimedija*
"mp" – *Film*
"ob" – *Predmet*
"pm" – *Muzikalije*
"sr" – *Zvučni snimak*
"vr" – *Video snimak*

Šifrarnik nije obavezan. Po želji, možemo upisati i tekst koji u šifrarniku ne postoji, npr. *Dva medija*.

Sa šifrarnikom unos je brži, jer ukucavamo samo kod, a tekst opšte oznake građe upisuje se automatski.

7.3.3 Menjanje vrednosti indikatora

Neka polja sadrže indikatore koji dodatno objašnjavaju sadržaj polja, odnos tog polja prema drugim poljima u zapisu ili određuju način tretiranja podataka u ispisima (npr. kataloški listić).

Polje može da ima definisana najviše dva indikatora kojima možemo da odredimo, odnosno da promenimo vrednost.

Postupak

1. Otvorimo polje koje sadrži indikatore.

To možemo učiniti na više načina:

- označimo polje i pritisnemo tipku <Enter>
- označimo polje, pritisnemo i držimo tipku <Alt> te dva puta kliknemo mišem
- označimo polje i izaberemo metodu **Uređivanje / Uredi**
- označimo polje i iz priručnog menija izaberemo metodu **Uredi**

Upozorenje:

Dvostrukim klikom ne otvaramo padajući spisak za određivanje vrednosti indikatora, već sužavamo prikaz polja.

2. Iz padajućeg spiska izaberemo odgovarajuću vrednost indikatora.
3. Izabranu vrednost potvrdimo i zaključimo unos.

To možemo učiniti na više načina:

- kliknemo izvan polja za unos
- pritisnemo tipku <Enter>
- izaberemo metodu **Uređivanje / Potvrdi unos**
- iz priručnog menija izaberemo metodu **Potvrdi unos**

Izabrana vrednost prenosi se u polje za unos nakon oznake indikatora.

7.3.4 Unos u polja pod normativnom kontrolom

Unos podataka u polja kod kojih je uključena normativna kontrola (v. pogl. 2.1.2), razlikuje se od unosa u druga polja. Podatke u njih možemo preneti iz normativne baze podataka (lična imena, nazivi korporacija) ili ih upisujemo ručno (nazivi korporacija). Za prenos iz normativne baze podataka služi potpolje 3 – *Broj normativnog zapisa* u koje upisujemo identifikacioni broj normativnog zapisa s kojim želimo da povežemo polje u bibliografskom zapisu. Na osnovu tog potpolja u bibliografski zapis se automatski upisuje normativna pristupna tačka, a ujedno se u njega dodaju i eventualne varijantne i srodne pristupne tačke iz normativnog zapisa.

Preko normativne baze podataka odvija se i menjanje odrednica u bibliografskim zapisima. Potpolje 3 omogućuje i kasnije automatsko usklađivanje odrednica u bibliografskim zapisima s promenama urađenim u normativnim zapisima (v. pogl. 9.12).

U COBISS sistemima u kojima normativna kontrola još nije uključena, unos podataka u polja za odrednice i u odgovarajuća polja bloka 9XX – *Blok za nacionalnu upotrebu* u celini se odvija ručno.

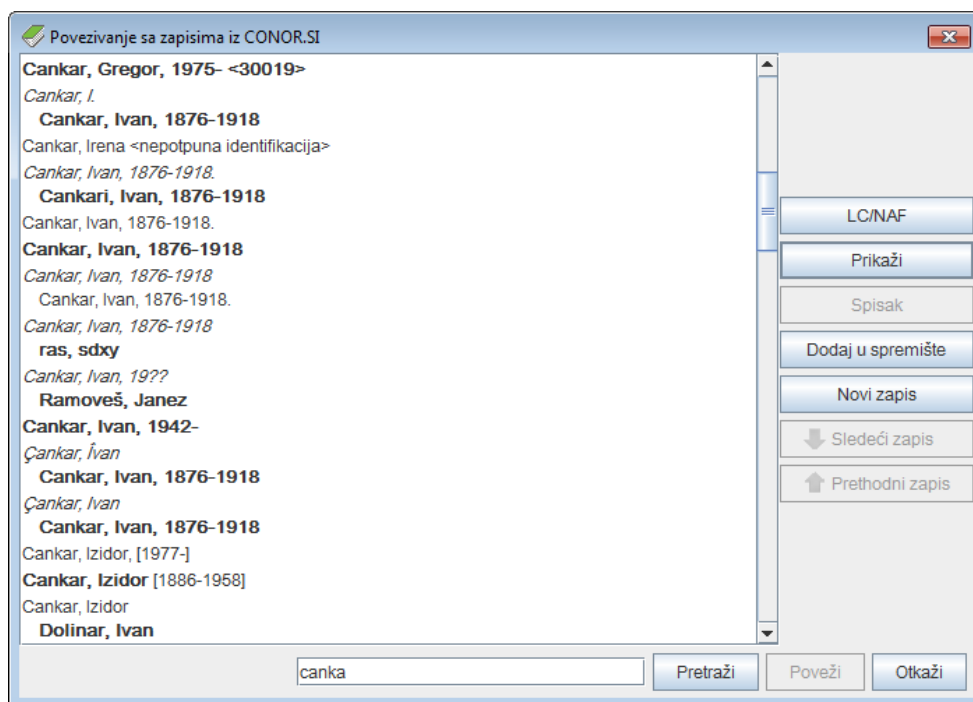
Za povezivanje sa odgovarajućim normativnim zapisom služi prozor **Povezivanje sa zapisima iz CONOR.XX**.

Elementi prozora su:

- naslovni red
- levi deo prozora koji može da sadrži spisak pristupnih tačaka ili prikaz normativnog zapisa u COMARC formatu ili u MARC 21 formatu.
- polje za unos zahteva za pretraživanje
- dugmad
 - **LC/NAF** – prelazak u bazu podataka LC/NAF
 - **CONOR.XX** – prelazak u bazu podataka CONOR.XX
 - **Prikaži** – prikaz kompletnog zapisa za izabranu pristupnu tačku sa spiska

- **Spisak** – prikaz spiska pristupnih tačaka koji dobijamo nakon pretraživanja
- **Dodaj u spremište** – prelazak u prozor **Normativni zapis (CONOR)**; izabrani zapis se prenosi u spremište zapisa (zapisi iz baze podataka LC/NAF pri tom se konvertuju u COMARC/A format)
- **Novi zapis** – prelazak u prozor **Normativni zapis (CONOR)**
- **Sledeći zapis** – prikaz sledećeg zapisa sa spiska
- **Prethodni zapis** – prikaz prethodnog zapisa sa spiska
- **Pretraži** – aktiviranje pretraživanja nakon unosa zahteva za pretraživanje
- **Poveži** – zatvaranje prozora; u potpolje 3 upisuje se identifikacioni broj normativnog zapisa
- **Otkazi** – zatvaranje prozora; polje se pohranjuje bez promene u potpolju 3

Dugme **LC/NAF** vidljivo je kada pretražujemo po bazi podataka CONOR.XX; kada pretražujemo po bazi podataka LC/NAF, vidljivo je dugme **CONOR.XX**. Dugme **Prikaži** aktivno je kada je u prozoru prikazan spisak pristupnih tačaka, dugmad **Spisak**, **Sledeći zapis** i **Prethodni zapis** aktivna su kada je u prozoru prikazan kompletan zapis, a dugme **Poveži** aktivno je samo kada je u prozoru prikazan kompletan zapis iz baze podataka CONOR.XX.

Slika 7.3-2: Primer prozora za povezivanje sa zapisima iz CONOR.XX

U spisku u levom delu prozora prikazane su različite vrste pristupnih tačaka iz normativne baze podataka. Međusobno se razlikuju na sledeći način:

- **Normativne pristupne tačke** iz baze podataka CONOR.XX, koje u potpolju 100b imaju kod "a" – *usvojena*, u spisku su ispisane masnim

slovima; ostale normativne pristupne tačke ispisane su običnim pismom.

- **Varijantne pristupne tačke** ispisane su italikom. Nakon svake varijantne pristupne tačke u sledećem redu sledi pripadajuća normativna pristupna tačka koja je pomerena udesno.
- **Srodne pristupne tačke** ispisane su običnim pismom. Nakon svake srodne pristupne tačke u sledećem redu sledi pripadajuća normativna pristupna tačka koja je pomerena udesno.

Na spisku iz baze podataka CONOR.XX prikazani su i neki drugi podaci:

- U slučaju kada godina nije deo normativne pristupne tačke (ne postoji potpolje *200f – Datumi*), u uglastoj zagradi se ispisuju godine iz potpolja *190a – Godina* (rođenja ili početka) i *191a – Godina* (smrti ili prestanka).
- U trougaonoj zagradi ispisuje se potpolje *200r – Šifra istraživača*.
- Dopiše se tekst "više osoba", ako je u potpolju *120b – Lično ime se razlikuje ili se ne razlikuje* kod "b" – *lično ime se ne razlikuje*.
- Dopiše se tekst "nepotpuna identifikacija", ako u zapisu nije ispunjeno potpolje *120b – Lično ime se razlikuje ili se ne razlikuje*, te nijedno od polja *190 – Datum rođenja/početka*, *191 – Datum smrti/prestanka*, *200c – Dodaci imenu*, *200d – Rimski brojevi*, *200f – Datumi*, *200r – Šifra istraživača*.

7.3.4.1 Unos novog polja

Umesto da u polja, kod kojih je uključena normativna kontrola, podatke upisujemo ručno, u normativnoj bazi podataka samo potražimo željenu pristupnu tačku i potvrdimo pripadajući normativni zapis.

Postupak

1. Otvorimo potpolje 3 i u njega upišemo zahtev za pretraživanje: proizvoljno izabrane reči ili početke reči iz pristupne tačke (pretraživanje rečima) ili pristupnu tačku u znacima navoda, pri čemu eventualno skraćivanje označimo znakom "*" (frazno pretraživanje). Možemo da upišemo i identifikacioni broj odgovarajućeg normativnog zapisa, ako nam je poznat.
2. Zatim pritisnemo tipku <Enter> ili tipku <Tab>, potom i tipku za razmak, a možemo da kliknemo i ikonu pored polja za unos zahteva za pretraživanje.

Ako se u normativnoj bazi podataka nalaze pristupne tačke koje odgovaraju zahtevu za pretraživanje, otvara se prozor **Povezivanje sa zapisima iz CONOR.XX** sa spiskom tih pristupnih tačaka.

Savet:

Za pristupne tačke sa spiska možemo proveriti normativne zapise. To činimo tako što izaberemo odgovarajuću pristupnu tačku i kliknemo dugme **Prikaži**. U prozoru se prikazuje zapis u MARC formatu, a spisak kasnije ponovo možemo da otvorimo klikom na dugme **Spisak**.

Ako u normativnoj bazi podataka ne postoji odgovarajuća pristupna tačka, ispisuje se programska poruka. Nakon potvrđivanja klikom na dugme **U redu**, otvara se prazan prozor **Povezivanje sa zapisima iz CONOR.XX** sa upisanim zahtevom za pretraživanje u polju za unos.

Upozorenje:

Ako kao rezultat pretraživanja dobijemo previše zapisa, ispisuje se poruka da treba da poboljšamo zahtev za pretraživanje. Pretraživanje ponavljamo tako što upišemo precizniji zahtev za pretraživanje.

3. Ako tražena pristupna tačka ne postoji u spisku, pretražujemo i po varijantnim oblicima. Novi zahtev za pretraživanje upisujemo u polje za unos ispod spiska imena i kliknemo dugme **Pretraži**.

Upozorenje:

Preciznost prilikom pretraživanja odgovarajuće pristupne tačke veoma je značajna, jer bismo u suprotnom mogli da kreiramo novi zapis za isti entitet ili da bibliografski zapis povežemo s pogrešnim normativnim zapisom.

4. Ako smo normativni zapis pronašli u normativnoj bazi CONOR.XX i ako imamo odgovarajuću privilegiju za uređivanje, proverimo da li zapis treba i dopuniti. Dopunjavamo ga tako što kliknemo dugme **Dodaj u spremište** i zatim pratimo korake od 4 do 6 u poglavlju 9.9. Zatim se vratimo u prozor **Povezivanje sa zapisima iz CONOR.XX**. Potražimo zapis koji smo upravo uredili.

Upozorenje:

Od vrste zapisa i od privilegija koje imamo zavisi kojim ćemo podacima moći da dopunjujemo normativni zapis.

Uređivanje zapisa za koje je neka biblioteka preuzela odgovornost, dozvoljeno je samo katalogizatorima iz te biblioteke i katalogizatorima s privilegijom CAT_CONOR. Izuzetak su varijantne pristupne tačke u zapisima za lična imena koje uvek može da dodaje bilo koji katalogizator.

Za uređivanje kompletnih zapisa za lična imena katalogizatoru je potrebna privilegija CAT_NEWPN. Bez te privilegije može se uređivati samo ograničen skup polja.

Za uređivanje bilo kojih podataka u zapisima za korporacije katalogizatoru je potrebna privilegija CAT_NEWCB. Bez te privilegije u zapis se ne mogu dodati ni varijantne pristupne tačke.

5. Ako normativni zapis nismo pronašli u normativnoj bazi CONOR.XX, možemo da pretražujemo i po stranoj normativnoj bazi podataka LC/NAF, tako što kliknemo dugme **LC/NAF**.

Savet:

Klikom na dugme **CONOR.XX** možemo kasnije da se vratimo na pretraživanje po normativnoj bazi CONOR.XX

6. Ako smo normativni zapis pronašli u bazi podataka LC/NAF, odande ga preuzimamo, ako za to imamo privilegiju. Kliknemo dugme **Dodaj u spremište** i zatim pratimo korake od 4 do 6 u poglavlju 9.7.1. Zatim se vratimo u prozor **Povezivanje sa zapisima iz CONOR.XX**. Potražimo zapis koji smo preuzeli.

Upozorenje:

Mogućnost preuzimanja normativnih zapisa imaju samo katalogizatori s privilegijom CAT_NEWPN (za osobe) ili CAT_NEWCB (za korporacije).

7. Ako normativni zapis ne pronađemo i ako imamo odgovarajuću privilegiju za kreiranje zapisa, kliknemo dugme **Novi zapis** i u prozoru **Normativni zapis (CONOR)**, koji se otvara, odnosno postaje aktivan, kreiramo novi normativni zapis (v. pogl. 9.8). Zatim se vratimo u prozor **Povezivanje sa zapisima iz CONOR.XX**. Potražimo zapis koji smo kreirali.

Upozorenje:

Normativne zapise za lična imena mogu da kreiraju svi katalogizatori.

*Mogućnost kreiranja normativnog zapisa za naziv korporacije imaju samo katalogizatori s privilegijom CAT_NEWCB. Za katalogizatore bez te privilegije, dugme **Novi zapis** nije aktivno, te zato odrednicu ručno moraju da unesu u bibliografski zapis.*

8. Ako normativni zapis ne pronađemo, a privilegiju za kreiranje zapisa nemamo, klikom na dugme **Otkazi** napuštamo prozor **Povezivanje sa zapisima iz CONOR.XX** i polje u bibliografskom zapisu ispunimo ručno. U suprotnom, nastavljamo s tačkom 9.
9. U spisku pristupnih tačaka izaberemo odgovarajuću pristupnu tačku i kliknemo dugme **Prikaži** te zatim i dugme **Poveži**.

Prozor **Povezivanje sa zapisima iz CONOR.XX** se zatvara. U bibliografski zapis, u potpolje 3, upisuje se identifikacioni broj normativnog zapisa, a istovremeno se automatski dodaju i sva potpolja iz normativne pristupne tačke (u slučaju ličnih imena autora i šifra istraživača). U bibliografski zapis dodaju se i sve eventualne varijantne i srodne pristupne tačke iz normativnog zapisa.

10. U polju za odrednicu ručno ispunimo potpolja koja nisu obuhvaćena normativnom kontrolom (npr. unesemo kod za vrstu autorstva).

11. Ako u normativnom zapisu nedostaje oblik pristupne tačke koja se nalazi u izvoru, a mi nemamo odgovarajuću privilegiju da bismo mogli da je dodamo u normativni zapis, ručno je unesemo u bibliografski zapis.

7.3.4.2 Povezivanje postojećih polja

Bibliografski zapisi mogu da sadrže odrednice koje nisu povezane s normativnom bazom. Poznajemo ih po tome jer im nedostaje identifikacioni broj normativnog zapisa u potpolju 3.

Prilikom uređivanja takvih zapisa, nepovezane odrednice po mogućnosti treba povezati sa odgovarajućim normativnim zapisima. Ako odrednice za lična imena prilikom uređivanja ne povežemo, a pri tom se neka od odrednica nalazi u normativnoj bazi podataka, program nas na to upozorava.

Postupak

1. Otvaramo potpolje 3 u polju s nepovezanim odrednicom.

2. Kliknemo ikonu .

Ako u normativnoj bazi podataka ne postoji odgovarajuća pristupna tačka, ispisuje se programska poruka.

Otvora se prozor **Povezivanje sa zapisima iz CONOR.XX**. Ako pristupna tačka postoji, ispisuje se u spisku pristupnih tačaka iz normativne baze podataka.

3. Zatim pratimo korake od 4 do 11 kod postupka u pogl. 7.3.4.1.

Mogućnosti ...

Veći broj bibliografskih zapisa s nepovezanim poljima za lična imena posebnom metodom možemo istovremeno povezati u prozoru **Normativni zapis (CONOR)** (v. pogl. 9.4.3).

7.3.4.3 Prevezivanje polja

Prevezivanje koristimo prilikom ispravljanja pogrešno povezanih polja u bibliografskim zapisima. Reč je o poljima kod kojih je u potpolju 3 upisan identifikacioni broj pogrešnog normativnog zapisa.

Polje moramo povezati sa odgovarajućim normativnim zapisom.

Postupak

1. Otvaramo potpolje 3 u polju s pogrešno povezanom odrednicom.

Upozorenje:

Ako se odrednica u bibliografskom zapisu razlikuje od normativne pristupne tačke u normativnoj bazi podataka, a u potpolju 3 se nalazi identifikacioni broj pravog normativnog zapisa, sadržaj potpolja ne treba ispravljati. Dovoljno je, da ponovo pohranimo bibliografski zapis i program će odrednicu automatski ispraviti.

To se događa ako smo u normativnom zapisu ispravili oblik normativne pristupne tačke, a pri tom nismo pohranili bibliografski zapis te nije izvedeno automatsko usklađivanje bibliografske s normativnom bazom podataka.

2. Izbrišemo identifikacioni broj pogrešnog normativnog zapisa. Zatim pratimo korake od 2 do 11 kod postupka u pogl. 7.3.4.1.

Mogućnosti ...

Veći broj bibliografskih zapisa s pogrešno povezanim poljima za lična imena posebnom metodom istovremeno možemo povezati u prozoru **Normativni zapis (CONOR)** (v. pogl. 9.4.3).

7.3.5 Unos pomoću numeratora

U pojedina potpolja brojevi se prepisuju s numeratora.

Uslov

Numerator mora da bude definisan (v. pogl. 12.1.9.1).

Postupak

1. Otvaramo odgovarajuće potpolje (npr. 020b, 021b).
2. Iz priručnog menija izaberemo metodu **Aktiviraj numerator <naziv numeratora>**.

U polje za unos upisuje se sledeći broj s numeratora.

Upozorenje:

Ako je za isto potpolje definisano više numeratora, najpre moramo da izaberemo odgovarajući numerator.

3. Zatvorimo potpolje.

7.3.6 Specifičnosti prilikom unosa u polja COMARC/B formata

U nastavku je detaljnije opisan unos u neka polja COMARC/B formata, kod kojih postoje određene specifičnosti.

7.3.6.1 Polja za povezivanje kod kontinuiranih izvora (4XX)

Polja u bloku 4XX, koja se koriste za prikaz odnosa između kontinuiranih izvora koji opisujemo i srodnih kontinuiranih izvora, sadrže potpolja *a* – *Stvarni/ključni naslov* i *x* – *ISSN* u koja unosimo (ključni) naslov i/ili ISSN srodnog kontinuiranog izvora.

Potpolje *a* treba uneti samo kada zapis za srodni kontinuirani izvor ne postoji u COBIB-u ili kada u postojećem zapisu nema polja *530* – *Ključni naslov*. Podpolje *a* unosimo i onda kada nemamo ISSN.

Uslov

Dodali smo odgovarajuće polje iz bloka 4XX.

Postupak

1. Otvorimo potpolje *x*.
2. Unesemo ISSN srodnog kontinuiranog izvora.

Nakon potvrđivanja unosa otvara se prozor sa odgovarajućim upozorenjem. Sledeći postupak razlikuje se s obzirom na to

1. **da li zapis s tim ISSN-om postoji u COBIB-u, a zapis sadrži i polje 530** (u upozorenju se ispisuje ključni naslov iz COBIB-a, tj. COBIB: KT=<ključni naslov>).
 2. **da li zapis s tim ISSN-om postoji u COBIB-u i u ISSN bazi, ali zapis u COBIB-u ne sadrži polje 530** (u upozorenju se ispisuje ključni naslov iz ISSN baze, tj. COBIB: KT=?, ISSN: KT=<ključni naslov>, a program nas istovremeno upozorava na to da ključni naslov posebnom metodom treba uneti u potpolje *a*).
 3. **da li zapis s tim ISSN-om postoji u COBIB-u, ali ne i u ISSN bazi; zapis u COBIB-u ne sadrži polje 530** (u upozorenju se ispisuje naslov iz COBIB-a, tj. COBIB: KT=?, TI=<stvarni naslov>, ISSN: KT=?, a program nas istovremeno upozorava da stvarni naslov treba upisati u potpolje *a*).
 4. **da li zapis s tim ISSN-om ne postoji u COBIB-u, a postoji u ISSN bazi** (u upozorenju se ispisuje ključni naslov iz baze ISSN, tj. ISSN: KT=<ključni naslov>, a program nas istovremeno upozorava da ključni naslov posebnom metodom treba uneti u potpolje *a*).
 5. **da li zapis s tim ISSN-om ne postoji, ni u COBIB-u ni u ISSN bazi** (u upozorenju se ključni naslov iz ISSN baze ne ispisuje, tj. ISSN: KT=?, a program nas istovremeno upozorava na to da stvarni naslov treba upisati u potpolje *a*).
3. Kliknemo dugme **U redu**.
ISSN srodnog kontinuiranog izvora prenosi se u polje za unos iza oznake potpolja.
U slučaju uslova pod 1. tačkom, 2. koraka, postupak je time zaključen, a u slučaju drugih uslova nastavljamo sa sledećim korakom.
 4. Otvaramo potpolje *a*.
 5. Unesemo naslov.

- Ako važi uslov pod 2. ili 4. tačkom, kod 2. koraka, iz priručnog menija izaberemo metodu **Prenesi naslov iz ISSN**.

Ključni naslov se iz ISSN baze programski upiše u polje za unos.

- Ako važi uslov pod 3. tačkom, kod 2. koraka, unosimo stvarni naslov srodnog kontinuiranog izvora koji prepisujemo iz polja 200 u zapisu za srodni kontinuirani izvor u COBIB-u.
- Ako važi uslov pod 5. tačkom, kod 2. koraka, unesemo stvarni naslov srodnog kontinuiranog izvora koji prepisujemo s publikacije.

6. Zatvorimo potpolje.

Ključni, odnosno stvarni naslov, prenosi se u polje za unos iza oznake potpolja.

7.3.6.2 ISBN (010)

Ako u zapis unesemo 10-cifreni ISBN, moramo uneti i 13-cifreni koji program, na osnovu 10-cifrenoga broja, sam izračuna.

Uslov

Zapis mora sadržati polje 010 sa 10-cifrenim ISBN-om u potpolju a.

Postupak

1. Nakon polja 010 sa 10-cifrenim ISBN-om dodajemo još jedno polje 010 koje sadrži potpolje a.
2. Otvaramo potpolje 010a.
3. Iz priručnog menija izaberemo metodu **Dodaj 13-cifreni ISBN**.
U polje za unos upisuje se adekvatno izračunat 13-cifreni ISBN.
4. Zatvaramo potpolje.

7.3.6.3 Država izdavanja (102)

Kod katalogizacije članka i sastavnih delova možemo preneti kod države iz zapisa za izvor.

Postupak

1. Otvaramo potpolje 102a.
2. Iz priručnog menija izaberemo metodu **Prenesi kod države za izvor**.
U polje za unos upisuje se kod države koji važi za izvor.
3. Zatvaramo potpolje.

7.3.7 Vrednosti koje korisnik unapred definiše

U zapis možemo uneti vrednosti koje smo unapred sami definisali. Način na koji ih definišemo opisan je u poglavlju 11.4.

Uslov U datoteci privremeno pohranjenih zapisa mora biti kreiran zapis tipa "default" s podacima koji predstavljaju definisane vrednosti.

Postupak

1. Po želji otvaramo potpolje u koje želimo da dodamo vrednost koju smo sami definisali.
2. Izaberemo metodu **Uređivanje / Dodaj definisanu vrednost**.
U polje za unos upisuje se sadržaj iz odgovarajućeg potpolja zapisa tipa "default".
3. Zatvorimo potpolje.

Mogućnosti ... Vrednost koju smo sami definisali možemo dodati i pritiskom na tipke <Ctrl> + <D>.

Upozorenje:

Prilikom učitavanja zapisa u editor, u prazan zapis se, kao podrazumevane vrednosti, automatski upisuju one vrednosti koje su za izabranu masku definisane na nivou sistema.

Zapis za bibliografski izvor koji pretražujemo ne postoji u rezultatima pretraživanja, ali postoji sličan zapis koji bismo mogli da upotrebimo kao šablon.

Savet:

Ako zapis, koji bismo želeli da upotrebimo kao šablon, postoji u COBIB-u i lokalnoj bazi podataka, uporedimo obe verzije i izaberemo zapis koji je kompletniji. Nepotpune zapise ne koristimo kao šablon, već kreiramo zapis od početka.

- Označimo odgovarajući zapis na spisku rezultata pretraživanja i kliknemo dugme **Izaberi**.

Zapis, koji smo izabrali, dodaje se kao jezičak u spremište zapisa.

- Označimo odgovarajući jezičak i izaberemo metodu **Zapis / Priredi u novi zapis**.

Izvede se programsko proveravanje zapisa. Ako je program u zapisu ustanovio greške, otvara se prozor sa spiskom grešaka. Prozor zatvaramo klikom na dugme **U redu**.

Sadržaj izabranog zapisa učitava se u editor kao šablon za novi zapis. Zapis dobija privremeni identifikacioni broj zapisa COBISS.XX-ID= -1.

Ako nemamo definisanu podrazumevanu masku za unos, u prozoru **Maske za unos**, koji se otvara pre programskog proveravanja zapisa, moramo izabrati odgovarajuću masku za unos (v. pogl. 7.1.11).

Upozorenje:

*Metoda **Zapis / Priredi u novi zapis** nije aktivna kada je u editor učitana drugi zapis ili kada je u spremištu zapisa izabran zapis koji nije bibliografski zapis.*

Prilikom prenosa sadržaja izabranog zapisa, u editor se ne prenose potpolja 001e, 011ec, 017abdž2, 020abz, 021abz, 022abz, 70X9, kao ni polja 992 i 993.

U editor se takođe ne prenose polja koja sadrže potpolje 5 sa siglom druge biblioteke (polja 012, 141, 316 itd.).

- Po potrebi promenimo masku za unos (v. pogl. 7.1.11).
- Adekvatno ispravimo, odnosno dopunimo, podatke u zapisu. Mogućnosti za rad u editoru opisane su u pogl. 7.
- Zapis pohranimo metodom **Zapis / Pohrani zapis**.

Ako u zapisu postoje greške koje se mogu ustanoviti programski, program nas na to upozorava, a takođe nas upozorava i na zapise u COBIB-u koji bi mogli biti duplikat zapisa koji smo upravo uređivali (v. pogl. 7.1.10).

Zapis se pohranjuje u COBIB i lokalnu bazu podataka.

Upozorenje:

Greške, na koje nas program upozorava, treba proveriti i po mogućnosti ispraviti.

Mogućnosti ...

Novi zapis možemo da kreiramo i tako što upotrebimo šablon za novi zapis koji smo prethodno sami kreirali (v. pogl. 8.3.3).

8.3.3 Kreiramo šablon za novi zapis

Kada imamo veći broj bibliografskih izvora kod kojih je veći broj podataka isti, možemo olakšati rad time što ćemo kreirati šablon za nove zapise. Šablon, koji treba da sadrži samo podatke koji su zajednički svim zapisima, možemo upotrebiti svaki put kada želimo da kreiramo sličan zapis.

Postupak

Polazimo iz prozora **Bibliografski zapis**.

1. Izaberemo metodu **Zapis / Kreiraj zapis**.

Ako nemamo definisanu podrazumevanu masku za unos, otvara se prozor **Maske za unos**, a u suprotnom, u editor se učitaju prazna polja i potpolja s podrazumevanim vrednostima iz izabrane maske, sa izuzetkom nekih potpolja u kojima su vrednosti već upisane. U prvom slučaju nastavljamo sa sledećim korakom, a u drugom nastavljamo s 3. korakom.

Upozorenje:

*Metoda **Zapis / Kreiraj zapis** nije aktivna kada je u editor učitani drugi zapis.*

2. Izaberemo odgovarajuću masku za unos (v. pogl. 7.1.11).
3. U zapis unesemo samo podatke koji su zajednički većem broju bibliografskih izvora. Mogućnosti za rad u editoru opisane su u 7. pogl.

Savet:

Kada smo zaključili unos podataka, možemo izabrati metodu **Zapis / Proveri zapis** kojom proveravamo da li su u zapisu programski ustanovljene greške. Pronađene greške ispravimo.

4. Zapis pohranimo metodom **Zapis / Pohrani kao šablon** (v. pogl. 7.1.9).
Otvora se prozor **Opisivanje**.
5. Kod "Naziv šablona" upišemo željeni naziv.
6. Kliknemo dugme **U redu**.

Program nas obaveštava o tome da je zapis pohranjen kao šablon.

Šablon se pohranjuje u datoteku privremeno pohranjenih zapisa (v. pogl. 11), a pri tom se prazne editor i jezičak **Radni zapis** u spremištu zapisa.

9 **NORMATIVNA KONTROLA**

U ovom poglavlju opisan je opšti princip katalogizacije s normativnom kontrolom, a zatim su predstavljene komponente programskog segmenta COBISS3/Katalogizacija (interfejs za katalogizaciju, pretraživač i prikazivač) i postupci u radu s normativnim zapisima. Komponente interfejsa, koje se otvaraju u klasi **Normativni zapis (CONOR)**, funkcionišu po istim principima kao komponente u klasi **Bibliografski zapis**, te su stoga opisane prvenstveno razlike.

Uvođenjem normativne kontrole u sistem uzajamne katalogizacije menja se unos podataka u polja za koja je normativna kontrola uključena (v. pogl. 7.3.4).

U ta polja jedinstvene odrednice za lična imena možemo unositi samo preko normativne baze podataka, a za nazive korporacija preko normativne baze podataka ili ručno. Slično važi i za dodavanje varijantnih i srodnih odrednica. I menjanje odrednica moguće je samo preko normativne baze podataka.

Za povezivanje odrednica u bibliografskim i normativnim zapisima služi potpolje 3 – *Broj normativnog zapisa* u koje upisujemo identifikacioni broj normativnog zapisa. Na osnovu tog potpolja, u bibliografski zapis se automatski upisuje normativna pristupna tačka, a ujedno se u njega dodaju i eventualne varijantne i srodne pristupne tačke iz normativnog zapisa. Potpolje 3 omogućuje i kasnije automatsko usklađivanje bibliografskih s normativnim zapisima (v. pogl. 9.12).

U COBISS sistemima u kojima do sada nije postojala normativna kontrola, nakon njenog uspostavljanja u starim bibliografskim zapisima može ostati veliki broj nepovezanih odrednica. Nepovezane odrednice po mogućnosti bi trebalo naknadno ručno povezati sa zapisima u odgovarajućoj normativnoj bazi podataka.

U cilju obezbeđivanja što veće efikasnosti i kvaliteta COBISS sistema važno je da zapisi u postojećim normativnim bazama podataka budu što potpuniji. Trebalo bi verifikovati što više zapisa. Među zapisima za osobe i korporacije, s tim u vezi prednost imaju zapisi za domaće te češće zastupljene strane autore.

Katalogizacija s normativnom kontrolom za sada je izvodljiva samo u COBISS sistemima u kojima je u sistem uzajamne katalogizacije uključena neka od normativnih baza podataka (v. i pogl. 2.1.2).

Potpoglavlja:

- Interfejs za katalogizaciju
- Pretraživač
- Prikazivač
- Spremište zapisa
- Editor zapisa
- Pripreme za rad s normativnom kontrolom
- Preuzimanje zapisa
- Kreiranje zapisa
- Ispravljanje i dopunjavanje zapisa
- Razrešavanje duplikata
- Razdruživanje zapisa
- Usklađivanje bibliografskih s normativnim zapisima

9.3 PRIKAZIVAČ

Pregledanje zapisa sa spiska rezultata pretraživanja, koje je izvodljivo u prozoru **Pregledanje – Normativni zapis (CONOR)**, funkcioniše na isti način kao u prikazivaču bibliografskih zapisa. Razlikuje se samo po skupu podataka u prikazu zapisa. Kao u prikazivaču bibliografskih zapisa i tu postoje tri vrste prikaza.

9.3.1 Osnovni prikaz

Osnovni prikaz omogućuje pregledanje zapisa u obliku spiska atributa.

U osnovnom prikazu ispisuju se sledeći atributi i njihove vrednosti, ako postoje:

- identifikacioni broj (CONOR.XX-ID)
- tip normativne pristupne tačke
- normativna pristupna tačka
- napomene za korisnike
- varijantne pristupne tačke
- srodne pristupne tačke
- podatak je u
- podatka nije u
- upotreba
- opšta napomena
- jezik i nacionalnost
- godina rođenja/početka – smrti/prestanka
- šifra ustanove/organizacije
- podaci o zapisu
- URL

9.3.2 Prikaz u MARC formatu

Prikaz u MARC formatu omogućuje pregledanje zapisa u obliku polja i potpolja COMARC/A formata (v. priručnik *COMARC/A*).

Iz sistemskog polja ispisuju se sledeći podaci:

- identifikacioni broj zapisa ("ID")
- lokalni broj zapisa ("LN")
- oznaka maske
- oznaka verzije zapisa
- datum kreiranja zapisa i ime osobe koja je zapis kreirala

- datum poslednje promene i ime osobe koja je zapis promenila ("Updated")
- akronim biblioteke koja je preuzela odgovornost za zapis ("Adopted by")

Primer:

U prikazivaču normativnih zapisa pregledamo zapis sa identifikacionim brojem zapisa ID=3099491. Iz sistemskog polja ispisuju se podaci o zapisu:

ID=3099491 LN=0000012107 PN V01 20.12.2001 CONOR::IZUM Updated:
20.06.2002 CONOR::NUK_TEJA **Adopted by:** NUK

9.3.3 Standardni prikaz

Standardni prikaz omogućuje pregledanje zapisa u obliku koji je u skladu sa GARR (*Guidelines for Authority Records and References*). Ako postoje, elementi prikaza su navedeni u sledećem redosledu:

- normativna pristupna tačka
- napomene iz bloka javnih napomena
- varijantne pristupne tačke
- srodne pristupne tačke
- napomene iz bloka informacija o izvoru podataka
- identifikacioni broj (CONOR.XX-ID)

9.4 SPREMIŠTE ZAPISA

Normativne zapise iz baze podataka CONOR možemo dodati u spremište interfejsa za katalogizaciju bibliografskih ili normativnih zapisa. U meniju **Spremište**, za zapise iz baze podataka CONOR na raspolaganju su slične metode kao i za bibliografske zapise, a dodate su i metode: **Preuzmi odgovornost za zapis**, **Otkazi odgovornost za zapis** i **Poveži sa odrednicama u bibliografskim zapisima**. Izostavljene su metode koje se ne uzimaju u obzir u radu s normativnim zapisima.

9.4.1 Preuzimanje odgovornosti za zapis

Pojedina biblioteka može preuzeti odgovornost za određeni normativni zapis.

Postupak

Polazimo iz prozora **Normativni zapis (CONOR)**.

1. Izaberemo metodu **Pretraživanje / CONOR**.

Otvora se prozor **Pretraživanje – Normativni zapis (CONOR)**.

2. Upišemo odgovarajući zahtev za pretraživanje i izvedemo pretraživanje. Postupak pretraživanja detaljno je opisan u pogl. 4 i pogl. 9.2.

Zapis za entitet, koji pretražujemo, nalazi se u rezultatima pretraživanja.

3. Označimo odgovarajući zapis na spisku rezultata pretraživanja i kliknemo dugme **Izaberi**.

Zapis, koji smo izabrali, dodaje se kao jezičak u spremište zapisa.

4. Izaberemo metodu **Spremište / Preuzmi odgovornost za zapis**.

Dobijamo poruku o tome da smo preuzeli odgovornost za zapis.

Od tog trenutka, katalogizatori iz drugih biblioteka ne mogu više da uređuju taj zapis, osim ako imaju privilegiju CAT_CONOR. Svi ostali katalogizatori u zapis mogu dodavati samo podatke o varijantnim pristupnim tačkama.

Upozorenje:

Ako je odgovornost za zapis već preuzela neka druga biblioteka, naša biblioteka odgovornost ne može preuzeti.

5. Kliknemo dugme **U redu**.

Mogućnosti...

Odgovornost za normativni zapis možemo preuzeti i u prozoru **Bibliografski zapis**.

9.4.2 Otkazivanje odgovornosti za zapis

Biblioteka, koja je u normativnoj bazi podataka preuzela odgovornost za određeni normativni zapis, tu odgovornost može i da otkáže.

Postupak

Polazimo iz prozora **Normativni zapis (CONOR)**.

1. Izaberemo metodu **Pretraživanje / CONOR**.

Otvora se prozor **Pretraživanje – Normativni zapis (CONOR)**.

2. Upišemo odgovarajući zahtev za pretraživanje i izvedemo pretraživanje. Postupak pretraživanja detaljno je opisan u pogl. 4 i pogl. 9.2.

Zapis, za koji je biblioteka preuzela odgovornost, nalazi se u rezultatima pretraživanja.

3. Označimo odgovarajući zapis na spisku rezultata pretraživanja i kliknemo dugme **Izaberi**.

Zapis koji smo izabrali dodaje se kao jezičak u spremište zapisa.

4. Izaberemo metodu **Spremište / Otkazi odgovornost za zapis**.

Dobijamo poruku o tome da je odgovornost za zapis otkazana.

Na taj način svim bibliotekama ponovo je omogućeno dopunjavanje zapisa.

Upozorenje:

Ako je za zapis već odgovorna neka druga biblioteka, odgovornosti ne možemo da otkážemo.

5. Kliknemo dugme **U redu**.

Mogućnosti...

Odgovornost za normativni zapis možemo otkazati i u prozoru **Bibliografski zapis**.

9.4.3 Povezivanje odrednica za lična imena u više bibliografskih zapisa istovremeno

Postupak povezivanja, odnosno prevezivanja odrednica za lična imena u više bibliografskih zapisa istovremeno možemo upotrebiti:

- kada odrednice u bibliografskim zapisima još nisu povezane s normativnim zapisima (tj. u polju za odrednicu nedostaje potpolje 3, v. pogl. 7.3.4.1);
- kada su odrednice u bibliografskim zapisima povezane s pogrešnim normativnim zapisom;
- kada su sa istim normativnim zapisom, kojem smo pre toga odredili status *razdružen* (v. pogl. 9.11), povezani bibliografski zapisi u kojima se za različite entitete koristi isti oblik odrednice (npr. osobe sa istim

9.5 EDITOR ZAPISA

Editor zapisa u prozoru **Normativni zapis (CONOR)** funkcioniše slično kao editor zapisa u prozoru **Bibliografski zapis**.

U meniju **Zapis** na raspolaganju su metode za upravljanje normativnim zapisima, kao što su uređivanje zapisa, kreiranje zapisa, priređivanje zapisa u novi zapis, preuzimanje zapisa, brisanje zapisa, programsko proveravanje zapisa, privremeno pohranjivanje zapisa, pohranjivanje zapisa kao šablona za novi zapis i pohranjivanje zapisa. Izostavljene su metode koje ne dolaze u obzir u radu s normativnim zapisima.

Prilikom kreiranja i uređivanja zapisa za lična imena katalogizatori imaju pristup različitim skupovima polja. Koja polja možemo uređivati zavisi od više faktora.

- Podatke o varijantnim pristupnim tačkama, bez obzira na privilegije, možemo dodavati u sve normativne zapise.
- Ako nemamo privilegiju CAT_NEWPN, možemo da uređujemo samo ograničeni skup polja koja su dovoljna za kratke normativne zapise, i to samo u sledećim slučajevima:
 - kada kreiramo novi zapis;
 - kada uređujemo postojeći zapis, samo ako odgovornost za zapis nije preuzela druga biblioteka i ako zapis još nije uređivao katalogizator s privilegijom CAT_NEWPN.
- Ako imamo privilegiju CAT_NEWPN možemo da uređujemo sva polja u zapisima, ali ne možemo da uređujemo polja u zapisu za koji je odgovornost preuzela druga biblioteka.
- Ako imamo privilegije CAT_NEWPN i CAT_CONOR možemo da uređujemo sva polja u svim zapisima.

Prilikom kreiranja i uređivanja zapisa za nazive korporacija mogućnosti za uređivanje polja su drugačije.

- Ako nemamo privilegiju CAT_NEWCB, normativne zapise za korporacije ne možemo ni da kreiramo, ni da uređujemo, a u normativne zapise takođe ne možemo da dodajemo podatke o varijantnim pristupnim tačkama.
- Ako imamo privilegiju CAT_NEWCB, možemo da:
 - uređujemo sva polja u zapisima, ali ne možemo da uređujemo polja u zapisu za koji je odgovornost preuzela druga biblioteka.
 - dodajemo podatke o varijantnim pristupnim tačkama u sve normativne zapise.
- Ako imamo privilegije CAT_NEWCB i CAT_CONOR, možemo da uređujemo sva polja u svim zapisima.

Nazive polja i potpolja, koja su na raspolaganju za uređivanje, ispisana su plavom bojom, a zelena boja označava da nemamo mogućnost da uređujemo.

9.5.1 Upravljanje zapisima

9.5.1.1 Metoda Uredi zapis

Uređivanje postojećih normativnih zapisa odvija se na sličan način kao uređivanje bibliografskih zapisa. Koristimo metodu **Zapis / Uredi zapis**.

9.5.1.2 Metoda Kreiraj zapis

Novi normativni zapis kreiramo samo ako on u normativnoj bazi podataka još ne postoji. Kreiranje normativnih zapisa odvija se na sličan način kao kreiranje bibliografskih zapisa. Koristimo metodu **Zapis / Kreiraj zapis**.

9.5.1.3 Metoda Preuzmi zapis

Preuzimanje normativnih zapisa odvija se na sličan način kao preuzimanje bibliografskih zapisa iz stranih baza podataka. Koristimo metodu **Zapis / Preuzmi zapis**.

9.5.1.4 Metoda Priredi u novi zapis

Kreiranje normativnih zapisa priređivanjem sličnih normativnih zapisa odvija se na sličan način kao kreiranje bibliografskih zapisa priređivanjem sličnih bibliografskih zapisa. Koristimo metodu **Zapis / Priredi u novi zapis**.

U novi normativni zapis možemo da priredimo samo zapise za nazive korporacija.

Upozorenje:

Prilikom prenosa sadržaja izabranog zapisa, u editor se ne prenose polja 035, 990 i 992.

9.5.1.5 Metoda Izbriši zapis

U normativnoj bazi, metoda **Zapis / Izbriši zapis** aktivna je samo izuzetno. Zapisi se mogu brisati samo tokom redakcije normativne baze, kada normativna kontrola još nije uspostavljena. Kada se normativni zapisi jednom povežu s bibliografskim zapisima, brisanje više nije moguće, a dupliranim normativnim zapisima treba odrediti status *izbrisan* (v. pogl. 9.10).

9.5.1.6 Metoda Promeni masku za unos

Način menjanja maske za unos isti je kao u prozoru **Bibliografski zapis**, a razlikuje se samo skup podataka u masci (v. pogl. 7.1.11).

Za normativne zapise, za sada su pripremljene sledeće maske za unos:

- PN – lična imena
- CB – korporacije

9.5.2 Unos pomoću numeratora

U pojedina potpolja brojevi se prepisuju s numeratora.

Uslov

Numerator mora da bude definisan (v. pogl. 12.1.9.1).

Postupak

1. Otvaramo odgovarajuće potpolje (npr. 992b).
2. Iz priručnog menija izaberemo metodu **Aktiviraj numerator <naziv numeratora>**.

U polje za unos upisuje se sledeći broj s numeratora.

Upozorenje:

Ako je za isto potpolje definisano više numeratora, najpre moramo da izaberemo odgovarajući numerator.

3. Zatvorimo potpolje.

9.5.3 Specifičnosti prilikom unosa u polja COMARC/A formata

U nastavku je detaljno opisan unos u neka polja COMARC/A formata kod kojih postoje određene specifičnosti.

9.5.3.1 Podaci o izvoru (810)

Podatke o izvoru, koji smo upotreбили prilikom određivanja oblika imena u normativnoj ili varijantnoj pristupnoj tački, u normativni zapis možemo dodati i programski. Ti podaci se u obliku bibliografskih podataka automatski prenose iz zapisa u COBIB-u ili iz zapisa u editoru u prozoru **Bibliografski zapis**.

Postoji više postupaka.

- Uslov** Editor u prozoru **Bibliografski zapis** je prazan.
- Postupak** Polazimo iz prozora **Normativni zapis (CONOR)**.
1. Otvorimo potpolje *810a – Podatak o publikaciji*.
 2. Iz priručnog menija izaberemo metodu **Prenesi podatke (COBISS.XX-ID)**.
Otvara se prozor **Podaci o izvoru**.
 3. Kod "COBISS.XX-ID" upišemo identifikacioni broj bibliografskog zapisa.
Prozor zatvaramo klikom na dugme **U redu**.
U polje za unos upisuju se podaci o izvoru iz zapisa u COBIB-u.
 4. Zatvorimo potpolje.

Uslov U prozoru **Bibliografski zapis** u editor je učitani zapis koji uređujemo, a zapis sadrži sve osnovne bibliografske podatke koji su nam potrebni prilikom navođenja izvora.

- Postupak** Polazimo iz prozora **Normativni zapis (CONOR)** u kojem uređujemo postojeći normativni zapis.
1. Dodamo potpolje *810a – Podatak o publikaciji*.
 2. Otvorimo potpolje 810a.
 3. Iz priručnog menija izaberemo metodu **Prenesi podatke iz zapisa za uređivanje**.
U polje za unos prenose se podaci iz zapisa koji uređujemo u editoru u prozoru **Bibliografski zapis**.

Savet:

U zapis možemo dodati (i) podatke iz drugog bibliografskog zapisa, tj. zapisa koji nije učitani u editor u prozoru **Bibliografski zapis** (v. korake 2 i 3 u gornjem postupku).

4. Zatvaramo potpolje.

Mogućnosti... Prilikom kreiranja novog normativnog zapisa, bibliografski podaci iz editora u prozoru **Bibliografski zapis** automatski se upisuju u potpolje 810a.

9.7 PREUZIMANJE ZAPISA

Kada prilikom pretraživanja ustanovimo da zapis za entitet ne postoji u bazi podataka CONOR.XX, možemo proveriti da li on postoji u normativnoj bazi podataka LC/NAF Kongresne biblioteke. Ako zapis postoji, možemo ga preuzeti u bazu CONOR.XX.

9.7.1 Zapis postoji u bazi podataka LC/NAF

Ako prilikom pretraživanja ustanovimo da zapis za entitet (osobu ili korporaciju) ne postoji u bazi podataka CONOR, a da postoji u bazi podataka LC/NAF, možemo ga odande preuzeti.

Zapisi su u formatu MARC 21 i prilikom prenosa se promene u COMARC/A format.

Za preuzimanje zapisa za lična imena potrebna nam je privilegija CAT_NEWPN. Ako tu privilegiju nemamo, po bazi podataka LC/NAF možemo samo da pretražujemo i da pronađene zapise prenesemo u spremište, a podatke iz njih u bazu podataka CONOR možemo da prenesemo samo tako što kopiramo pojedinačna polja.

Za preuzimanje zapisa za nazive korporacija potrebna nam je privilegija CAT_NEWCB. Ako tu privilegiju nemamo, po bazi podataka LC/NAF možemo samo da pretražujemo i pronađene zapise prenesemo u spremište, a da zatim podatke iz njih prenosimo kopiranjem.

Uslov

Zapis za entitet ne postoji u normativnoj bazi podataka CONOR.XX.

Postupak

Polazimo iz prozora **Normativni zapis (CONOR)**.

1. Izaberemo metodu **Pretraživanje / LC/NAF**.

Otvora se prozor **Pretraživanje – Normativni zapis (LC/NAF)**.

2. Upišemo odgovarajući zahtev za pretraživanje i izvedemo pretraživanje (za različite mogućnosti pretraživanja i pregledanja zapisa v. dodatak *F.4.1* i dodatak *F.4.2*).

Savet:

Prilikom pretraživanja po bazi podataka LC/NAF moramo imati u vidu da su podaci u zapisima transliterisani u skladu s pravilima *ALA-LC Romanization Tables*. Tako, pravila za pojedine jezike mogu da se razlikuju od sličnih pravila koja važe za katalogizaciju s normativnom kontrolom u COBISS sistemima.

Baza podataka LC/NAF je obimna baza različitih vrsta normativnih podataka (ime/naslov, jedinstveni naslov itd.). Iz te baze preuzimamo samo zapise za lična imena i nazive korporacija. Preporučuje se da u pretraživaču označimo okvir za aktiviranje "Prelom reda", jer se u suprotnom pristupne tačke ne vide u celini.

Ako zapis za entitet pronađemo i ako je on u dovoljnoj meri kompletan, nastavljamo sa sledećim korakom.

Ako procenimo da bi nam ispravljanje, odnosno dopunjavanje zapisa, oduzelo previše vremena, zapis ne preuzimamo, već kreiramo novi zapis, onako kako je opisano u pogl. 9.8.1.

3. Označimo odgovarajući zapis ili više zapisa na spisku rezultata pretraživanja i kliknemo dugme **Izaberi**.

Zapis, koji smo izabrali, dodaje se kao jezičak u spremište zapisa (za specifičnosti kod zapisa u spremištu v. dodatak F.4.3).

Ako zapis, koji smo dodali u spremište, sadrži znake koji ne postoje u skupu COBISS znakova, ti se znaci oboje žuto. Prilikom preuzimanja ti će znaci biti preneti, odnosno zamenjeni, osnovnim slovima ili znakom "%".

4. Označimo odgovarajući jezičak i izaberemo metodu **Zapis / Preuzmi zapis**.

Zapis se učitava u editor. Istovremeno se izvodi i programska provera zapisa. Ako zapis sadrži greške, otvara se prozor sa spiskom grešaka. Prozor zatvaramo klikom na dugme **U redu**.

Upozorenje:

*Metoda **Zapis / Preuzmi zapis** nije aktivna kada je u editor već učitana drugi zapis ili kada je u spremištu zapisa izabran zapis koji nije normativni zapis.*

5. Adekvatno ispravimo, odnosno dopunimo, podatke u zapisu. Mogućnosti za rad u editoru opisane su u pogl. 7.

Upozorenje:

Izvorni zapis je u MARC 21 formatu i katalogizovan je na engleskom jeziku u skladu sa anglo-američkim kataloškim pravilima (AACR2, RDA). Prilikom preuzimanja zapis se programski može pretvoriti u COMARC/B format samo do izvesne mere, te ga zato moramo proveriti i po potrebi uskladiti s pravilima koja važe za katalogizaciju u COBISS sistemu.

6. Zapis pohranjujemo metodom **Zapis / Pohrani zapis**.

Ako u zapisu postoje greške, koje se programski mogu ustanoviti, program nas na to upozorava. Zapis se ne može pohraniti ako je normativna pristupna tačka ista kao bilo koja druga normativna pristupna tačka u istoj normativni bazi podataka ili ako su u zapisu dve iste pristupne tačke.

Upozorenje:

Greške, na koje nas program upozorava, treba proveriti i po mogućnosti ispraviti.

Mogućnosti ...

Zapis iz baze podataka LC/NAF, u prozor **Normativni zapis (CONOR)** takođe možemo učitati prilikom uređivanja bibliografskog zapisa. Prelazimo iz potpolja 3 u polju za odrednicu, kada u prozoru **Povezivanje sa zapisima iz CONOR.XX** najpre kliknemo dugme **LC/NAF**, a zatim i dugme **Dodaj u spremište** (v. pogl. 7.3.4.1). Zapis se dodaje u spremište zapisa u prozoru **Normativni zapis (CONOR)**.

9.8 KREIRANJE ZAPISA

Novi normativni zapis kreiramo onda kada u normativnoj bazi podataka zapis za entitet još ne postoji. Možemo kreirati kompletni ili za lična imena kratki zapis koji sadrži samo najosnovnije podatke.

Upozorenje:

Za kvalitet normativne baze podataka važno je da proverimo da li zapis u toj bazi već postoji. Ako prilikom proveravanja nismo dovoljno precizni i zapis u normativnoj bazi podataka ne otkrijemo, postoji velika verovatnoća da ćemo kreirati duplikat.

9.8.1 Kreiramo kompletni zapis

Kompletni zapis kreiramo ako imamo dovoljno podataka za oblikovanje takvog zapisa.

Upozorenje:

Kompletni zapis može da kreira samo katalogizator koji ima privilegiju za kreiranje kompletnih zapisa.

Postupak

Polazimo iz prozora **Normativni zapis (CONOR)**.

1. Izaberemo metodu **Zapis / Kreiraj zapis**.

Ako nemamo definisanu podrazumevanu masku za unos, otvara se prozor **Maske za unos**, a u suprotnom se u editor učitaju prazna polja i potpolja s podrazumevanim vrednostima iz izabrane maske. U prvom slučaju nastavljamo sa sledećim korakom, a u drugom nastavljamo s 3. korakom.

Upozorenje:

*Metoda **Zapis / Kreiraj zapis** nije aktivna kada je u editor već učitani drugi zapis.*

2. Izaberemo odgovarajuću masku za unos (v. pogl. 9.5.1.4).
3. U zapis unesemo potrebne podatke. Mogućnosti za rad u editoru opisane su u pogl. 7.

Ako nam je u zapisu potrebno polje sa srodnom pristupnom tačkom, u potpolje 3 moramo da upišemo identifikacioni broj normativnog zapisa za tu pristupnu tačku. To možemo da učinimo samo ako zapis za nju već postoji. Ako zapis za nju još ne postoji, moramo da ga kreiramo odmah kada zaključimo rad s prvim zapisom. U svaki od oba zapisa u potpolje 3

moramo dodati identifikacioni broj s njim povezanog srodnog normativnog zapisa.

Upozorenje:

U COBISS sistemima u kojima se koristi ćirilica, polje za normativnu pristupnu tačku može se ponoviti za unos paralelne pristupne tačke. Polja za pristupne tačke obavezno moraju da sadrže različite kodove za pisma.

U COBISS sistemima u kojima se koriste 3 normativne pristupne tačke, za treću pristupnu tačku se formira poseban normativni zapis. Dva normativna zapisa za isti entitet treba povezati s poljem u bloku 7XX – Blok normativnih pristupnih tačaka na drugim jezicima i/ili pismima.

4. Pre pohranjivanja zapisa u potpolje 100b – Kod za status normativne pristupne tačke obavezno upišemo kod "a" – usvojena.

Upozorenje:

Bibliografski zapisi se programski usklađuju samo sa onim normativnim zapisima koji u potpolju 100b sadrže kod "a" – usvojena.

5. Zapis pohranimo metodom **Zapis / Pohrani zapis**.

Ako su u zapisu greške, koje se mogu programski ustanoviti, program nas na to upozorava. Zapis se ne može pohraniti ako je normativna pristupna tačka ista kao bilo koja druga normativna pristupna tačka u istoj normativnoj bazi podataka ili ako su u zapisu dve iste pristupne tačke.

Upozorenje:

Greške, na koje nas upozorava program, treba proveriti i po mogućnosti ispraviti.

Mogućnosti...

U prozor **Normativni zapis (CONOR)** možemo preći i onda kada smo u editoru prozora **Bibliografski zapis**. Prelazimo iz potpolja 3 u polju za odrednicu, kada u prozoru **Povezivanje sa zapisima iz CONOR.XX** kliknemo dugme **Novi zapis** (v. pogl. 7.3.4.1).

9.8.2 Kreiramo kratki zapis za lično ime

Katalogizatori, koji *nemaju* privilegije za kreiranje i uređivanje kompletnih normativnih zapisa za lična imena, u slučaju kada zapis još ne postoji u normativnoj bazi podataka, kreiraju samo kratki zapis. Kratki zapis mogu kreirati i katalogizatori koji imaju potrebne privilegije za kreiranje i uređivanje kompletnih zapisa, a nemaju na raspolaganju sve podatke za oblikovanje kompletnog normativnog zapisa.

Upozorenje:

Kratki normativni zapis možemo da kreiramo samo za lično ime.

Postupak

Polazimo iz prozora **Normativni zapis (CONOR)**.

1. Izaberemo metodu **Zapis / Kreiraj zapis**.

Ako nemamo definisanu podrazumevanu masku za unos, otvara se prozor **Maske za unos**, a u suprotnom, u editor se učitaju prazna polja i potpolja s podrazumevanim vrednostima iz izabrane maske. U prvom slučaju nastavljamo sa sledećim korakom, a u drugom nastavljamo s 3. korakom.

Upozorenje:

*Metoda **Zapis / Kreiraj zapis** nije aktivna kada je u editor već učitani drugi zapis.*

2. Izaberemo odgovarajuću masku za unos (v. pogl. 9.5.1.4).
3. U zapis unesemo podatke koji su nam na raspolaganju. Mogućnosti za rad u editoru opisane su u pogl. 7.

Ako **nemamo** privilegiju za kreiranje kompletnih normativnih zapisa, možemo uređivati samo neka polja; ta su polja ispisana plavom bojom. Polja, koja su ispisana zelenom bojom ne mogu se uređivati. Ako nemamo privilegiju, nastavljamo s 5. korakom.

Upozorenje:

U COBISS sistemima u kojima se koristi ćirilica, polje za normativnu pristupnu tačku može se ponoviti za unos paralelne pristupne tačke. Polja za pristupne tačke obavezno moraju da sadrže različite kodove za pisma.

U COBISS sistemima u kojima se koriste 3 normativne pristupne tačke, za treću pristupnu tačku se formira poseban normativni zapis. Dva normativna zapisa za isti entitet treba povezati s poljem u bloku 7XX – Blok normativnih pristupnih tačaka na drugim jezicima i/ili pismima.

4. Zapis označimo sa odgovarajućim kodom za novi nezavršeni zapis (001a = "n") i kodom za zapis s nepotpunim podacima (001g = "3").
5. Zapis pohranimo metodom **Zapis / Pohrani zapis**.

Ako su u zapisu greške, koje se mogu programski ustanoviti, program nas na to upozorava. Zapis se ne može pohraniti ako je normativna pristupna tačka ista kao bilo koja druga normativna pristupna tačka u istoj normativnoj bazi podataka ili ako su u zapisu dve iste pristupne tačke.

Upozorenje:

Greške, na koje nas program upozorava, treba proveriti i po mogućnosti ispraviti.

Mogućnosti...

U prozor **Normativni zapis (CONOR)** možemo preći i onda kada smo u editoru prozora **Bibliografski zapis**. Prelazimo iz potpolja 3 u polju za odrednicu, kada u prozoru **Povezivanje sa zapisima iz CONOR.XX** kliknemo dugme **Novi zapis** (v. pogl. 7.3.4.1).

9.8.3 Kreiramo šablon za novi zapis

Kada imamo veći broj entiteta iste vrste, kod kojih je veći broj podataka isti, rad možemo olakšati tako što kreiramo šablon za nove zapise. Šablon, koji bi trebalo da sadrži samo podatke koji su zajednički svim zapisima, možemo upotrebiti svaki put kada želimo da kreiramo sličan zapis.

Postupak

Polazimo iz prozora **Normativni zapis (CONOR)**.

1. Izaberemo metodu **Zapis / Kreiraj zapis**.

Ako nemamo definisanu podrazumevanu masku za unos, otvara se prozor **Maske za unos**, a u suprotnom se u eidtor učitaju prazna polja i potpolja s podrazumevanim vrednostima iz izabrane maske. U prvom slučaju nastavljamo sa sledećim korakom, a u drugom nastavljamo s 3. korakom.

Upozorenje:

*Metoda **Zapis / Kreiraj zapis** nije aktivna kada je u editor već učitani drugi zapis.*

2. Izaberemo odgovarajuću masku za unos (v. pogl. 9.5.1.4).

3. U zapis unesemo samo podatke koji su zajednički za više entiteta. Mogućnosti za rad u editoru opisane su u pogl. 7.

Savet:

Kada smo završili sa unosom podataka, možemo izabrati metodu **Zapis / Proveri zapis** kojom proverimo da li su u zapisu programski ustanovljene greške. Pronađene greške ispravimo.

4. Zapis pohranimo metodom **Zapis / Pohrani kao šablon** (v. pogl. 7.1.9).

Otvora se prozor **Opisivanje**.

5. Kod "Naziv šablona" upišemo naziv po želji.

6. Kliknemo dugme **U redu**.

Program nas obaveštava da je zapis pohranjen kao šablon.

Šablon se pohranjuje u datoteku privremeno pohranjenih zapisa, a pri tom se prazne editor i jezičak **Radni zapis** u spremištu zapisa.

Mogućnosti ...

Šablon za novi zapis možemo kreirati i tako što u normativnoj bazi podataka potražimo sličan zapis, dodamo ga u jezičak na spremištu i izaberemo metodu **Zapis / Uredi zapis** (sledimo korake od 1 do 4 kod postupka u pogl. 9.9).

Zatim, zapis priredimo u obliku koji želimo da upotrebimo kao šablon za nove zapise. U zapisu sačuvamo samo one podatke koji su zajednički za više entiteta, a druge izbrišemo. Zapis pohranimo metodom **Zapis / Pohrani kao šablon** (sledimo korake od 3 do 6 kod prethodno opisanog postupka).

9.9 ISPRAVLJANJE I DOPUNJAVANJE ZAPISA

Postupak se koristi prilikom redakcije i namenjen je ispravljanju i dopunjavanju postojećih zapisa. Uključuje i dopunjavanje kratkih normativnih zapisa za lična imena u kompletne zapise te dodavanje varijantnih pristupnih tačaka. Kratki normativni zapis dopunjavamo do kompletnog onda kada prikupimo dovoljno podataka da bismo mogli da odredimo normativnu pristupnu tačku, varijantne pristupne tačke, da oblikujemo razne napomene te da zapis dopunimo svim ostalim podacima. Kratki zapis do kompletnog može dopuniti samo katalogizator koji ima privilegiju za kreiranje kompletnih zapisa.

Podatke možemo da uređujemo u skladu s privilegijama koje imamo za rad u normativnoj bazi podataka (v. pogl. 9.5).

Postupak

Polazimo iz prozora **Normativni zapis (CONOR)**.

1. Izaberemo metodu **Pretraživanje / CONOR**.

Otvara se prozor **Pretraživanje – Normativni zapis (CONOR)**.

2. Upišemo odgovarajući zahtev za pretraživanje i izvedemo pretraživanje. Postupak pretraživanja detaljno je opisan u pogl. 4 i pogl. 9.2.

Zapis za entitet koji pretražujemo nalazi se u rezultatima pretraživanja.

3. Označimo odgovarajući zapis na spisku rezultata pretraživanja i kliknemo dugme **Izaberi**.

Zapis, koji smo izabrali, dodaje se kao jezičak u spremište zapisa.

4. Označimo odgovarajući jezičak i izaberemo metodu **Zapis / Uredi zapis**.

Zapis se učita u editor. Istovremeno se izvede i programsko proveravanje zapisa. Ako zapis sadrži greške, otvara se prozor sa spiskom grešaka. Prozor zatvaramo klikom na dugme **U redu**.

Upozorenje:

*Metoda **Zapis / Uredi zapis** nije aktivna kada je u editor učitani drugi zapis ili kada je u spremištu zapisa izabran zapis koji nije normativni zapis.*

U editoru su zelenom bojom označena eventualna polja koja ne možemo da uređujemo, jer za to nemamo odgovarajuću privilegiju.

5. Adekvatno ispravimo, odnosno dopunimo, podatke u zapisu. Mogućnosti za rad u editoru opisane su u pogl. 7.

Ako u zapis dodamo polje sa srodnom pristupnom tačkom, u potpolje 3 moramo upisati identifikacioni broj normativnog zapisa za tu pristupnu tačku. To možemo da učinimo samo ako zapis za nju već postoji. Ako zapis za nju još ne postoji, moramo da ga kreiramo odmah kada zaključimo rad s prvim zapisom. U svaki od oba zapisa u potpolje 3 moramo dodati identifikacioni broj s njim povezanog srodnog normativnog zapisa.

Upozorenje:

U COBISS sistemima, u kojima se koristi ćirilica, moramo paziti na paralelne pristupne tačke na drugom pismu u svim poljima za pristupne tačke!

U tim sistemima, polje za normativnu pristupnu tačku može se ponoviti za unos paralelne pristupne tačke. Polja za pristupne tačke obavezno moraju da sadrže različite kodove za pisma.

U COBISS sistemima, u kojima se koriste 3 normativne pristupne tačke, za treću pristupnu tačku oblikuje se poseban normativni zapis. Dva normativna zapisa za isti entitet treba povezati s poljem u bloku 7XX – Blok normativnih pristupnih tačaka na drugim jezicima i/ili pismima.

Ako zapis još nije verifikovan, te želimo da ga verifikujemo, u potpolje 100b – Kod za status normativne pristupne tačke upišemo kod "a" – usvojena.

Upozorenje:

Bibliografski zapisi se programski usklađuje samo sa onim normativnim zapisima koji u potpolju 100b sadrže kod "a" – usvojena.

6. Zapis pohranimo metodom **Zapis / Pohrani zapis**.

Ako u zapisu postoje greške, koje se programski mogu ustanoviti, program nas na to upozorava. Zapis se ne može pohraniti ako je normativna pristupna tačka ista kao neka druga normativna pristupna tačka u istoj normativnoj bazi podataka ili ako u zapisu postoje dve iste pristupne tačke.

Upozorenje:

Greške, na koje nas program upozorava, treba proveriti i po mogućnosti ispraviti.

Savet:

Ako smo promenili neku od pristupnih tačaka u zapisu i ujedno bismo želeli da se promena pristupne tačke odmah vidi i u povezanim bibliografskim zapisima, te bibliografske zapise treba još jednom pohraniti.

Mogućnosti...

U prozor **Normativni zapis (CONOR)** možemo preći i onda kada smo u editoru prozora **Bibliografski zapis**. Prelazimo iz potpolja 3 u polju za odrednicu, kada u prozoru **Povezivanje sa zapisima iz CONOR.XX** prikažemo zapis u COMARC formatu i kliknemo dugme **Dodaj u spremište** (v. pogl. 7.3.4.1). Zapis se dodaje u spremište zapisa u prozoru **Normativni zapis (CONOR)**.

9.12 USKLAĐIVANJE BIBLIOGRAFSKIH S NORMATIVNIM ZAPISIMA

S normativnim zapisima povezana su polja za lična imena i nazive korporacija iz bloka 7XX za podatke o odgovornosti.

Prilikom upisivanja identifikacionog broja normativnog zapisa u polje za autora (potpolje 3) u bibliografskom zapisu, u zapis se dodaju podaci iz normativnog zapisa:

- u polje za odrednicu prenosi se normativna pristupna tačka iz normativnog zapisa
- u polja za varijantne odrednice prenose se varijantne pristupne tačke iz normativnog zapisa
- u polja za srodne odrednice prenose se srodne pristupne tačke iz normativnog zapisa

Prilikom svakog pohranjivanja bibliografskog zapisa, ti se podaci automatski usklađuju s trenutnim stanjem u normativnoj bazi.

Svake noći automatski se izvodi i paketno ažuriranje bibliografskih zapisa u COBIB-u.

Sličan program brine o usklađivanju bibliografskih i normativnih zapisa i u lokalnim bazama podataka. Kako će se često izvoditi taj program, zavisi od dogovora s pojedinom bibliotekom.

Program za usklađivanje bibliografskih i normativnih zapisa najpre pretraži sve normativne zapise koji:

- so promenjeni od datuma poslednjeg usklađivanja do tekućega datuma
i
- u potpolju *100b – Kod za status normativne pristupne tačke* sadrže kod "*a*" – *usvojena* (tj. verifikovana pristupna tačka) ili u potpolju *001a – Status zapisa* sadrže kod "*d*" – *izbrisani zapis*
i
- u potpolju *001a – Status zapisa* ne sadrže kod "*r*" – *razdruženi zapis*.

Program zatim pretraži sve bibliografske zapise koji u potpolju 3 sadrže identifikacione brojeve tih normativnih zapisa. U tim se bibliografskim zapisima sva polja, koja sadrže potpolje 3, usklađuju sa odgovarajućim normativnim zapisima.

Izvodi se sledeći postupak:

- Ako potpolje *001a – Status zapisa* u normativnom zapisu sadrži kod "*d*" – *izbrisani zapis*, program pretraži potpolje *001x – Broj zapisa za zamenu*. Tu je upisan identifikacioni broj normativnog zapisa koji će

zameniti zapis označen za brisanje. Taj se identifikacioni broj zatim prenosi u potpolje 3 u bibliografskom zapisu, a prethodni sadržaj potpolja 3 prenosi se u potpolje 9 – *Broj prethodnog normativnog zapisa*.

- Ako je u normativnom zapisu jedno ili više polja 990 – *Prevezivanje* i ako je u potpolju 100b – *Kod za status normativne pristupne tačke* upisan kod "a" – *usvojena*, program pretraži bibliografske zapise navedene u potpoljima 990b – *ID bibliografskog zapisa*. U te se zapise u potpolje 3 upisuje identifikacioni broj normativnog zapisa iz potpolja 990n – *ID normativnog zapisa*. Prethodni sadržaj potpolja 3 prenosi se u potpolje 9.
- Zatim se za svako polje, za koje važi normativna kontrola, izvodi sledeći postupak:
 - Jedinственu odrednicu zamenjuje normativna pristupna tačka iz odgovarajućeg normativnog zapisa, tj. onog zapisa čiji je identifikacioni broj naveden u potpolju 3.
 - Ako normativni zapis sadrži varijantne pristupne tačke, one se takođe dodaju u bibliografski zapis.
 - Prethodne varijantne odrednice brišu se iz bibliografskog zapisa.
 - Ako normativni zapis sadrži srodne pristupne tačke, one se takođe dodaju u bibliografski zapis.
 - Prethodne srodne odrednice brišu se iz bibliografskog zapisa.
- U tim poljima se istovremeno generišu i potpolja 3 – *Broj normativnog zapisa* koja služe kao veza između jedinstvene odrednice i varijantnih i srodnih odrednica.

12.6 RELACIJE

Reč je o delu prozora brauzera u kojem su prikazani objekti koji su povezani sa izabranim zapisom.

U klasu **Bibliografski zapis** dodate su relacije:

- od zapisa za članak na zapis za izvor
- od zapisa za kontinuirani izvor na zapise za srodne kontinuirane izvore
- od zapisa za monografsku publikaciju, odnosno zapis za kontinuirani izvor, na zapise za sastavne delove

Upozorenje:

*Ako monografska publikacija ili kontinuirani izvor sadrži više od 1000 članaka, odnosno sastavnih delova, u prozoru **Sastavni delovi (nnn)** može se ispisati najviše 999 zapisa.*

- od objekta bibliografski zapis do objekta građa koji se koristi za vezu s lokalnim aplikacijama
- od bibliografskog zapisa na pripadajuće normativne zapise
- od bibliografskog zapisa iz baze podataka COBIB na pripadajuće arhivske zapise
- od bibliografskog zapisa na zapise za internet linkove iz baze podataka ELINKS

U klasu **Normativni zapis (CONOR)** dodata je relacija:

- od normativnog zapisa na pripadajuće arhivske zapise

U klasu **Normativni zapis (SGC)** dodate su relacije:

- od normativnog zapisa na pripadajuće arhivske zapise
- od normativnog zapisa na normativne zapise za šire izraze
- od normativnog zapisa na normativne zapise za srodne izraze
- od normativnog zapisa na normativne zapise za uže izraze

A.1 BIBLIOGRAFSKE BAZE PODATAKA

A.1.1 Osnovni indeks

U osnovni indeks indeksira se veći broj polja i potpolja. Kod kodiranih potpolja, po pravilu se indeksiraju razrešenja iz šifrnika (a ne kodovi).

Po celom osnovnom indeksu može se pretraživati bez navođenja sufiksa za pretraživanje ili s prefiksom KW=. Sufiksi za pretraživanje urađeni su za ona potpolja koja najbolje prikazuju sadržaj indeksiranog dokumenta, te se zato obično najviše koriste za pretraživanje. Njihovom upotrebom, pretraživanje možemo ograničiti samo na određena potpolja.

A.1.1.1 Bibliografski podaci

Tabela A.1-1: Osnovni indeks u bibliografskim bazama podataka – bibliografski podaci

Sufiks	Značenje	Pretraživanje	Potpolja
/AB	Sažetak ili apstrakt	rečima	330af
/AU	Autor – osoba	rečima	200f, 700abcdnf–702abcdnf, 900abcdnf–902abcdnf, 903abcdnf, 904abcdnf
/CB	Autor – korporacija	rečima	710abgh–712abgh, 910abgh–912abgh, 916abgh
/CL	Zbirka	rečima	225adefhiv
/CP	Mesto sastanka/dodatak nazivu korporacije	rečima	710ce–712 ce, 910ce–912ce, 916ce
/GM	Opšta oznaka građe	rečima	200b, 539b
/NM	Proizvođač	rečima	210gh
/NT	Napomene	rečima	300a, 301a, 311a, 317a, 321ax, 323a–325a, 328adefg, 338abcdefg
/PM	Mesto proizvodnje	rečima	210ef
/PP	Mesto izdavanja	rečima	210ab, 620abcd
/PU	Izdavač	rečima	210c
/PY	Godina izdavanja	rečima	100cd, 210dh
/TI ¹	Naslov	rečima	200acdehi, 327a, 501ae, 503a, 510aehi, 512ae, 513aehi, 514a–517a, 518ae, 520aehi, 530ab, 531abc, 532a, 540a, 541a, 996h, 997h
/TO	Naslov originala	rečima	500ahi

¹ Ako uvodna fraza u potpolju 996h, odnosno 997h, glasi "ISBN ", sadržaj potpolja se ne indeksira sa /TI i TI=, već se ISBN, koji sledi nakon tog niza znakova, indeksira sa BN=.

A.1.1.2 Podaci o sadržaju (predmetne odrednice, klasifikacija)

Tabela A.1-2: Osnovni indeks u bibliografskim bazama podataka – podaci o sadržaju

Sufiks	Značenje	Pretraž.	Potpolja
/PN	Predmetna odrednica – lično ime	rečima	600abcdef, 960abcdef
/CS	Predmetna odrednica – naziv korporacije	rečima	601abc, 961abc
/FN	Predmetna odrednica – porodično ime	rečima	602af, 962af
/TS	Predmetna odrednica – naslov	rečima	605ahiklnq, 965ahiklnq
/TN	Tematska predmetna odrednica	rečima	606a, 966a
/GN	Geografska predmetna odrednica	rečima	607a, 967a
/CH	Vremenska predmetna odrednica	rečima	608a, 968a
/FS	Formalna predmetna odrednica	rečima	609a, 969a
/DX	Tematska pododrednica	rečima	600x–609x, 960x–969x
/DY	Geografska pododrednica	rečima	600y–609y, 960y–969y
/DW	Formalna pododrednica	rečima	600w–609w, 960w–969w
/DZ	Vremenska pododrednica	rečima	600z–609z, 960z–969z
/DU	Slobodno formirane predmetne odrednice	rečima	610a
/SU	Predmetne odrednice	rečima	600–610, 960–969 (sva potpolja)
/GE	Ključne reči – NUK	rečima	627a

A.1.2 Dodatni indeksi

Dodatne indekse baze podataka čine pojmovi za pretraživanje iz onih polja zapisa koja nude dodatne informacije o dokumentu. Prilikom pretraživanja po dodatnim indeksima moramo navesti dvoslovni prefiks koji označava polje i znak jednakosti. U dodatnim indeksima polja takođe mogu biti indeksirana rečima, frazno ili rečima i frazno.

Prilikom pretraživanja s nekim prefiksima, reči, koje su okružene znakovima NSB/NSE, možemo izostaviti (v. oznaku NSB/NSE u donjim tabelama).

A.1.2.1 Podaci o zapisu

Tabela A.1-3: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – podaci o zapisu

Prefiks	Značenje	Pretraž.	Potpolja
CR=	Kreator zapisa/Zapis preuzeo iz COBISS.Net	frazno	---
CY=	Zapis preuzeo iz COBIB-a	frazno	---
DM= ²	Datum kreiranja/preuzimanja iz COBIB-a ili iz COBISS.Net	frazno	---

DR= ³	Datum poslednjeg ažuriranja	frazno	---
ID=	Identifikacioni broj zapisa	frazno	---
LN=	Lokalni broj	frazno	---
RE=	Poslednji redaktor zapisa	frazno	---

² Prilikom kreiranja novog zapisa indeksira se datum kreiranja zapisa, a prilikom preuzimanja zapisa iz COBIB-a ili iz mreže COBISS.Net u lokalnu bazu podataka datum preuzimanja zapisa. Datum se indeksira u obliku ggggmmdd.

³ Datum se indeksira u obliku ggggmmdd.

A.1.2.2 Bibliografski podaci

Tabela A.1-4: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – bibliografski podaci

Prefiks	Značenje	Pretraž.	Potpolja
AU= ⁴	Autor – osoba	frazno	700abcdef–702abcdef, 900abcdef–902abcdef, 903abcdef, 904abcdef
CB=	Autor – korporacija	frazno, NSB/NSE	710ab–712ab, 910ab–912ab, 916ab
CL=	Zbirka	frazno, NSB/NSE	225adefhiv
CP=	Kraj sastanka/dodatak nazivu korporacije	frazno, NSB/NSE	710ce–712ce, 910ce–912ce, 916ce
GM=	Opšta oznaka građe	frazno	200b, 539b
HE= ⁴	Autor – jedinstvena personalna odrednica	frazno	700abcdef–702abcdef, 904abcdef
IS=	Broj sveske	rečima	215h
NM=	Proizvođač	frazno, NSB/NSE	210g
PM=	Mesto proizvodnje	frazno, NSB/NSE	210e
PP= ⁵	Mesto izdavanja	frazno	210a, 620abcd
PU=	Izdavač	frazno, NSB/NSE	210c
PY= ⁶	Godina izdavanja	frazno	100cd
P2= ⁷	Završna godina izdavanja	frazno	100d
TI= ⁸	Naslov	frazno, NSB/NSE	200acdehi, 501a, 503a, 510ai, 512ae, 513ai, 514a–517a, 518ae, 520aehi, 530a, 531ab, 532a, 540a, 541a, 996h, 997h
TO=	Naslov originala	frazno, NSB/NSE	500ahi
SO= ⁹	Naslov izvora	frazno	200ai

⁴ Potpolja a, b, c, d i f pojedinog polja indeksiraju se kao jedna fraza u obliku "a, b d, c, f". Zato se preporučuje da prilikom pretraživanja sa AU= ili HE= izraz za pretraživanje skraćujemo znakom "*".

- ⁵ Potpolja u polju 620 indeksiraju se kao fraza tako što se potpolju d dodaju potpolja a, b i c. Interpunkcija između potpolja je znak "/".
- ⁶ Sa PY= indeksira se potpolje 100d, ako se kod u potpolju 100b razlikuje od "b" ili "j". Ako je kod u 100b jednak "f" ili "g", indeksiraju se i sve godine između godine u 100c i godine u 100d.
- ⁷ Sa P2= indeksira se potpolje 100d, ako je u potpolje 100b upisan kod "b".
- ⁸ Potpolja 531ab indeksiraju se kao jedna fraza u obliku "a b". U vezi sa indeksiranjem potpolja 996/997h v. nap. 1.
- ⁹ Potpolja 200ai u zapisima za serijske publikacije indeksiraju se kao jedna fraza u obliku "a. i". Zato se preporučuje da, prilikom pretraživanja sa SO=, izraz za pretraživanje skraćujemo znakom "*".

A.1.2.3 Identifikacioni podaci

Tabela A.1-5: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – identifikacioni podaci

Prefiks	Značenje	Pretraž.	Potpolja
AR=	Broj normativnog zapisa	frazno	7003–7023, 7103–7123
BI= ¹⁰	Oznake zapisa	rečima i frazno	830a, 992bx, 993 (sva potpolja)
BN= ¹¹	ISBN	frazno	010az, 996h, 997h
CD=	CODEN	frazno	040a
CX=	ISSN zbirke	frazno	225x
HI=	Hijerarhija	frazno	4611–4641
NB= ¹²	Broj u nacionalnoj bibliografiji	frazno	020ab
NP= ¹³	Druge identifikacione oznake	rečima i frazno	001e, 012a, 013az ¹⁴ , 016az, 017az, 022a, 071a, 856g
OI=	Broj obaveznog primerka	frazno	021b
OR=	Broj zapisa za zamenu	rečima	001x
SC=	Poništeni ISSN	frazno	011myz
SF=	Neverifikovani ISSN	frazno	011f
SN=	ISSN za članak	frazno	011as
SP=	ISSN	frazno	011ec
SL=	ISSN-L	frazno	011l

¹⁰ Potpolja 830a i 992b indeksiraju se rečima, a potpolje 992x i sva potpolja u polju 993 frazno.

¹¹ Sadržaj se indeksira bez crtica. Ako je u potpolju 010a 10-cifreni broj (10 cifara bez crtica), programski se izračunava odgovarajući 13-cifreni broj i dodaje se u indeks. Ako je prvih pet znakova u potpolju 996h, odnosno 997h, jednako "ISBN ", broj ISBN, koji sledi nakon tih znakova, indeksira se sa BN=, a u suprotnom se potpolje 996h, odnosno 997h, indeksira sa /TI i TI=.

¹² Sadržaj potpolja 020a i 020b, koja su odvojena razmakom, indeksira se kao jedna fraza. Potpolje b dodatno je indeksirano i samostalno.

¹³ Potpolja 001e, 013az, 016az, 017az, 022a i 856g indeksiraju se frazno, potpolje 012a rečima, a 071a rečima i frazno.

¹⁴ Sadržaj potpolja 013a i 013z indeksira se sa crticama i bez njih. Ako je u potpolju 013a ili 013z 10-cifreni broj (10 cifara bez crtica), programsko se izračunava odgovarajući 13-cifreni broj i dodaje se u indeks.

PN= ³	Lično ime	frazno	200abcdf, 400abcdfgjxyz, 700abcdf
SF= ⁴	Pristupna tačka iz drugog sistema	frazno	400abcdfgjxyz, 410abcdefghjx, 415ajxyz, 420acfjxyz, 430abhiklmnqrsuwjxyz, 440atjxyz, 443afilntjxyz, 450ajxyz, 4XX3
SH=	Normativna pristupna tačka	frazno	200abcdf, 210abcdefgh, 215axz, 220acf, 230abhiklmnqrsuw, 240at, 243abctfiln, 250axy
SU= ³	Pristupna tačka	frazno	200abcdf, 400abcdfgjxyz, 700abcdf, 210abcdefgh, 410abcdefghjx, 710abcdefgh, 215axz, 415ajxyz, 715axz, 220acf, 420acfjxyz, 720acf, 230abhiklmnqrsuw, 430abhiklmnqrsuwjxyz, 730abhiklmnqrsuw, 240at, 440atjxyz, 740at, 243afilnt, 443afilntjxyz, 743afilnt, 250axy, 450ajxyz, 750axy
TN= ³	Tematska predmetna oznaka	frazno	250axy, 450ajxyz, 750axy
UT= ³	Naslov	frazno	230abhiklmnqrsuw, 430abhiklmnqrsuwjxyz, 730abhiklmnqrsuw

A.3.2.3 identifikacioni podaci

Tabela A.3-4: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka SGC – identifikacioni podaci

Prefiks	Značenje	Pretraž.	Potpolja
AR=	Broj srodnog normativnog zapisa	frazno	5XX3
BI=	Oznake zapisa	rečima	992b
FA= ⁵	Broj zapisa za širi izraz	frazno	5XX3

⁴ Prefiksom SF= indeksiraju se samo polja 4XX koja sadrže potpolje 2. Potpolja pojedinog polja indeksiraju se kao jedna fraza i u redosledu u kojem se pojavljuju u bazi. Izuzetak je potpolje 3 koje je indeksirano kao samostalna fraza.

⁵ Prefiksom FA= indeksiraju se potpolja 3 onih polja 5XX koja u potpolju 5 sadrže kod "g".

A.3.2.4 Kodirani podaci

Tabela A.3-5: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka SGC – kodirani podaci

Prefiks	Značenje	Pretraž.	Potpolja
GA=	Kod za geografsko područje	frazno	160ab
LA=	Jezik kojim se koristi osoba/korporacija	frazno	101a
NA=	Nacionalnost	frazno	102ab
RS=	Status zapisa	frazno	001a
SS=	Kod sistema	frazno	4XX2, 7XX2
UC=	UDK	frazno	675a

A.3.3 Sufiksi za limitiranje pretraživanja

U tabeli je prikazan spisak sufiksa kojima dodatno limitiramo pretraživanje.

Tabela A.3-6: Sufiksi za limitiranje pretraživanja u normativnoj bazi podataka SGC

Sufiks	Značenje	Potpolja
/AR	Normativni zapis	001b = "x"
/CBR	Zapis za naziv korporacije	001c = "b"
/ETR	Zapis za ime/dogovoreni naslov	001c = "i"
/FNR	Zapis za porodično ime	001c = "e"
/GER	Opšti tumačni zapis	001b = "z"
/GNR	Zapis za geografski naziv	001c = "c"
/NTR	Zapis za ime/naslov	001c = "h"
/PNR	Zapis za lično ime	001c = "a"
/RR	Uputni zapis	001b = "y"
/TNR	Zapis za tematsku predmetnu oznaku	001c = "j"
/UTR	Zapis za naslov	001c = "f"

normativnog zapisa za lično ime. [11]

- Pogrešno strukturisano potpolje. [5]
- Potvrđena tipologija se ne može promeniti. [6]
- Prilikom verifikacije koda "2.31" i "2.32", Centralni specijalizovani informacioni centar može da zahteva dokaz o adekvatnosti tipa dokumenta. [7]
- U COBIB-u ne postoji zapis koji bi u 011e ili 011c imao taj broj. [8]
- U potpolje treba upisati siglu vaše biblioteke. [12]
- U potpolje a upišite stvarni naslov. [9]
- Zapis sa ID = ??? ne postoji. [5]
- Zapis za publikaciju nije u lokalnoj bazi podataka. [8]

Tabela B.1-2: Bibliografske baze podataka – kontrole prilikom unosa u potpolje

	Polje	Greška	Opis
1.	010a	F ¹	Proverava se pravilnost unosa ISBN broja.
2.	013a	F	Proverava se pravilnost unosa ISMN broja.
3.	011cef	F	Proverava se pravilnost unosa ISSN broja.
4.	330a, 539acdei, 610a	F	Proverava se pravilnost unosa LaTeX komande.
5.	001x, 4641	F	Proverava se pravilnost unosa identifikacionog broja.
6.	001t	F	Prilikom uređivanja, odnosno dopunjavanja zapisa, ne možemo menjati sadržaj potpolja 001t, ako je tipologija zaključana.
7.	001t	I	Ako je 001t = "2.31" ili "2.32" ispisuje se upozorenje.
8.	011as	F	Proverava se da li potpolje 011a, odnosno 011s u zapisu za članak sadrži broj koji je upisan u potpolju 011e ili 011c u zapisu za kontinuirani izvor.
9.	4XXax	F	Potpolje 4XXa unosimo kada zapis za srodni kontinuirani izvor ne postoji u COBIB-u (ako postoji, ne sadrži polje 530).
10.	992y, 997f	F	Proverava vezu između inventarskog broja serijske publikacije u potpolju 992y i 997f.
11.	70X3, 001c u normativnom zapisu	F	Proverava se da li je u potpolje 70X3 upisan identifikacioni broj normativnog zapisa za korporaciju (001c = "b").
12.	012, 141, 316, 317, 318, 481, 482, 702, 712 potpolje 5	F	Proverava se da li je u potpolje 5 upisana sigla druge biblioteke.

Legenda za vrste grešaka:

F (*Fatal*) – Polje za unos ne možemo napustiti dok greška nije ispravljena.

W (*Warning*) – Program upozorava na eventualnu grešku.

¹ Ako je ISBN broj upisan bez crtica, a ujedno je tačan, kontrola ima status W, a ne F.

I (*Information*) – Program ispisuje upozorenje i polje za unos zatvara.

B.1.3 Kontrole prilikom pohranjivanja zapisa

Poruke, koje se ispisuju prilikom pohranjivanja zapisa, upozoravaju na druge sadržinske greške. Prilikom pohranjivanja ispisuju se i poruke koje su opisane u dodatku *B.I.1*. Na neke greške program nas samo upozorava, a druge moramo otkloniti ako želimo da pohranimo zapis. Kada je zapis označen za brisanje (001a = "d") i kada je ispunjeno potpolje 001x, kontrole se ne izvode.

- Ako postoji polje 910 bez ispunjenog potpolja 3, mora da postoji i polje 710 bez ispunjenog potpolja 3. [139]
- Ako postoji polje 916, barem jedno potpolje 71X3 mora da bude ispunjeno. [137]
- Ako postoji više ISBN-ova (010), moramo uneti objašnjenje (010b). [72]
- Alternativno numerisanje nije pravilno uneto (215rqp). [40]
- Bibliografski nivo (001c) se ne podudara s kodom u potpolju 110a. [9, 85]
- Članak s tipologijom ??? mora biti objavljen u serijskoj publikaciji. [87]
- Godina izdavanja 2 (100d) kod kontinuiranog izvora, koji još izlazi (100b = "a"), mora biti "9999". [20]
- Godina izdavanja 2 (100d) mora biti novija od godine izdavanja 1 (100c). [19]
- Godina izdavanja članka (sastavnog dela) nije usklađena sa godinama izlaženja matične jedinice! [111, 112]
- Hijerarhijski nivo ne odgovara masci za unos. [69]
- I zapis za izvor sastavnog dela s tipologijom 1.16 mora da sadrži podatak o tipologiji. [102]
- Ispred napomene 856z moramo uneti URN (856g) ili URL (856u). [76]
- ISSN (011as) je pogrešan. Proverite identifikaciju izvora! [105]
- ISSN (011cef) je pogrešan. Za dodeljivanje pozovite NBS! [53]
- Izabrana maska ne odgovara tipu dokumenta. [51]
- Kada je ispunjeno potpolje 330z, mora da bude ispunjeno i potpolje 330a. [136]
- Kada je ispunjeno potpolje 970g, moraju da budu ispunjena i potpolja 970a i 970d. [127]
- Kada je ispunjeno potpolje 970g, zapis u potpolju 001t mora da ima kod za izlaganje na konferenciji. [125]

- Kada je u poljima 330 ili 610 ispunjeno potpolje z, mora da bude ispunjeno i potpolje a. [136]
- Ključni naslov se dodaje zajedno sa ISSN. [97]
- Kod anonimnih dela, za 1. indikator u polju 532 izaberemo vrednost 1. [73]
- Kod formalne odrednice, vrednost indikatora u polju 710 mora iznositi 01. [52]
- Kod naučnih članaka i drugih sastavnih delova obavezno je navođenje literature (polje 320). [120]
- Kod neknjižne građe preporučujemo unos osnovnih kodiranih podataka (polje ???). [119]
- Kod separata (105b = "8") nedostaje napomena o posebnom otisku (324). [56]
- Kod u potpolju 001b u ovom zapisu razlikuje se od koda u potpolju 001b u nadređenom zapisu. Proverite da li je stvarno reč o dve različite vrste zapisa! [123]
- Kod u potpolju 102a u ovom zapisu razlikuje se od koda u potpolju 102a u nadređenom zapisu. [108]
- Kod za autorstvo 927 pripisujemo samo onim saradnicima na istraživanju koji nisu istovremeno i autori. [130]
- Kod za autorstvo 927 unosi se samo u polje 702. [131]
- Kod za godinu izdavanja 100b = "j" zahteva upis tačnog datuma u potpolje 100d. [22]
- Kod za tipologiju 001t je iz 1. grupe i zahteva opis članka 001c = "a". [3]
- Kod za tipologiju 001t je iz 2. grupe i zahteva opis integrativnog izvora ili monografske publikacije. [4]
- Kod za tipologiju 001t je iz 3. grupe i zahteva opis izvedenog dela 001c = "d". [5]
- Kodove za regije (102b) unosimo ako je u 102a kod "srb" ili "bih". [26]
- Kodovi u potpoljima 121a i 124b moraju se podudarati. [65]
- Kodovi za ilustracije (105a, 140a) i podaci u potpolju 215c moraju biti usklađeni. [27]
- Kodovi za jezik u potpoljima 101abc moraju se međusobno razlikovati. [23]
- Kodovi za jezik u potpoljima 101efg moraju se razlikovati od koda u prvom potpolju 101a. [24]
- Kontrolni znaci (znaci NSB/NSE, znaci za komande LaTeX) moraju se pojavljivati u paru (polje ???). [47]
- Naučna monografija (001t = "2.01") ima manje od 20 strana (215a).

Proverite tipologiju! [99]

- Naučna monografija (001t = "2.01") je bez ISBN (010a). Proverite tipologiju! [99]
- Naučni članak (001t = ???) ne sme biti povezan sa serijskom publikacijom preko potpolja 110a = ???. [91]
- Nedostaje godina izdavanja 2 (100d). [106]
- Nedostaje ISSN (011c, e ili f). [10]
- Nedostaje ISSN serije/podserije/priloga (011s). [41]
- Nedostaje kod za transliteraciju (100i). [109]
- Nedostaje kod za vrstu autorstva (70X4). [50]
- Nedostaje kod za zbornik (105b = "z"). [86]
- Nedostaje odrednica: personalna (polje 700), korporativna (polje 710) ili stvarna (vrednost 1. indikatora u polju 200). [35]
- Nedostaje potpolje ???f. [48]
- Nedostaje potpolje 011a. [55]
- Nedostaje potpolje 017?. [115]
- Nedostaje potpolje 101c. Ako ne znamo jezik originala, upišemo kod "und". [96]
- Nedostaje veza sa izvorom (011a ili 4641). [6]
- Nepotpune uputnice "vidi". Proverite potpolje 6 za povezivanje blokova 9 i 6/7! [58]
- Numerisanje nije pravilno uneto (215hig). [39]
- Obavezan unos ISSN-a. [10]
- Opšta oznaka građe (200b) ne podudara se sa vrstom zapisa (001b). [68]
- Pismo u potpolju 100l ne slaže se s jezikom u potpolju 101g ili 101a. [107]
- Pogrešan 2. indikator (polje ???). [60], [134]
- Pogrešan indikator u polju 101. [54]
- Pogrešan kod za regiju (potpolje 102b). [135]
- Pogrešan redosled potpolja u polju 600. [117]
- Pogrešna godina izdavanja 2 (100d) za kontinuirani izvor koji je prestao da izlazi (100b = "b"). [118]
- Pogrešna godina izdavanja 2 (100d) za kontinuirani izvor nepoznatog statusa (100b = "c"). [21]
- Pogrešno formirana formalna odrednica. Nedostaje polje 710. [45]
- Polja 700 i 710 ne koristimo ako imamo više od tri autora. [46]

- Polja 700 i 710 ne smeju se istovremeno pojavljivati u zapisu. [66]
- Polja 711 (712) i 911 (912) nisu adekvatno povezana. [138]
- Polje ??? ispunjavamo za elektronske izvore (001b = "l"). [34]
- Polje ??? ispunjavamo za kartografsku građu (001b = "e", "f"). [31]
- Polje ??? ispunjavamo za tekstualnu građu (001b = "a", "b"). [63]
- Polje ??? ispunjavamo za zvučne snimke i muzikalije (001b = "c", "d", "i", "j"). [32]
- Polje ??? mora da sadrži potpolje 6. [58]
- Polje ??? mora da sadrži potpolje a, i to na prvom mestu. [12]
- Polje 071 koristimo za zvučne snimke, video snimke i muzikalije (001b = "c", "g", "i", "j"). [11]
- Polje 115 ispunjavamo za građu za video projekcije, filmsku i video građu (001b = "g"). [28]
- Polje 115 sadrži potpolje k ili l koje se koristi samo za videosnimke (115a = "c"). [122]
- Polje 116 ispunjavamo za grafiku (001b = "k"). [29]
- Polje 117 ispunjavamo za trodimenzionalne proizvode i predmete (001b = "r"). [30]
- Polje 126 ispunjavamo za zvučne snimke (001b = "i", "j"). [33]
- Polje 130 ispunjavamo za mikrooblike. Proverite sadržaj potpolja 001b! [81]
- Polje 208 ispunjavamo za muzikalije (001b = "c", "d"). [38]
- Polje 327 možete ponoviti samo ako je u prvom polju već maksimalan broj potpolja. [82]
- Polje 900 ne sme se pojavljivati bez polja 700, a polje 910 se ne sme pojavljivati bez polja 710. [67]
- Polje 970 ne može da se promeni, jer je u zapisu verifikovano potpolje 001t. [124]
- Polje s CONOR.XX-ID=??? mora da sadrži indikator za isključivanje iz personalne bibliografije. [100]
- Polje s CONOR.XX-ID=??? mora da sadrži indikator za isključivanje iz personalne bibliografije. [100]
- Ponovljeno potpolje ???f mora početi znakom jednakosti. [113]
- Potpolja 115prstuvz123 ispunjavamo za filmove (115a = "a"). [64]
- Potpolje ??? može biti samo u zapisu za sastavni deo (001c = "a"). [8]
- Potpolje ???c sadrži broj. Proverite unos! [94]
- Potpolje 3270 može postojati samo u prvom polju 327. [82]

- Potpolje 421a nije ponovljivo. [37]
- Potpolje 4641 možemo upotrebiti samo za povezivanje s monografskom publikacijom. [44]
- Potpolje 7024 sadrži kod za autorstvo ???. Proverite unos u potpolju 105b! [104]
- Potpolje 970g ispunjavamo samo u zapisima koji nisu povezani sa zapisom za monografski izvor (potpolje 4641 ne postoji). [126]
- Potvrđena tipologija se ne može promeniti. [98]
- Preporučuje se unos paralelnog naslova i u polje 510. [59]
- Prethodni ili prvi unos zapisa (001a = "p", "i") ne sme da sadrži inventarski broj. [7]
- Proverite državu izdavanja i kod u potpolju 102a (Salvador)! [25]
- Proverite godinu izdavanja 1 (100c)! [15]
- Proverite godinu izdavanja 1 u potpolju 100c, jer se upisana godina odnosi na budućnost! [17]
- Proverite godinu izdavanja 2 (100d)! [16]
- Proverite godinu izdavanja 2 u potpolju 100d, jer se upisana godina odnosi na budućnost! [18]
- Proverite kod za jezik – ??? u potpolju ???! [62]
- Reprodukција je izašla pre originala? Proverite 100bcd! [42]
- Sadržaj polja 020 ne može se promeniti, ako sadrži broj u slovenačkoj nacionalnoj bibliografiji. [70]
- Sadržaji potpolja 115a i 115g se ne podudaraju. [80]
- Samo jednu varijantnu odrednicu možemo, da označimo kao fonetski oblik i samo jednu kao etimološki oblik. [110]
- Sastavni delovi s tipologijom ??? moraju biti povezani sa monografskom publikacijom (4641) ili web enciklopedijom (001t = "2.06"). [88]
- Sastavni deo, povezan sa zbornikom, mora imati tipologiju za izlaganje na konferenciji. [90]
- Sva polja 327 moraju imati iste vrednosti indikatora. [82]
- Tipologija ??? u zapisu za integrativni izvor zahteva odgovarajuću kombinaciju kodova u potpoljima 001b i 110a. [114]
- Tipologija 001t = ??? zahteva odgovarajući kod u potpolju 105b. [89]
- Tipologija za bibliografiju zahteva odgovarajući kod u potpolju 105b. [92]
- Tipologija za udžbenik zahteva odgovarajući kod za udžbenik u potpolju 105b. [83]

- U polje ??? nije dozvoljeno ugraditi polje ???. [43]
- U poljima ??? potpolje a je obavezno i uvek mora biti na prvom mestu ako polje nije povezano. Kod polja koja su povezana, potpolje 3 mora biti na prvom mestu. [12]
- U polju ??? ispunjeno je potpolje d, zato proverite vrednost 2. indikatora. [75]
- U polju ??? nedostaje potpolje a. [74]
- U polju 327 obavezno je potpolje a. [49]
- U potpolje 017a upisujemo samo identifikator DOI (bez nizova "http://" i "dx.doi.org"). [121]
- U potpolje ???d unosimo samo rimske brojeve. [95]
- U ugrađenom polju ??? je pogrešan ? indikator. [43]
- U zapisima za integrativne izvore (po pravilu) ne koristimo tipologiju; izuzetak mogu da budu web zbornici, web enciklopedije i nepovezani listovi sa promenljivim sadržajem. [114]
- U zapisu postoji više autora od članova istraživačke grupe. Proverite oba broja! [132]
- Ujednačite indikatore za ispis napomene (2. indikator u poljima ???). [79]
- Ukupan broj autora u potpolju 970b ne sme da bude manji od broja autora u poljima 70X. [128]
- Ukupan broj saradnika na istraživanju, koji je upisan u potpolje 970f, ne sme da bude manji od broja saradnika na istraživanju koji su upisani u polja 702. [129]
- Upisani kod za oznaku godine izdavanja (100b) namenjen je kontinuiranim izvorima (001c = "i", "s"). [13]
- Upisani kod za oznaku godine izdavanja (100b) namenjen je monografskim publikacijama (001c = "m"). [14]
- Video na DVD medijumu kodiramo kao video snimak (115a = "c") i video ploču (115k = "b"). [77]
- Vrednost 1. indikatora u polju 200 je 1, iako u zapisu postoji autorska odrednica. [36]
- Vrednost 2. indikatora u polju 856 ne slaže se s kodom za fizički oblik dokumenta (135b = "i") [133].
- Za analitičku obradu serijske publikacije mora da bude ispunjeno potpolje 011e ili potpolje 011c. [61]
- Za kompletno povezivanje serijskih publikacija moraju postojati bar dva polja ???. [78]
- Za takve integrativne izvore ne koristimo tipologiju. [114]
- Zapis CIP (001a = "p") sme da sadrži tipologiju samo ako sadrži DOI

(017). [93]

- Zapis za događaj 001b = "u" mora imati bibliografski nivo 001c = "d". [1]
- Zapis za elektronski izvor (001b = "l") mora da sadrži polje 017, 337 ili 856. [103]
- Zapis za naučnu monografiju (001t = "2.01") mora imati ispunjeno potpolje 105e. [101]
- Zapis za online elektronski izvor (135b = "i") mora da sadrži polje 017 ili 856. [71]
- Zapis za 001t = "2.20" ili "2.21" mora da sadrži kod za elektronski izvor (001b = "l"). [84]
- Zapis za sastavni deo 001c = "a" mora imati hijerarhijski nivo 001d = "2". [2]
- Zapis, označen za brisanje (001a = "d"), u potpolju 001x mora da sadrži identifikacioni broj. [116]
- Znak jednakosti i razmak "=" ispisuju se programski ispred potpolja ??? . [57]

Tabela B.1-3: Bibliografske baze podataka – kontrole prilikom pohranjivanja zapisa

	Polje	Greška	Opis
1.	001bc	F	Ako je 001b = "u", onda je 001c = "d".
2.	001cd	F	Ako je 001c = "a", onda je 001d = "2".
3.	001ct	F	Ako 001t započinje sa "1", onda je 001c = "a".
4.	001ct	F	Ako 001t započinje sa "2", onda je 001c = "i" ili 001c = "m".
5.	001ct	F	Ako 001t započinje sa "3", onda je 001c = "d".
6.	001c, 011a, 4641	F	Ako je 001c = "a", onda mora da postoji 011a ili 4641 ili za lokalne zapise 992v.
7.	001a, 996f, 997f	F	Ako je 001a = "i" ili "p", ne sme da postoji 996/997f.
8.	011a, 4641, 001c	F	Ako postoji 011a ili 4641, onda je 001c = "a".
9.	001c, 110a	W	Ako je 110a = "e", proverava se da li je 001c = "i".
10.	001c, 011ecf, 100b	F	Ako je 001c = "s", onda mora da postoji jedno od potpolja 011e, c ili f. Ako je 001c = "i" i 100b = "a", "b" ili "c", onda mora da postoji jedno od potpolja 011e, c ili f.
11.	071, 001b	F	Ako postoji 071, onda u 001b mora da postoji jedan od kodova "c", "g", "i", "j" ili "m".
12.	071, 115, 116, 200, 205, 225, 5XX, 6XX (osim 610, 620 i 675), 7XX, 90X, 91X, 96X	F	U nabrojanim poljima, potpolje a je obavezno i uvek mora da bude na prvom mestu, ako polje nije povezano s normativnom bazom.
13.	001c, 100b	F	Ako je 100b = "a", "b" ili "c", onda je 001c = "s" ili "i".
14.	001c, 100b	F	Ako je 100b = "d", "e", "f", "g", "h", "i" ili "j", onda se

	Polje	Greška	Opis
			001c mora razlikovati od "s".
15.	100c	W	Proverava se da li je u 100c godina pre 1000.
16.	100bd	W	Proverava se da li je broj u 100d (osim ako 100b = "j") manji od 1000.
17.	100c	F	Godina u 100c ne sme da bude novija od tekuće godine + 3.
18.	100d	F	Godina u 100d ne sme da bude novija od tekuće godine + 3, osim 9999.
19.	001c,100bcd	F	Godina u 100d mora da bude novija od godine u 100c, osim ako je u 100b jedan od kodova "d", "e", "h", "i" ili "j" ili ako je u 001c kod "a". Godina u 100d mora da bude novija ili ista kao godina u 100c, ako je u 100b kod "b".
20.	100bd	F	Ako je 100b = "a", onda je 100d = "9999".
21.	100bd	F	Ako je 100b = "c", onda je 100d = "????".
22.	100bd	F	Ako je 100b = "j", 100d sadrži mesec i dan u obliku MMDD.
23.	101abc	W	Proverava se da li se sadržaj potpolja a, b, c međusobno razlikuje. Ako 1. indikator u polju 101 ima vrednost 2, kontrola se ne izvodi.
24.	101aefg	W	Proverava se da li se sadržaj potpolja e, f, g razlikuje od sadržaja prvog potpolja a.
25.	102a	I	Proverava se da li je u 102a upisan kod "slv" – Salvador.
26.	102ab	W	Ako je potpolje 102a ispunjeno, postoji potpolje 102b samo u slučaju ako je sadržaj potpolja 102a "srb" ili "bih".
27.	105a, 215c	F	Ako 001a ≠ "p" i postoji 105a s kodom različitim od "f" i "y", mora da postoji i 215c. Ako postoji 215c te 001b = "a" i 001c = "m" i ne postoji 130, mora da postoji ili 105a s kodom različitim od "y", ili 140a s kodom različitim od "ay".
28.	001b, 115	F	Ako postoji 115, onda je 001b = "g", "l" ili "m".
29.	001b, 116	F	Ako postoji 116, onda je 001b = "k", "l" ili "m".
30.	001b, 117	F	Ako postoji 117, onda je 001b = "r" ili "m".
31.	001b, 120, 121, 123, 124, 206	F	Ako postoji polje 120, 121, 123, 124 ili 206, onda je 001b = "e", "f", "l" ili "m".
32.	001b, 125, 127, 128	F	Ako postoji polje 125, 127 ili 128, onda je 001b = "c", "d", "i", "j", "l" ili "m".
33.	001b, 126	F	Ako postoji 126, onda je 001b = "i", "j" ili "m".
34.	001b, 135, 230, 336, 337	W	Ako postoji polje 135, 230, 336 ili 337, proverava se da li je 001b = "l" ili "m".
35.	200, 532, 700, 710	F	Ako ne postoji nijedno od polja 700, 710 ili 532, u polju 200 indikator mora da bude 1 (kod anonimnih dela ne postoji personalna ili korporativna odrednica glavnog kataloškog opisa, već stvarna).
36.	001b, 200, 700, 710	I	Ako je u 200 indikator 1 i 001b = "a", obično ne postoji ni 700 ni 710.
37.	421a	F	Potpolje 421a kod kontinuiranih izvora nije ponovljivo.

	Polje	Greška	Opis
38.	208, 001b	F	Ako postoji polje 208, onda je 001b = "c", "d" ili "m".
39.	215gih	I	Ako postoji potpolje i, proverava se da li postoji i potpolje h. Ako postoji potpolje g, proverava se da li postoje potpolja i i h.
40.	215pqr	I	Ako postoji potpolje q, proverava se da li postoji i potpolje r. Ako postoji potpolje p, proverava se da li postoje potpolja q i r.
41.	215opqrs, 011s	F	Ako postoji bilo koje od potpolja 215opqrs, mora da postoji 011s.
42.	100bcd	F	Ako je 100b = "e", godina u 100c mora biti novija od godine u 100d.
43.	polja za ugrađivanje u bloku 4XX	F	Proverava se koja polja možemo ugraditi i da li su indikatori u poljima za ugrađivanje pravilni. Proverava se i ponovljivost polja.
44.	4641	F	U 4641 je upisan ID. U zapisu s tim ID-om sadržaj 001c mora biti "m" ili "i".
45.	503, 710	F	Ako postoji polje 503, mora da postoji i 710.
46.	7X0, 7X1	W	Ako postoji polje 700 (710), u zapisu mogu biti najviše dva polja 701 (711).
47.		F	Znak NSB/NSE i znak za L^AT_EX u jednom potpolju se moraju pojaviti u paru.
48.	200fg, 205fg	F	Ako u bilo kom od tih polja postoji potpolje g, u istom polju mora da postoji i potpolje f.
49.	327a	F	Proverava se da li je u polju 327 ispunjeno potpolje a.
50.	70X4	W	Proverava se da li je u poljima 70X ispunjeno potpolje 4.
51.	001c, maska za unos	F	Proverava se podudaranje koda u potpolju 001c sa izabranom maskom za unos. Pravilne su samo kombinacije: – ako je 001c = "m" ili 001c = "d" mora da bude izabrana maska za unos M – monografske publikacije ili maska N – neknjižna građa ili – ako je 001c = "s" ili 001c = "i" mora da bude izabrana maska za unos K – kontinuirani izvori ili – ako je 001c = "c" mora da bude izabrana maska za unos Z – zbirni zapisi ili – ako je 001c = "a" mora da bude izabrana maska za unos A – članci i drugi sastavni delovi
52.	710, 503	F	Ako postoji polje 503, 1. indikator u polju 710 mora da ima vrednost 0, a 2. indikator 1.
53.	011cef	W	Proverava se da li je u potpolja 011cef upisano 0000-0000.
54.	101c	F	Ako postoji 101c, indikator u 101 mora biti različit od 0.
55.	011as	F	Ako postoji potpolje s, mora da postoji i potpolje a.
56.	105b, 300, 324	W	Ako je u 105b kod "8", proverava se da li postoji i polje 300 ili 324.
57.	200d, 205d, 225d	I	Proverava se da li je u potpolju na prvom mestu znak jednakosti.

	Polje	Greška	Opis
58.	901, 902, 911, 912, 96X podpolje 6	F	Potpolje 6 je obavezno kod polja za koja ne važi normativna kontrola (potpolje 6 sa istim sadržajem mora da postoji u odgovarajućem polju 7XX, odnosno 6XX). Kod polja, za koja važi normativna kontrola, za vezu između polja koristi se potpolje 3.
59.	200d, 510	I	Ako postoji 200d i 200 ima indikator 1, proverava se da li postoji i 510.
60.	70Xb, 600b	W	Ako je potpolje b ispunjeno, proverava se da li 2. indikator ima vrednost 1. Ako potpolje b nije ispunjeno, proverava se da li 2. indikator ima vrednost 0.
61.	011f	I	Ako u polju 011 postoji samo potpolje f, o tome dobijamo poruku.
62.	101afg	I	Proverava se da li je u nekom od tih potpolja kod "got" – gotski ili "ang" – anglosaksonski.
63.	105, 106, 001b	W	Ako postoji polje 105, onda je 001b = "a", "b", "l" ili "m". Ako postoji polje 106, onda je 001b = "a", "b" ili "m".
64.	115aprstuvz123	F	Navedena potpolja u polju 115 mogu da postoje samo ako je u potpolju 115a kod "a".
65.	124b, 121a	W	Ako je u 124b jedan od kodova "a", "b", "d", "f", "g", "i", "j", proverava se da li je u 121a kod "a". Ako je u 124b kod "c" ili "e", proverava se da li je u 121a kod "b".
66.	700, 710	F	Polja 700 i 710 u zapisu ne smeju da se pojave istovremeno.
67.	700, 710, 900, 910	F	Ako postoji polje 900, mora da postoji i polje 700. Ako postoji polje 910, mora da postoji i polje 710.
68.	200b, 001b	F	Za svaki tekst u 200b u 001b mora da postoji odgovarajući kod, i to: za "Kartografsku građu" kod "e" ili "f"; za "Štampane muzikalije" kod "c" ili "d"; za "Video snimak", "Film" i "Građu za vizuelne projekcije" kod "g"; za "Zvučni snimak" kod "i" ili "j"; za "Grafiku" kod "k"; za "Dva medija" i za "Više medija" kod "m"; za "Predmet" kod "r"; za "Elektronski izvor" i "Računarska datoteka" kod "l".
69.	001d, maska za unos	F	Proverava se podudaranje koda u potpolju 001d sa izabranom maskom za unos. Pravilne su samo kombinacije: – ako je 001d = "0" ili 001d = "1" mora biti izabrana maska za unos M – monografske publikacije ili K – kontinuirani izvori ili Z – zbirni zapisi ili N – neknjižna građa ili – ako je 001d = "2" mora biti izabrana maska za unos A – članci i drugi sastavni delovi
70.	020ab, 100h	F	Ako je 100h = "slv" i ako je u potpolje 020a upisan kod "SI", te ako u istom polju 020 postoji i potpolje 020b, sadržaj polja 020 ne smemo da menjamo.
70.	105f	I	Ako je unet jednomesni kod i postoje dvomesni kodovi sa istim početkom, ispisuje se poruka.
71.	001g, 017, 135b, 856	F	Ako je 135b = "i" i 001g ≠ "2" mora da postoji polje 017 ili 856.

	Polje	Greška	Opis
72.	010ab	W	Ako je polje 010 u zapisu ponovljeno, proverava se da li sva polja 010, osim jednog, sadrže potpolje b. Izuzetak su parovi polja 010 sa 10-cifrenim i 13-cifrenim ISBN-om (pozicije 1–9 u 10-cifrenom broju podudaraju se s pozicijama 4–12 u 13-cifrenom broju), kod kojih nijednom polju nije potrebno potpolje b.
73.	532, 700, 710	F	Ako ne postoji ni polje 700, ni 710, u prvom polju 532 1. indikator mora da ima vrednost 1.
74.	4XXax	F	Ako je u polju 4XX potpolje x, a ne postoji potpolje a, u uzajamnoj bazi podataka mora da postoji zapis s potpoljem 011e čiji se sadržaj podudara sa sadržajem potpolja x (SP=); taj zapis mora da sadrži polje 530.
75.	70X, 600	W	Ako polje 70X ili 600 sadrži potpolje d, proverava se da li 2. indikator ima vrednost 0.
76.	856	W	Ako je u polje uneto potpolje z, proverava se da li se ispred njega nalazi potpolje g ili u.
77.	115alk	F	Ako je 115l = "k", onda je 115a = "c" i 115k = "b".
78.	436, 446, 447	F	Ako postoji polje 436 ili 446 ili 447, u istom zapisu moraju da postoje bar dva takva polja.
79.	436, 446, 447	F	Sva polja 436 (ili 446 ili 447) moraju da imaju istu vrednost drugog indikatora.
80.	115ag	F	Ako je 115a = "a" i postoji 115g, u 115g mora da postoji jedan od kodova "a", "b", "c", "d", "u", "z"; ako je 115a = "b", onda u 115g, ako postoji, mora da se nalazi jedan od kodova "g", "h", "i", "j", "k", "l", "u", "z"; ako je 115a = "c", 115g ne sme da postoji.
81.	001b, 130	W	Ako postoji polje 130, proverava se da li je u potpolju 001b jedan od kodova "a", "b", "c", "d", "e", "f", "k", "m".
82.	327	F	Polje 327 možemo ponoviti samo ako prvo polje 327 već sadrži maksimalan broj potpolja, pri čemu samo prvo polje 327 može da sadrži potpolje 0, a sva polja 327 moraju imati iste vrednosti indikatora.
83.	001t, 105b	F	Ako je tipologija 001t = "2.03" i postoji 105b, onda je u 105b jedan od kodova "j3" ili "j". Ako je tipologija 001t = "2.04" i postoji 105b, onda je u 105b jedan od kodova "j1", "j2" ili "j".
84.	001b, 001t	F	Ako je tipologija 001t = "2.20" ili "2.21", onda je 001b = "1".
85.	001c, 110a	F	Ako je 110a = "a", "b" ili "c", onda je 001c = "s".
86.	105bcd	W	Ako je 105c = "1" ili 105d = "1", proverava se da li je 105b = "z".
87.	001t, 011a	F	Ako je tipologija 001t = "1.01", "1.02", "1.03", "1.04" ili "1.05", zapis mora da sadrži potpolje 011a, a u uzajamnoj bazi podataka zapis, koji dobijamo pretraživanjem SP=011a, mora da sadrži kod 001c = "s".
88.	001t, 4641	F	Ako je tipologija 001t = "1.16" ili "1.17", mora da postoji potpolje 4641 ili potpolje 011a. Ako ne postoji potpolje 4641, nadređeni zapis (s obzirom na 011a), mora da sadrži 001t = "2.06".

	Polje	Greška	Opis
89.	001t, 105b	W	Ako je tipologija 001t = "2.08", onda je 105b = "m" ili "mb31". Ako je tipologija 001t = "2.09", onda je 105b = "m2" ili "mb22". Ako je tipologija 001t = "2.11", onda je 105b = "m5", "m6", "mb11", "mb12", "mb13", "mb14", "mb15", "mb16" ili "mb21".
90.	001t, 4641	F	Ako nadređeni zapis sa ID iz 4641 sadrži jedan od kodova 001t = "2.30", "2.31", "2.32", u potpolju 001t (ako postoji) mora da se nalazi jedan od kodova "1.06"-"1.13" ili "1.19"-"1.25".
91.	001t, 011a, 110a	F	Ako je 001t = "1.01", "1.02" ili "1.03", u zapisu za nadređenu serijsku publikaciju (sa istim ISSN-om) u potpolju 110a ne sme da se nalazi kod "c" ili "z".
92.	001t, 105b	F	Ako je 001t = "2.07" i postoji 105b, onda je 105b = "a".
93.	001at, 017	F	Ako je 001a = "p" i postoji 001t, mora da postoji i 017.
94.	600c, 70Xc, 90Xc	W	Proverava se da li potpolje c sadrži arapske brojeve (godine rođenja/smrtni unosimo u potpolje f).
95.	600d, 70Xd, 90Xd	W	Proverava se da li potpolje d sadrži arapske brojeve (godine rođenja/smrtni unosimo u potpolje f).
96.	101c	W	Ako 1. indikator u polju 101 ima vrednost 1, proverava se da li postoji potpolje 101c.
97.	011ef, 530a, 531a	W	Ako postoji 530a ili 531a, proverava se da li postoji i 011e ili 011f.
98.	001t	F	Prilikom ažuriranja zapisa ne možemo da promenimo sadržaj potpolja 001t, ako je tipologiju potvrdio verifikator tipologije.
99.	001t, 010a, 215a	I	Ako je 001t = "2.01", proverava se da li u zapisu postoji potpolje 010a i da li je u potpolju 215a podatak o tome da knjiga sadrži više od 20 strana.
100.	001ct, 70X	F	Ako zapis za sastavni deo (001c = "a") i njegov nadređeni zapis (ID = 4641) sadrže potpolje 001t, te istu odrednicu (70Xabcdf) sa istim kodom za autorstvo (70X4), polje 70X u zapisu za sastavni deo ili izvor mora da sadrži indikator za isključivanje iz personalne bibliografije (1. indikator je 2).
101.	001ct, 105e	F	Ako je 001c = "m" i 001t = "2.01", potpolje 105e je obavezno.
102.	001t, 4641	W	Proverava se da li nadređeni zapis (ID iz 4641) zapisa s tipologijom 001t = "1.16" sadrži potpolje 001t.
103.	001bc, 017, 337, 856	W	Ako je 001b = "1" i 001c ≠ "a", proverava se da li postoji polje 017 ili 337 ili 856.
104.	7024, 105b	W	Ako potpolje 7024 sadrži jedan od kodova "991", "992", "993" ili "994", proverava se da li sadržaj potpolja 105b počinje sa "m" ili sa "p".
105.	011as	F	Broj "0000-0000" ne može se unositi u potpolja a i s u polju 011.
106.	100d, 100b	F	Potpolje 100d je obavezno, ako je 100b = "a", "b", "c", "g" ili "j".
107.	100l, 101ag	W	Proverava se podudaranje koda za jezik u potpolju 101g

	Polje	Greška	Opis
			(ili prvom potpolju 101a, ako potpolje 101g ne postoji u zapisu) i koda za pismo u potpolju 100l. Pravilne su kombinacije: – "ger", "eng", "ita", "spa", "fre", "scr", "slv", "bos", "alb", "hun", "slo", "cze", "pol", "dut", "fin", "por", "swe", "nor", "dan" i "ba"; – "scc" i "cb" ili "ba"; – "srp" i "cb" ili "ba"; – "mac" i "cc"; – "rus", "bel", "bul", "mol", "mon", "ukr", "bug", "taj", "tar", "tut", "tuk" i "ca"; – "kir", "kaz", "oss", "uzb", "aze" i "ba" ili "ca" ili "fa"; – "che", "rum" i "ca" ili "ba"; – "chu" i "oc"; – "grc", "gre" i "ga"; – "jpn" i "da"; – "chi" i "ea"; – "heb", "yid", "jrb", "lad" i "ha"; – "ara", "per", "oto", "may", "pus", "urd", "ira" i "fa"; – "kor" i "ka"; – "tha" i "ia"; – "hin", "mar", "nep" i "ja"; – "san" i "ja" ili "ia". Za jezike, koji gore nisu navedeni, pismo se ne proverava.
108.	102a	W	Ako je 001c = "a", proverava se da li u nadređenom zapisu postoji potpolje 102a sa identičnim sadržajem.
109.	100il	F	Ako potpolje 100l ≠ "ba" i 100l ≠ "c*", mora da postoji potpolje 100i (važi za sisteme koji koriste latinicu i ćirilicu). Ako potpolje 100l ≠ "ba", mora da postoji potpolje 100i (važi za sisteme koji koriste samo latinicu).
110.	100h, 90X36	W	Za svaku od vrednosti 2. indikatora 0, 1, 3 ili 4 u zapisu sme da postoji samo po jedno polje 900. Polja 901 i 902 sa istim indikatorom mogu da se ponove, međutim, samo onda ako sadrže potpolje 6 s različitim sadržajem. Proveravaju se samo polja 90X koja ne sadrže potpolje 3. Kontrola se izvodi samo ako je 100h = "scc", "srp" ili "cnr".
111.	001c, 100bcd	W	Ako je 001c = "a" i 100b = "d", "g" ili 100b ne postoji, a istovremeno je u nadređenom zapisu za izvor 100b = "a" ili "b", proverava se da li je: – 100c (članak) ≥ 100c (nadređeni zapis) i – 100c (članak) ≤ 100d (nadređeni zapis) Isto važi i za potpolje 100d kod članka, ako on postoji.
112.	001c, 100bcd	W	Ako je 001c = "a" i 100b = "d", "g" ili 100b ne postoji, a istovremeno je u nadređenom zapisu za izvor 100b = "c", proverava se da li je: – 100c (članak) ≥ 100c (nadređeni zapis) Isto važi i za potpolje 100d kod članka, ako on postoji.
113.	200f, 205f, 225f	F	Ako je potpolje f ponovljeno i sledi neposredno nakon

	Polje	Greška	Opis
			prethodnog, u ponovljenom potpolju f na prvom mestu mora da bude znak jednakosti.
114.	001bct, 110a	F	Ako je 001c = "i", u slučaju unete tipologije mora biti ispunjen jedan od dva uslova: – 001b = "1" i 110a = "g" ali "f" i u 001t je jedna od tipologija "2.06", "2.26", "2.27", "2.30", "2.31", "2.32" ili – 110a = "e" i u 001t je jedna od tipologija "2.01", "2.02", "2.06", "2.25".
115.	017a2	F	Ako postoji polje 017, moraju da postoje potpolja a i 2.
116.	001ax	F	Ako je 001a = "d", u 001x mora da postoji identifikacioni broj zapisa koji treba preuzeti.
117.	600abcdf	F	Potpolja cdf dozvoljena su samo nakon potpolja a i b.
118.	100bd	F	Ako je 100b = "b", onda 100d mora biti različit od "9999".
119.	001bc, 115agk, 116a, 117a, 124b, 126a, 135b	W	Ako je 001c ≠ "a", proverava se prisutnost kodiranih polja za pojedinu vrstu neknjižne građe: – ako je 001b = "g", proverava se prisutnost potpolja 115a te jednog od potpolja 115g i 115k; – ako je 001b = "k", proverava se prisutnost potpolja 116a; – ako je 001b = "r", proverava se prisutnost potpolja 117a; – ako je 001b = "e" ili "f", proverava se prisutnost potpolja 124b; – ako je 001b = "i" ili "j", proverava se prisutnost potpolja 126a; – ako je 001b = "l", proverava se prisutnost potpolja 135b.
120.	001t, 320a, 4641, 970g	W	Ako u 001t postoji jedan od kodova "1.01", "1.02", "1.16", proverava se prisustvo potpolja 320a. Prisustvo polja 320 proverava se i za kodove "1.06" i "1.08", ali samo onda kada 970g sadrži jedan od kodova "1" ili "2", odnosno kada nadređeni zapis (ID iz 4641) u potpolju 001t sadrži jedan od kodova "2.31" ili "2.32".
121.	017a2	F	Ako je 0172 = "doi", potpolje a ne sme da počinje nizom "http://" i ne sme da sadrži niz "dx.doi.org".
122.	115akl	F	Ako polje 115 sadrži potpolje k ili potpolje l, mora da sadrži i potpolje 115a = "c".
123.	001bc, 011a, 4641	W	Proverava se da li se podudaraju kodovi u potpolju 001b u zapisu za sastavni deo (001c = "a") i njegovom nadređenom zapisu (ISSN iz 011a ili ID iz 4641), premda samo ako u nadređenom zapisu 001b ≠ "m".
124.	001t, 970	F	Prilikom ažuriranja zapisa ne možemo da promenimo sadržaj polja 970, ako je potpolje 001t zaključano.
125.	001t, 970g	F	Ako postoji 970g, u potpolju 001t mora da bude jedan od kodova "1.06"–"1.13".
126.	4641, 970g	F	Potpolja 970g i 4641 ne smeju da se pojave u zapisu istovremeno.
127.	970adg	F	Ako postoji 970g, moraju da postoje i potpolja 970a i 970d.

	Polje	Greška	Opis
128.	70X4, 970b	F	Ako postoji 970b, mora da bude upisan broj veći od ukupnog broja potpolja 70X4 ispunjenih kodom "070".
129.	7024, 970f	F	Ako postoji 970f, mora da bude upisan broj veći od ukupnog broja potpolja 7024 ispunjenih kodom "927".
130.	70X4	F	U potpolju 70X4, isti autor ne sme da ima kod "070" i istovremeno kod "927" u potpolju 7024.
131.	7024	F	Kod za autorstvo 927 unosi se samo u potpolje 7024.
132.	70X4, 970bf	W	Proverava se broj upisan u potpolje 970b (odnosno ukupan broj ispunjenih potpolja 70X4 s kodom "070", ako potpolje 970b ne postoji) i broj upisan u potpolje 970f (odnosno ukupan broj ispunjenih potpolja 7024 s kodom "927", ako potpolje 970f ne postoji). Prvi broj mora da bude manji.
133.	135b, 856	F	Ako 2. indikator u poljima 856 ima vrednost 0, mora da bude 135b = "i".
134.	338	W	Ako 2. indikator u polju 338 ima vrednost prazno, proverava se da li postoji samo potpolje a. Ako 2. indikator ima vrednost 1, proverava se da li postoji neko od drugih potpolja polja 338 (u tom slučaju potpolje a ne sme da postoji).
135.	102ab	F	Ako je 102a = "srb" i ako je potpolje 102b ispunjeno, u 102b jedan od kodova mora da bude "cs" ili "vj". Ako je 102a = "bih" i ako je potpolje 102b ispunjeno, u 102b jedan od kodova mora da bude "br", "fb" ili "rs".
136.	330az, 610az	F	Ako u poljima 330 ili 610 postoji potpolje z, mora da postoji i potpolje a.
137.	916, 71X3	F	Ako postoji polje 916, barem jedno potpolje 71X3 mora da bude ispunjeno.
138.	91136, 91236, 71136, 71236	F	Ako postoji polje 911 ili 912 bez ispunjenog potpolja 3, mora da postoji barem jedno polje 711 ili 712 bez ispunjenog potpolja 3. U tom slučaju, polje 911 ili polje 912 mora da bude povezano s poljem 711 ili 712 preko potpolja 6.
139.	9103, 7103	F	Ako postoji polje 910 bez ispunjenog potpolja 3, mora da postoji i polje 710 bez ispunjenog potpolja 3.

Legenda za vrste grešaka:F (*Fatal*)

– Zapis ne možemo da pohranimo dok greška ne bude ispravljena.

W (*Warning*), I (*Information*) – Program upozorava na moguću grešku.

B.2 **NORMATIVNA BAZA PODATAKA CONOR**

U dodatku su nabrojane poruke koje upozoravaju na greške prilikom unosa u normativnu bazu podataka CONOR.

U dodatku su nabrojane programske poruke koje upozoravaju na:

- neuvažavanje definisanih osnovnih karakteristika polja i potpolja
- druge greške do kojih dokazi prilikom unosa u potpolja
- greške koje se obično odnose na nepravilnu kombinaciju više podataka i koje se konstatuju prilikom pohranjivanja zapisa

Svaki odeljak u dodatku sastavljen je od dva dela. U prvom delu, po abecedi su uređene programske poruke. Pored poruka, napisani su brojevi koji se odnose na kontrole u tabeli. U drugom delu nalazi se tabela u kojoj su detaljnije opisane kontrole koje se izvode.

B.2.1 **Kontrole u odnosu na karakteristike polja i potpolja**

Poruke, koje upozoravaju na greške u odnosu na osnovne karakteristike polja i potpolja, iste su kao poruke koje se ispisuju u bibliografskoj bazi podataka i koje su opisane u dodatku *B.1.1*.

B.2.2 **Kontrole prilikom unosa u potpolje**

Poruke, koje se ispisuju, upozoravaju na greške prilikom unosa u potpolje.

- Pogrešan broj. [2]
- Pogrešan datum. [1]
- Potpolje ne sme da sadrži ID zapisa koji ima manje polja 200 od zapisa koji uređujete. [4]
- Potpolje ??? ne sme da sadrži ID zapisa koji je označen kao izbrisan ili razdružen. [4]
- Potpolje ne sme da sadrži ID zapisa koji je u drugoj masci. [4]
- Potpolje ne sme da sadrži ID zapisa koji uređujete. [4]
- Povezivanje zapisa sa istim zapisom nije dozvoljeno. [5]
- U zamenjenoj pristupnoj tački, u potpolju 2007 mora da postoji isti kod kao u izbrisanoj pristupnoj tački. [4]

- Upisali ste ID zapisa iz pogrešne maske. [5]
- Zapis za publikaciju nije u COBIB-u. [3]

Tabela B.2-1: Normativna baza podataka CONOR – kontrole prilikom unosa u potpolje

	Polje	Greška	Opis
1.	835d, 836d, 990a	F	Provera se pravilnost unosa datuma.
2.	001x	F	Proverava se pravilnost unosa identifikacionog broja.
3.	990b	F	Proverava se da li u COBIB-u postoji zapis sa identifikacionim brojem koji je unet u potpolje 990b.
4.	001ax, 990n	F	U potpolja 001x i 990n ne smemo unositi identifikacione brojeve normativnih zapisa koji: – u potpolju 001a imaju kod "d" ili "r"; – imaju manje polja 200 nego zapis koji uređujemo; – u potpolju 2007 imaju kod koji se razlikuje od koda u potpolju 2007 u zapisu koji uređujemo. U potpolja 001x i 990n takođe ne smemo unositi identifikacione brojeve normativnih zapisa koji su kreirani u drugoj masci za unos, ni identifikacioni broj zapisa koji uređujemo.
5.	5003, 5103	F	U potpolje 5003 možemo da unesemo samo identifikacioni broj zapisa za lično ime, a u potpolje 5103 samo identifikacioni broj zapisa za naziv korporacije. Identifikacioni broj zapisa, koji uređujemo, ne možemo uneti.

Legenda za vrste grešaka:

F (*Fatal*) – Polje za unos ne možemo napustiti dok greška ne bude ispravljena.

B.2.3 Kontrole prilikom pohranjivanja zapisa

Poruke, koje se ispisuju prilikom pohranjivanja zapisa, upozoravaju na druge sadržinske greške. Prilikom pohranjivanja ispisuju se i poruke koje su opisane u dodatku B.2.1. Na neke greške program nas samo upozorava, a druge su takve da ih moramo otkloniti pre nego što možemo da pohranimo zapis. Kada je zapis označen za brisanje (001a = "d"), izvode se samo kontrole br. 1–4.

- Dodatni zapis za normativnu pristupnu tačku na domaćem jeziku mora da sadrži kod za jezik (2009). [40]
- Godina u polju 190 novija je od godine u polju 191. [25]
- I zapis sa ID=??? sadrži ???, samo bez dodatka. [14]
- I zapis sa ID=??? sadrži ime ???, samo sa dodatkom. [13]
- Ime osobe sa datumom. Proverite da li može da se upotrebljava kao predmetna odrednica (106a = "0")! [20]
- Inicijale imena unosimo u potpolje a. [7]

- Ispravljen zapis (001a = "c") ne sme biti označen kao nepotpun (001g = "3"). [18]
- Ista varijantna pristupna tačka postoji i u ??? zapis-u/-ima. [27]
- Kod normativnih pristupnih tačaka na dva pisma, kod za pismo prve pristupne tačke mora da se slaže s kodom za pismo jezika katalogizacije. [39]
- Kodove za regije (102b) unosimo ako je u 102a kod "srb" ili "bih". [16]
- Nedostaje veza sa zapisom za srodnu pristupnu tačku (5??3). [47]
- Normativna pristupna tačka ??? iz polja 200 je i u zapisu sa ID=??? [11]
- Normativna pristupna tačka ??? iz polja 210 je i u zapisu sa ID=??? [51]
- Normativne pristupne tačke na oba pisma moraju da sadrže istu šifru istraživača (200r). [43]
- Opšta tumačna pristupna tačka pogrešno je kodirana u potpolju 100b. [8]
- Pismo normativne pristupne tačke u normativnom zapisu ne odgovara pismu stvarnog naslova u povezanim bibliografskim zapisima. Dodajte paralelnu pristupnu tačku ili ispravite kod u 2007. [46]
- Pogrešan 2. indikator u polju ???. [5]
- Pogrešan kod za regiju (potpolje 102b). [49]
- Polja 150 i 210 se ne podudaraju. Ako je reč o sastanku ili savetovanju, u potpolje 150b mora se upisati kod "1" i ispuniti jedno od potpolja 210f. [17]
- Polja ??? razlikuju se u strukturi. [45]
- Polje ??? je ponovljivo samo za paralelni oblik ličnog imena. [44]
- Polje ??? ne odgovara entitetu iz potpolja 001c. [54]
- Polje 035, koje sadrži DLC oznaku, ne može se izbrisati. [26]
- Polje 200 ponavljamo samo za alternativni oblik normativne pristupne tačke. Kod za pismo je obavezan! [35]
- Polje 320 upotrebljavamo samo u opštim tumačnim zapisima (001b = "z"). [9]
- Polje 835 koristimo samo u zapisima s kodom "d" ili "r" u potpolju 001a. [10]
- Polje 990 mora da sadrži sva tri potpolja (a, b, n). [30]
- Polje za povezanu normativnu pristupnu tačku na domaćem jeziku mora da sadrži kod za jezik (7009). [41]
- Potpolje ??? ne sme da sadrži ID zapisa koji je označen kao izbrisan ili razdružen. [28]

- Potpolje ???c sadrži broj. Proverite pravilnost unosa! [32]
- Potreban je unos izvora za pristupnu tačku (810a). [37]
- Preporučujemo unos godine rođenja (190a), kada je reč o osobi iz vaše države. [21]
- Preporučujemo unos pristupne tačke u ćirilici. [36]
- Pristupna tačka ??? postoji i u zapisu sa ID=???. [12], [52]
- Pristupna tačka ne sadrži godinu (200f). Proverite kod u potpolju 152a! [34]
- Pristupna tačka sadrži identifikacionu oznaku (200cdf). Proverite kod u potpolju 120b! [31]
- Pristupnu tačku možemo koristiti kao predmetnu odrednicu (106a = "0"). Proverite da li nedostaje podatak u potpolju 200f! [22]
- S obzirom na sadržaj potpolja 001x, zapis mora biti označen kao razdružen (001a = "r"). [4]
- S obzirom na sadržaj potpolja 001x, zapis mora biti označen za brisanje (001a = "d"). [3]
- Šifra istraživača ??? iz potpolja 200r je i u zapisu sa ID=???. [11]
- U polje ??? pogrešno je upisan dan. [24]
- U polje ??? pogrešno je upisan mesec. [24]
- U poljima 210, 410, 510 vrednosti indikatora se razlikuju. Proverite vrednosti! [48]
- U polju ??? potpolja su pogrešno razvrstana. [38], [53]
- U polju ??? potpolje a je obavezno. [23]
- U potpolje ???d unosimo samo rimske brojeve. [33]
- U zapisu sa paralelnim pristupnim tačkama može postojati samo jedno polje 700. [42]
- Vrednost u potpolju 102a je Salvador. Proverite kod za nacionalnost! [15]
- Zapis sa istim DLC brojem (polje 001) postoji u bazi podataka CONOR (polje 035). [26]
- Zapis sa šifrom istraživača mora se odnositi samo na jednu osobu (120b = "a"). [19]
- Zapis sadrži iste pristupne tačke (polja 200, 400, 500, 700). [6]
- Zapis sadrži dve iste pristupne tačke (proveravaju se polja 210, 410, 510). [50]
- Zapis, označen kao razdružen (001a = "r"), u potpolju 001x mora da sadrži bar dva ID-a. [2]
- Zapis, označen za brisanje (001a = "d"), u potpolju 001x mora da sadrži

jedan ID. [1]

- Zapisi, označeni kao izbrisani ili razdruženi, ne smeju da sadrže polja 990. [29]

Tabela B.2-2: Normativna baza podataka CONOR – kontrole prilikom pohranjivanja zapisa

	Polje	Greška	Opis
1.	001ax	F	Ako je 001a = "d", onda je u 001x samo jedan ID normativnog zapisa.
2.	001ax	F	Ako je 001a = "r", u 001x su bar dva ID-a, odvojena zarezom.
3.	001ax	F	Ako je u 001x jedan ID, onda je 001a = "d".
4.	001ax	F	Ako su u 001x bar dva ID-a, odvojena zarezom, onda je 001a = "r".
5.	200, 400, 500, 700	F	Ako je potpolje b ispunjeno, 2. indikator mora da ima vrednost 1. Ako potpolje b nije ispunjeno, 2. indikator mora da ima vrednost 0.
6.	200, 400, 500, 700	F	Bar jedno od potpolja abcd u poljima 200, 400, 500 ili 700 mora da bude različito.
7.	200ab, 400ab, 500ab, 700ab	W	Ako je u potpolju a samo inicijal (jedno slovo i tačka), proverava se da li je potpolje b ispunjeno.
8.	001b, 100b	F	Ako je 001b = "z", onda je 100b = "x".
9.	001b, 320	F	Polje 320 ispunjavamo samo ako je 001b = "z".
10.	001a, 835	F	Polje 835 ispunjavamo samo u zapisima označenim za brisanje (001a = "d") ili u razdruženim zapisima (001a = "r").
11.	200abcdef, 200r	F	U bazi CONOR.XX ne smeju da postoje dva zapisa sa svim istim potpoljima 200abcdef, odnosno sa istom šifrom istraživača (200r).
12.	200abcdef, 400abcdef	W	Proverava se da li u bazi CONOR.XX postoji polje 200 (400) koje se podudara s bilo kojim poljem 400 (200) u bazi. Pri tom se za poređenje uvažavaju potpolja abcdf.
13.	200abcdef	W	Ako prilikom unosa imena u polje 200 to ime već postoji u nekom drugom zapisu, i to s dodatkom, proverava se da li smo i u naš zapis uneli dodatak. Kao dodatak računaju se sve kombinacije potpolja cdf.
14.	200abcdef	W	Ako u zapisu postoji polje 200, proverava se da li u bazi postoji još neki zapis sa istim potpoljima 200a i 200b, samo bez potpolja cdf.
15.	102a	I	Proverava se da li je u 102a upisan kod "slv" – Salvador.
16.	102ab	W	Ako je potpolje 102a ispunjeno, potpolje 102b sme da bude ispunjeno samo u slučaju ako je sadržaj potpolja 102a "srb" ili "bih".
17.	150b, 210def	F	Ako je 150b = "1", mora da bude ispunjeno jedno od potpolja 210edf i obratno.
18.	001a, 001g	W	Ako je 001a = "c", potpolje 001g ne sme da bude ispunjeno.
19.	120b, 200r	F	Ako je potpolje 200r ispunjeno, onda je 120b = "a".

	Polje	Greška	Opis
20.	106a, 200f	W	Ako je potpolje 200f ispunjeno, proverava se da li je 106a = "0".
21.	102a, 120b, 190a, 200	W	Ako je u zapisu polje 200 i u potpolju 120b kod "a", te je u potpolje 102a unet kod domaće države (npr. 102a = "svn"), proverava se da li je ispunjeno i potpolje 190a.
22.	001c, 106a, 200f	I	Ako je 001c = "a" i 106a = "0", proverava se da li je ispunjeno i potpolje 200f.
23.	190, 191, 200, 210, 400, 410, 500, 510, 686, 810, 990, 700	F	U nabrojanim poljima potpolje a je obavezno.
24.	190bc, 191bc	W	Proverava se da li su mesec u potpoljima 190b, 191b i dan u potpoljima 190c, 191c pravilno uneti.
25.	190a, 191a	F	Godina u potpolju 191 mora biti novija od godine u polju 190.
26.	035a	F	Polje 035, čiji sadržaj počinje oznakom DLC, ne smemo da brišemo. U bazi CONOR.XX ne smeju da budu dva ista polja 035a. Proveravaju se samo zapisi preuzeti iz LC/NAF.
27.	400abcdef, 410abcdefgh	I	Proverava se da li iste varijantne pristupne tačke postoje i u drugim zapisima.
28.	001a, 001x, 990n	F	U potpolja 001x i 990n ne smemo da unosimo ID-ove normativnih zapisa koji u 001a imaju kod "d" ili "r".
29.	001a, 990	W	Proverava se da li zapis, koji u 001a ima kod "d" ili "r", sadrži polje 990.
30.	990abn	F	Ako upotrebimo polje 990, obavezno moramo da ispunimo sva potpolja (a, b i n).
31.	200cdf, 120b	W	Ako je potpolje 200c, d ili f ispunjeno, proverava se da li je u 120b kod "b".
32.	200c, 400c, 500c, 700c	W	Arapski brojevi ne spadaju u potpolja 200c, 400c, 500c, 700c.
33.	200d, 400d, 500d, 700d	W	Arapski brojevi ne spadaju u potpolja 200d, 400d, 500d, 700d.
34.	200f, 152a	W	Ako je u 001c kod "a" i u 152a kod "AACR2R", proverava se da li je potpolje 200f ispunjeno.
35.	2007	F	Ako je polje 200 ponovljeno, svako polje 200 mora da sadrži potpolje 7 sa različitim sadržajem.
36.	2007	W	Ako je 2007 = "ba", proverava se da li postoji drugo polje 200 sa 2007 = "c*".
37.	810a	W	Proverava se da li je potpolje 810a u zapisu.
38.	200abcdef, 400abcdef, 500abcdef, 700abcdef	F	Potpolja cdf u poljima 200, 400, 500, 700 moraju slediti nakon potpolja a i b.
39.	100g, 2007	F	Ako je 100g = "c*" i pri tom je polje 200 ponovljeno, u prvom polju 200 potpolje 7 mora da počne sa "c".
40.	2009, 700	F	Ako je polje 700 ponovljeno, polje 200 mora da sadrži potpolje 9.
41.	200, 7009	F	Ako je polje 200 ponovljeno, polje 700 mora da sadrži potpolje 9.

	Polje	Greška	Opis
42.	200, 700	F	Ako je polje 200 ponovljeno, polje 700 ne sme da se ponovi.
43.	200r	F	Ako je polje 200 ponovljeno i sadrži potpolje r, oba polja moraju da sadrže isto potpolje 200r.
44.	200, 700	F	Zapis sme da sadrži najviše dva polja 200 i najviše dva polja 700.
45.	200, 700	F	Ako je polje 200 ili polje 700 ponovljeno, oba polja moraju da imaju istu strukturu potpolja (ista potpolja u istom redosledu).
46.	2007, 1001 (u povezanim bibliografskim zapisima)	F	U normativnom zapisu, koji sadrži samo jedno polje 200, s tim da to polje sadrži potpolje 7, proverava se da li se kod u potpolju 2007 podudara s kodom u potpolju 1001 u povezanim bibliografskim zapisima. Pravilne su samo kombinacije: – 2007 = c* i 1001 = (c* ili oc) – 2007 = ba i 1001 ≠ (c* ili oc)
47.	5XX3	F	U poljima 5XX potpolje 3 je obavezno.
48.	210, 410, 510	W	Proverava se da li se vrednosti indikatora u svim poljima 210, 410 i 510 podudaraju.
49.	102ab	F	Ako je 102a = "srb" i ako je potpolje 102b ispunjeno, u 102b jedan od kodova mora da bude "cs" ili "vj". Ako je 102a = "bih" i ako je potpolje 102b ispunjeno, u 102b jedan od kodova mora da bude "br", "fb" ili "rs".
50.	210, 410, 510	F	Barem jedno od potpolja abcdefgh u poljima 210, 410, 510 mora da bude različito.
51.	210abcdefgh	F	U bazi CONOR.XX ne smeju da postoje dva zapisa koja sadrže sva ista potpolja 210abcdefgh.
52.	210abcdefgh, 410abcdefgh	W	Proverava se da li u bazi CONOR.XX postoji polje 210 (410) koje se podudara s bilo kojim poljem 410 (210) u bazi. Pri tom se za poređenje uvažavaju potpolja abcdefgh.
53.	210abcdefgh, 410abcdefgh, 510abcdefgh	F	Potpolja bcdefgh u poljima 210, 410, 510 moraju slediti nakon potpolja a.
54.	001c, 2XX	F	Proverava se podudaranje koda u potpolju 001c preko prisustva polja 2XX. Pravilne su samo kombinacije: – ako je 001c = "a", u zapisu mora da postoji polje 200 – ako je 001c = "b", u zapisu mora da postoji polje 210

Legenda za vrste grešaka:F (*Fatal*)

– Zapis ne možemo da pohranimo dok greška ne bude ispravljena.

W (*Warning*), I (*Information*) – Program upozorava na moguću grešku.

- Pristupna tačka iz polja 950 već je u zapisu ID=%0. Adekvatno popravite! [24], [37]
- Pristupna tačka sadrži identifikacionu oznaku (200cdf). Proverite kod u potpolju 120b! [17]
- Prva četiri mesta kodova za geografska područja u potpoljima 160a i 160b moraju da se podudaraju. [12]
- U bazi SGC ne sme da bude više istih polja 035. Isti kontrolni broj je i u zapisu sa ID=???. [30]
- U polje ??? pogrešno je upisan dan. [15]
- U polje ??? pogrešno je upisan mesec. [15]
- U polju ??? potpolja su pogrešno razvrstana. [22]
- U polju ??? potpolje a je obavezno. [14]
- U polju 152 može da bude ispunjeno potpolje a ili potpolje b. [13]
- U potpolje ???d unosimo samo rimske brojeve. [19]
- U zapisima za savetovanja i sastanke obavezan je unos koda za savetovanje ili sastanak (150b = "1"). [23]
- U zapisu ne sme da bude više istih pristupnih tačaka: ???. [2]
- Vrednost u potpolju 102a je Salvador. Proverite kod za nacionalnost! [8]
- Zapis sadrži više potpolja 4XX3 sa istim ID. [32]
- Zapis sadrži više potpolja 9503 sa istim ID. [36]

Tabela B.3-2: Normativna baza podataka SGC – kontrole prilikom pohranjivanja zapisa

	Polje	Greška	Opis
1.	200, 400, 500, 700	F	Ako je potpolje b ispunjeno, 2. indikator mora da ima vrednost 1. Ako potpolje b nije ispunjeno, 2. indikator mora da ima vrednost 0.
2.	2XX, 4XX, 5XX, 7XX	F	Proveravaju se polja 2XX, 4XX, 5XX, 7XX bez potpolja 2. U svakom od tih polja mora da bude drugačija pristupna tačka.
3.	2XX, 4XX	F	Pristupna tačka u polju 2XX (4XX) mora da se razlikuje od pristupne tačke u polj-u/-ima 4XX (2XX) u svim ostalim zapisima u bazi SGC. Izuzeta su polja 4XX koja sadrže potpolje 2.
4.	2XX, 5XX	F	Zapisi za pristupne tačke iz polja 5XX, koji sadrže potpolje 5 s kodom "g", ne smeju da sadrže istu pristupnu tačku, poput one koju u polju 2XX ima izvorni zapis, takođe ni kod "g" u potpolju 5.
5.	001b, 100b	F	Ako je 001b = "z", onda mora da bude 100b = "x".
6.	sistemska polje, 001a, 2XX	F	U bazi SGC ne sme da bude više važećih zapisa sa istom pristupnom tačkom u polju 2XX.

	Polje	Greška	Opis
7.	200abcdf	I	Ako u zapisu postoji polje 200, proverava se da li u bazi ima još zapisa sa istim potpoljima 200a i 200b, mada bez potpolja cdf.
8.	102a	I	Proverava se da li je u 102a upisan kod "slv" – Salvador.
9.	102a, 190a, 200	W	Ako u zapisu postoji polje 200 i ako je u potpolje 102a unet kod domaće države (npr. 102a = "svn"), proverava se da li je ispunjeno i potpolje 190a.
10.	102ab	W	Ako je potpolje 102a ispunjeno, potpolje 102b sme da bude ispunjeno samo u slučaju ako je sadržaj potpolja 102a "srb" ili "bih".
11.	160ab	F	Ako je potpolje 160a ispunjeno, potpolje 160b sme da bude ispunjeno samo u slučaju kada je sadržaj potpolja 160a "e-xv---", "e-au---", "e-ci---", "e-hu---" ili "e-it---".
12.	160ab	F	Ako je u potpolju 160a jedan od kodova "e-xv---", "e-au--", "e-ci---", "e-hu---" ili "e-it---" i ako je ispunjeno i potpolje 160b, prva četiri mesta u oba potpolja moraju da se podudaraju.
13.	152ab	F	Može da bude ispunjeno samo jedno od potpolja 152a i b.
14.	160, 190, 191, 2XX, 3XX, 4XX, 5XX, 675, 686, 7XX, 810, 815, 820, 825, 830, 835, 990	F	U nabrojanim poljima, potpolje a je obavezno.
15.	190bc, 191bc	F	Proverava se da li su mesec u potpoljima 190b, 191b i dan u potpoljima 190c, 191c pravilno uneti.
16.	190a, 191a	F	Godina u polju 191 mora da bude novija od godine u polju 190.
17.	200cdf, 120b	W	Ako je potpolje 200c, d ili f ispunjeno, proverava se da li je u 120b kod "b".
18.	200c, 400c, 500c, 700c	W	Arapski brojevi ne spadaju u potpolja 200c, 400c, 500c, 700c.
19.	200d, 400d, 500d, 700d	W	Arapski brojevi ne spadaju u potpolja 200d, 400d, 500d, 700d.
20.	106a, 152b	F	Ako je potpolje 152b ispunjeno, proverava se potpolje 106a u kojem smeju da budu samo kodovi "0" ili "2".
21.	001b, 810a, 815a	W	Ako je 001b = "x", proverava se da li u zapisu postoji neko od potpolja 810a ili 815a.
22.	200abcdf, 400abcdf, 500abcdf, 700abcdf	F	Potpolja cdf u poljima 200, 400, 500, 700, moraju slediti nakon potpolja a i b.
23.	150b, 210def	F	Ako je ispunjeno jedno od potpolja 210def, onda mora da bude 150b = "1".
24.	4XX3, 9503a	F	Proverava se da li postoji isti ID kao u potpolju 9503 i u tom ili nekom drugom zapisu u potpolju 4XX3, odnosno da li postoji ista pristupna tačka kao u potpolju 950a i u tom ili nekom drugom zapisu u polju 4XX (polje sadrži i potpolje 2) ili 2XX.

	Polje	Greška	Opis
25.	001c, 2XX	F	Proverava se podudaranje koda u potpolju 001c s prisustvom polja 2XX. Pravilne su samo kombinacije: – ako je 001c = "a", u zapisu mora da bude polje 200 – ako je 001c = "b", u zapisu mora da bude polje 210 – ako je 001c = "c", u zapisu mora da bude polje 215 – ako je 001c = "e", u zapisu mora da bude polje 220 – ako je 001c = "f", u zapisu mora da bude polje 230 – ako je 001c = "h", u zapisu mora da bude polje 240 – ako je 001c = "i", u zapisu mora da bude polje 243 – ako je 001c = "j", u zapisu mora da bude polje 250
26.	5XX5, 950	F	U poljima 5XX i polju 950 potpolje 5 obavezno.
27.	4XX2358	F	Polja 4XX, koja sadrže potpolje 5 s kodom "n", moraju da sadrže i potpolja 2, 3 i 8. Polja 4XX bez potpolja 5 ili s potpoljem 5, koje sadrži kodove različite od "n", ne smeju da sadrže potpolja 2, 3 i 8.
28.	400, 410, 415, 420, 430, 443, 450	F	U polja 400, 410, 420, 430 i 443 bez potpolja 2 ne smeju se upisati potpolja "j", "x", "y" i "z". U polje 415 bez potpolja 2 ne smeju se upisati potpolja "j" i "y". U polje 450 bez potpolja 2 ne smeju se upisati potpolja "j" i "z".
29.	035	F	Polje 035, čiji sadržaj počinje sa oznakom "(DLC)" ili "(NNHWW)", ne smemo da brišemo.
30.	035a	F	U bazi SGC ne sme da bude više istih potpolja 035a.
31.	801	F	Polje 801 ne smemo da brišemo.
32.	4XX3	F	U zapisu ne sme da bude više istih potpolja 4XX3.
33.	2XXa, 4XXa, 7XXa	F	Potpolja u obliku brojeva moraju da budu dodata ispred potpolja 2XXa, 4XXa i 7XXa te razvrstana u rastućem redosledu.
34.	152	F	Svaki zapis mora da sadrži polje 152.
35.	215, 250, 300, 305, 310	F	Ako je u zapisu polje 215 ili 250, 1. indikator u poljima 300, 305 i 310 mora da ima vrednost 1.
36.	9503	F	U zapisu ne sme da bude više istih potpolja 9503.
37.	4XX3, 9503a	W	Proverava se da li, kao u potpolju 9503, postoji isti ID i u potpolju 4XX3 nekog drugog zapisa, odnosno da li, kao u potpolju 950a, postoji ista pristupna tačka i u polju 4XX nekog drugog zapisa (polje sadrži i potpolje 2) ili 2XX.

Legenda za vrste grešaka:

F (*Fatal*) – Zapis ne možemo da pohranimo dok se greška ne popravi.
W (*Warning*), I (*Information*) – Program upozorava na moguću grešku.

<F9>	dodavanje potpolja; istu vrednost ima metoda Uređivanje / Dodaj potpolje	editor zapisa
<PgUp>	prethodno strana	prethodni pregled ispisa, šifrnik u padajućem spisku, šifrnik u odvojenom prozoru
<PgDn>	sledeća strana	prethodni pregled ispisa, šifrnik u padajućem spisku, šifrnik u odvojenom prozoru
<Home>	prva strana	prethodni pregled ispisa, šifrnik u padajućem spisku, šifrnik u odvojenom prozoru
<End>	poslednja strana	prethodni pregled ispisa, šifrnik u padajućem spisku, šifrnik u odvojenom prozoru
<Ctrl> + <A>	označavanje sadržaja u polju za unos i celog sadržaja jezička u spremištu, odnosno prikazivaču	interfejs za katalogizaciju, prikazivač (samo u jezičcima MARC i Standardni prikaz)
<Ctrl> + <A> i <Delete>	brisanje sadržaja u polju za unos	editor zapisa
<Ctrl> + <D>	dodavanje unapred definisane vrednosti u potpolje; istu vrednost ima metoda Uređivanje / Dodaj definisanu vrednost	editor zapisa
<Ctrl> + <F7>	brisanje polja; istu vrednost ima metoda Uređivanje / Izbrisi polje	editor zapisa
<Ctrl> + <F9>	brisanje potpolja; istu vrednost ima metoda Uređivanje / Izbrisi potpolje	editor zapisa
<Ctrl> + <Alt> + <F7>	lepljenje polja; istu vrednost ima metoda Uređivanje / Zalepi polje	editor zapisa
<Ctrl> + <Alt> + <F9>	lepljenje potpolja; istu vrednost ima metoda Uređivanje / Zalepi potpolje	editor zapisa
<Ctrl> + <Alt> + <S>	pohranjivanje zapisa; istu vrednost ima metoda Zapis / Pohrani zapis	editor zapisa
<Ctrl> + <N>	kreiranje novog zapisa; istu vrednost ima metoda Zapis / Kreiraj zapis	interfejs za katalogizaciju
<Ctrl> + <S>	unos dijakritičkih znakova (skup COBISS znakova)	pretraživač, editor zapisa
<Ctrl> + <Enter>	aktiviranje pretraživanja; istu vrednost ima klik na dugme Pretraži	pretraživač (komandni način pretraživanja)
<Ctrl> + <tipka za razmak>	unos znaka za sortiranje "≠" (NSB/NSE)	editor zapisa
<Alt> + <F7>	kopiranje polja; istu vrednost ima metoda Uređivanje / Kopiraj polje	editor zapisa
<Alt> + <F9>	kopiranje potpolja; istu vrednost ima metoda Uređivanje / Kopiraj potpolje	editor zapisa
<Enter>	potvrđivanje i zaključivanje unosa u polje za unos	editor zapisa
<Escape>	otkazivanje unosa u polje za unos	editor zapisa

	zatvaranje prozora	interfejs za katalogizaciju, pretraživač, prikazivač, skup znakova COBISS, šifrniki u padajućem spisku, šifrniki u posebnom prozoru
<Tab>, zatim tipka za razmak	otvaranje prozora za prikaz šifrnika	editor zapisa

E.2 **NORMATIVNA BAZA PODATAKA CONOR**

Tabela E.2-1: Spisak atributa i podataka za prikaz rezultata pretraživanja u normativnoj bazi podataka CONOR

Atribut	Podaci za prikaz
CONOR.XX-ID	ID
Datum kreiranja	Datum kreiranja
Datum poslednjeg ažuriranja	Datum poslednjeg ažuriranja
Frekvencija	911c
Godina rođenja/početka – smrti/prestanka	190a, 191a
Godina sastanka	210f, 410f, 510f
Jezik	101a
Jezik i nacionalnost	101a, 102a
Korporacija – dodatak/mesto sastanka	210ce
Kreator zapisa	Kreator zapisa
LC-broj	035a
Lično ime	200abcdf, 400abcdf, 500abcdf
Nacionalnost	102a
Najčešći kreator	911b
Napomene za korisnike	300a, 320a, 330a, 340a
Naziv korporacije	210abcdefgh, 410abcdefgh, 510abcdefgh
Normativna pristupna tačka	200abcdf, 210abcdefgh
Normativna pristupna tačka – lično ime	200abcdf
Normativna pristupna tačka – naziv korporacije	210abcdefgh
Opšta napomena	830a
Podaci o zapisu	001abgx
Podatak je u	810ab
Podatak nije u	815a
Poslednji redaktor zapisa	Redaktor zapisa
Srodne pristupne tačke	500abcdf5, 510abcdefgh5
Status	nevažeći zapis, vidi ID=001x
Status i tip normativne pristupne tačke	nevažeći zapis, vidi ID=001x, 001c, 100b
Šifra istraživača	200r
Šifra ustanove/organizacije	911a
Tip normativne pristupne tačke	001c, 100b
Upotreba	820a
URL	856uz
Varijantne pristupne tačke	400abcdf5, 410abcdefgh5
Poslednji redaktor zapisa	Redaktor zapisa